

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan
ajantasaisuuden arviointi

2020

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Maakuntahallitus 15.6.2020

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan
ajantasaisuuden arviointi

ISBN 978-951-766-394-6
ISSN 2670-2258 (verkkojulkaisu)

Julkaisu A:72
Julkaisuvuosi 2020
www.epliitto.fi

Kannen kuva: Olli Hietakangas 2019

SISÄLTÖ

1.	JOHDANTO.....	3
2.	TIIVISTELMÄ.....	4
3.	MAAKUNTAKAAVAN OHJAUSVAIKUTUS	5
4.	MAAKUNTAKAAVOITUS ETELÄ-POHJANMAALLA.....	7
5.	MAAKUNTAKAAVAN AJANTASAISUUDEN ARVIOINTI	9
5.1	Aluerakenne	9
5.1.1	Kehittämisperiaatemerkinnot	9
5.1.2	Aluerakenteen kohdemerkinnät ja aluevaraukset	14
5.1.3	Kauppa ja keskustatoiminnot	27
5.1.4	Eriyisalueet	32
5.2	Viherrakenne	35
5.2.1	Virkistys	35
5.2.1	Luonnonsuojelu ja luonnonmonimuotoisuus	39
5.3	Luonnonvarat	46
5.3.1	Turvetuotanto	47
5.3.2	Tuulivoima	51
5.3.3	Maa- ja kiviainesten otto sekä pohjavesialueet	56
5.3.4	Muut luonnonvarateeman merkinnät	62
5.4	Liikenne ja teknisen huollon verkostot	64
5.4.1	Teknisen huollon verkostot	64
5.4.2	Liikenne	71
5.5	Kulttuuriperintö.....	87
5.5.1	Muinaisjäännökset, rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema-alueet	87
6.	ARVIOINTI SUHTEESSA LAINSÄÄDÄNNÖN KEHYKSIIN.....	93
6.1	Maakuntakaavan sisältövaatimukset.....	93
6.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	94

1. JOHDANTO

Tässä asiakirjassa arvioidaan nykyisen Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan merkintöjen ja määräysten ajanmukaisuutta. Tarkoituksena on luoda kokonaiskuva maakuntakaavan nykyisten merkintöjen uudistamistarpeesta ja toteutumisesta. Etelä-Pohjanmaalla on voimassa useampia vaihemaakuntakaavoja ja niiden muutoksia. Voimassa oleva kokonaismaakuntakaava on vahvistettu vuonna 2005. Maakuntakaavoituksessa on seuraavaksi tarve kokonaisuuden tarkastelulle eli kaikki merkinnät yhteen kokoavalle, uudelle kokonaismaakuntakaavalle. Merkintöjä ja määräyksiä arvioidaan myös suhteessa valmisteilla olevaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen. Tämän lisäksi pohditaan nykyisen maakuntakaavan puutteita ja muita yleisiä kehittämistarpeita.

Kaavamerkinnöistä ja –määräyksistä aluksi kuvataan merkinnän ja määräyksen taustatiedot: laadinta-aika, taustalla olevat selvitykset ja niiden ajanmukaisuus. Perustietojen jälkeen esitetään arvio ajantasaisuudesta, jossa arvioidaan merkinnän vaikuttavuutta ja asemaa suhteessa muuhun alueidenkäytön suunnitteluun, kuvataan toteutumista ja pohditaan merkinnän tarpeellisuutta jatkossa, osana tulevaa kokonaismaakuntakaavaa. Merkinnän toteutumisaste selvitetään tarkemmin niiden merkintöjen osalta, joiden toteutumista on mahdollista arvioida selkein mittarein.

Arvointi on jaoteltu seuraavien teemojen alle:

- Aluerakenne
- Viherrakenne
- Luonnonvarat
- Liikenne ja teknisen huollon verkostot
- Kulttuuriperintö

Viimeisessä kappaleessa arvioidaan nykyistä maakuntakaavaa suhteessa maakuntakaavan sisältövaatimuksiin (MRL) sekä valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.

2. TIIVISTELMÄ

Etelä-Pohjanmaalla on voimassa useita vaihemaakuntakaavoja ja niiden muutoksia. Voimassa oleva kokonaismaakuntakaava on vahvistettu vuonna 2005. Maakuntakaavoituksessa on seuraavaksi tarve kokonaisuuden tarkastelulle eli kaikki merkinnät yhteen kokoavalle, uudelle kokonaismaakuntakaavalle. Tämän asiakirjan tarkoitus on kuvata nykyisen maakuntakaavan tila ja toimia nykytilaa kuvaavana tausta-aineistona tulevassa kokonaismaakuntakaavan uudistuksessa.

Vuonna 2005 laadittu kokonaismaakuntakaava on useiden merkintöjen osalta yhä voimassa. Nämä merkinnät vaativat tarkistuksen ja päivityksen nykyisiä tavoitteita vastaaviksi. Tuossa kokonaisuudessa päivityksen vaatii erityisesti aluerakenteen ns. perusmerkinnät eli taajamat, kylät, teollisuusalueet ym. elinkeinojen alueet. Strategiset kehittämisperiaatemarkinnat on myös uudistettava. Luonnonvarojen osalta päivitystä vaatii maa- ja kiviaineshuoltoa sekä pohjavesiä koskevat merkinnät. Kulttuuriperintöteemaan liittyen on tuotettu uutta inventointitietoa sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti vuoden 2005 jälkeen. Teknisen huollon verkostot ovat pääosin edelleen ajantasaisia, mutta vaativat tarkistuksen.

Vaihemaakuntakaavoissa on käsitelty pääteemoina tuulivoimaa (1. vaihemaakuntakaava, 2016), liikennettä (2. vaihemaakuntakaava, 2016), kauppaa ja keskustatoimintoja (2. vaihemaakuntakaavan muutos, 2020) sekä turvetuotantoa (3. vaihemaakuntakaava, 2018, ei lainvoimainen). Vaikka vaihekaavat ovat melko uusia, ovat ne monelta osin jo päivityksen tarpeessa. Esimerkiksi tuulivoima-ala on kehittynyt viime vuosina hyvin nopeaa vauhtia. Voimassa olevan maakuntakaavan tuulivoima-alueista valtaosa on varattuja suunnitteluun tai jo toteutuneet. Turvetuotanto on myös lähivuosina suurten muutosten edessä Suomen ja EU:n ilmastotavoitteiden toimeenpanosta johtuen. Teeman tulevaisuus on jatkossa pohdittava myös maakuntakaavan näkökulmasta. Liikenteeseen liittyvissä merkinnöissä on jonkin verran päivitystarvetta hankkeiden toteutumisen myötä tai merkintöjen selkiyttämisen johdosta. Kauppaa ja keskustatoimintojen merkintäkokonaisuutta voi pitää ajantasaisimpana.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistuksessa maakuntakaavan roolia pyritään kehittämään strategisemmaksi. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan laadinnassa tulee pyrkiä nostamaan tarkastelutaso seudullisesti merkittävistä kohteista vähintään maakunnallisesti merkittäviin kohteisiin. MRL uudistuksessa strategisuuhaetaan mm. rajaamalla oikeusvaikutteiset teemat aluerakenteeseen, viherrakenteeseen ja liikenteeseen. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamistyössä seurataan lainsäädännön kehitystä ja huomioidaan se tulevan kaavan laadinnassa tarkoituksenmukaisesti. Nykyisessä maakuntakaavassa viherrakenteen osuus on edellä mainituista teemoista vähäisin ja se keskittyy virkistysalueisiin ja -reitteihin. Virkistysalueiden ohella luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun teemat sekä ekologinen jälleenrakennus ovat valtakunnallisesti nostaneet merkitystään keskeisinä teemoina.

3. MAAKUNTAKAAVAN OHJAUSVAIKUTUS

Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen.

Maakuntakaavan roolista ja ohjausvaikutuksesta on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa:

Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan (MRL 32 §)

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Maakuntakaava laaditaan yleispiirteisenä suunnitelmana, jossa painotetaan maakunnallisia maankäyttötarpeita ja ominaispiirteitä. Maakuntakaavan yleispiirteisyydestä johtuen maakuntakaava sallii kaavajärjestelmän sisällä tarkoituksenmukaisen joustavuuden. Maakuntakaavassa esitetyt valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset lähtökohdist määritellyt alueiden käytön periaatteet ja aluevaraukset täsmentyvät yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Maakuntakaava ei ole voimassa yksityiskohtaisemman oikeusvaikutteisen kaavan alueella muutoin kuin näiden kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Maakuntakaavassa merkintöjä esitetään aluevaraus-, viiva- ja kohdemerkinnöin, kehittämisperiaatemerkinnöin ja osa-aluemerkinnöin. Merkinnät eroavat toisistaan ohjausvaikutuksellaan.

Aluevaraus-, viiva- ja kohdemerkinnät:

Maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita osoitetaan aluevarausmerkinnöillä. Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pienialaisia alueita osoittaessa (esimerkiksi keskustatoimintojen alueet) tai kun aluevarauksen ulottuvuudella ei ole ylikunnallisen ohjaustarpeen tai maakuntakaavan muun sisällön kannalta merkitystä. Viivamerkinnöillä osoitetaan esim. liikenneyhteyksiä ja johtoja.

Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus. Aluevarausmerkinnät ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää. Aluevarausmerkintöihin rinnasteiset viiva- ja kohdemerkinnät ovat aluevarausmerkinnöistä poiketen kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä.

Kehittämisperiaatemarkinnät:

Kehittämisperiaatteita koskevilla merkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan alueita, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta ja joihin tästä syystä kohdistuu muussa suunnittelussa huomioon otettavia alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen kehittämistarpeita.

Merkintätyyppi antaa mahdollisuuksia maakunnan alueiden käytön suunnittelun ja alueen muun kehittämisen yhteissuunnittelulle.

Kehittämisperiaatteet voivat koskea maakunnan kehittämisen kannalta tärkeitä alueidenkäyttökysymyksiä, joihin liittyvät yksityiskohtaisemmat aluevaraukset tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä.

Kehittämisperiaatteisiin liittyvät maakuntakaavamääräykset koskevat siten lähes aina toteuttavaa suunnittelua.

Osa-aluemerkinnät

Maakuntakaavan osa-alueiden erityisominaisuudet voivat liittyä esim. luonnon- tai kulttuuriympäristön, maiseman sekä luonnonvarojen erityisiin arvoihin. Erityisominaisuuksia voivat olla myös osa-alueiden alueidenkäyttöä erityisesti rajoittavat ominaisuudet, kuten melu- ja vaara-alueet tai suojavyöhykkeet.

Osa-alueiden erityisominaisuuksia osoittamaan voidaan käyttää rasteri- tai viivamerkintöjä. Erityisominaisuuksia osoittavien merkintöjen alueella voi olla monenlaista alueidenkäyttöä. Jotkin erityisominaisuuksia osoittavat merkinnät viittaavat tarpeisiin, joiden toteutus tapahtuu erityislainsäädännön kautta. Tällöin osa-aluemerkinnän merkitys on ensisijaisesti informatiivinen. Kuten kehittämisperiaatemarkintöjäkin, voidaan erityisominaisuuksia osoittavia merkintöjä käyttää muiden merkintöjen kanssa päällekkäisesti.

4. MAAKUNTAKAAVOITUS ETELÄ-POHJANMAALLA

Maakuntakaavoitus on Etelä-Pohjanmaalla 1995-2020 edennyt vaiheittain seuraavasti:

- seutukaavayhdistelmä 1995
- ensimmäinen uuden MRL:n (1999) mukainen kokonaismaakuntakaava vahvistettiin ympäristöministeriössä 23.5.2005 ja kaavaan tehty muutos 5.12.2006,
- ensimmäinen vaihekaava (tuulivoima) vahvistettiin ympäristöministeriössä 31.10.2016,
- toinen vaihekaava (kauppa, liikenne, keskustatoiminnot) kuulutettiin voimaan maakuntavaltuuston päätöksellä 11.8.2016 ja kaavaan tehty muutos (kauppa ja keskustatoiminnot) 21.4.2020,
- kolmas vaihekaava (turvetuotanto, suoluonnon suojelu, bioenergialaitokset, energiapuun terminaalit ja puolustusvoimien alueet) on hyväksytty maakuntavaltuustossa 3.12.2018. Kaavan valitusten käsittely on hallinto-oikeudessa kesken.

Maakuntakaavoituksen taustalla on Vaasan läänin seutukaavaliiton laatimat seutukaavat ennen vuotta 1995. Etelä-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavan muutos vuonna 2006 koski Lapuan kaupungin Honkimäen aluetta, jonne osoitettiin vähittäiskaupan suuryksikkö ja ohjeellinen eritasoliittymä, ja muutettiin teollisuus- ja varastoalueen merkinnän sijaintia. Toisen vaihekaavan muutoksessa oli kyse kaavan saattamisesta muuttuneen kaupan lainsäädännön (MRL) mukaiseksi. Maankäyttö- ja rakennuslain muutos, jonka mukaan ympäristöministeriö ei enää vahvista maakuntakaavoja, tuli voimaan 1.2.2016. Nykyisin maakuntakaavat hyväksyy maakuntavaltuusto.

Maakuntakaavan merkinnät on jaettu teemoittain seuraavaan taulukkoon. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on voimassa olevia merkintöjä kaikista vaihekaavoista 2005 - 2020. Aluerakenteen merkintöjä on käsitelty kokonaismaakuntakaavassa 2005, joita on päivitetty osittain 2020 vahvistuneessa toisessa vaihekaavassa. Viherrakennusmerkintöjen runko on pitkälti kokonaismaakuntakaavasta 2005, mutta teemaan on tehty lisämerkintöjä sekä tuulivoimaa käsittelevän ensimmäisen vaihekaavan 2016, että turvetuotantoa ja suoluonnonsuojelua käsittelevän kolmannen vaihekaavan 2018 (ei lainvoimainen) yhteydessä. Liikennettä koskevat merkinnät ovat toisesta vaihekaavasta 2016 ja infraa käsittelevät kokonaismaakuntakaavasta 2005. Luonnonvarateemassa kaivokset, maa- ja kiviainesten otto sekä pohjavedet ovat kokonaismaakuntakaavasta 2005, tuulivoima-alueet ensimmäisestä vaihekaavasta 2016 ja turvetuotanto kolmannelta vaihekaavasta 2018 (ei lainvoimainen). Kulttuuriperintö on kokonaisuudessaan vuoden 2005 kokonaismaakuntakaavasta. Lukumääräisesti suurin osa voimassa olevista merkinnöistä koskee liikennettä ja infraa.

Taulukko 1. Maakuntakaavan voimassa olevat merkinnät teemoittain.

ALUERAKENNE	VUOSI
Kaupunkikehittämisen kohdealue (kk), Maaseudun kehittämisen kohdealueet (mk-1, mk-2), Teollisuuden kehittämisen kohdealue (tk), Matkailun vetovoima-alue (mk), Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta	2005
Taajamatoimintojen alue (A, a), Palvelujen alue (p), Kylä (at), Kylä, jossa vapaa-ajan asutusta (at-r), Teollisuus- ja varastoalue (t), Loma-asuntoalue (ra)	
Keskustatoimintojen alueet ja kohteet (C, c, ca), Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö (km), Merkitykseltään seudullinen matkailua palveleva vähittäiskaupan suuryksikkö (km-ma), Kaupallinen vyöhyke (km1, km2)	2020
Puolustusvoimien alue (EP), Melualue, Ampuma- ja harjoitusalue (EAH), Suojavyöhyke (sv), Suoja-alue varalaskupaikka (svl), Suoja-alue varalaskupaikka (svl2)	ei voimassa (VMK III)
VIHERRAKENNE	
Virkistys-/matkailukohde, Virkistysalue (v-1, v-2, ohjeellinen ulkoilureitti ja ohjeellinen moottorikelkkailureitti	
Luonnonsuojelualue (SL 1-6), Suojelualue (S), Natura-2000 alue, Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, Erityissuojelua vaativa vesistö, Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma	2005
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo)	2016
Luonnonsuojelualue (SL 7-9), Suojelualue (S)	ei voimassa (VMK III)
LIIKENNE JA TEKNISEN HUOLLON VERKOSTOT	
Syöttövesijohto tai siirtoviemäri, Syöttövesijohdon tarve, Yhdysvesijohdon tarve, Siirtoviemärin tarve, Jätteenkäsittelyalue / jätekeskus (EJ), Jätteenkäsittely-alue / osatoiminto (EJ), Energiahuollon alue (EN), Voimajohto (z), Voimajohto 400 kV / 220 kV / 110 kV, Voimajohtojen / 400 kV ja 110 kV uudet johtovaraukset	2005
Moottoriturheilurata	
2-ajoratainen valtatie, Valta- tai kantatie, TEN-T -tie / vt 3, Seututie, Tärkeä yhdystie, Merkittävästi parannettava 2-ajoratainen valta- tai kantatie, Merkittävästi parannettava valta- tai kantatie, seututie tai yhdystie, Tieluokan muutos, Uusi valtatie, Uusi eritasoliittymä tai merkittävästi parannettava liittymä, Eritasoliittymä	2016
Valtakunnallisesti merkittävä päärata, Valtakunnallisesti merkittävä päärata, merkittävä parantaminen, Rautatie, Matkakeskus, TEN-T-rata, Joukkoliikenteen laatuikäytävä	2016
Lentoasema ja lentopaikka, Melualue, Venepaikka, Veneväylä	
Logistiikka-alue (lo), Logistiikan kehittämisen vyöhyke, Kauhajoki–Seinäjäki–Kauhava-käytävän kehittämisalue	
Puutermiinali (pt)	Ei voimassa (VMK III)
LUONNONVARAT	
Kaivosalue, Maa-ainesten ottamisalue, Kalliokiviainesten ottamisalue, Pohjavesialue	2005
Tuulivoima-alue	2016
Turvetuotantoalue, Turvetuotantoon soveltuva alue, Uusiutuvan energian ja bioteollisuuden kehittämisalue	Ei voimassa (VMK III)
KULTTUURIPERINTÖ	
Merkittävä muinaisjäännös / I-luokka, Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde, Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue	2005

5. MAAKUNTAKAAVAN AJANTASAISUUDEN ARVIOINTI

5.1 Aluerakenne

5.1.1 Kehittämisperiaatemerkinnot

Kehittämisperiaatemerkinnot on osoitettu kuvaamaan maakunnan yleisiä kehittämisen painopistealueita. Kehittämisperiaatemerkinnot suunnittelumääräyksissä on annettu ohjeita ja periaatteita yksityiskohdaisempaan suunnitteluun.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on voimassa kaupunkikehittämisen (1 kpl), maaseudun (35 kpl), teollisuuden (13 kpl), matkailun (9 kpl) ja yhdyskuntarakenteen laajenemisen (2 kpl) kehittämisperiaatemerkinnot vuodelta 2005.

Kehittämisperiaate -merkinnät ovat luonteeltaan yleispiirteisiä, laajoja kokonaisuuksia. Merkinnot teknisesti ne ovat osaluemerkintöjä, joiden alueella on voimassa useita muitakin tarkempia merkinnot.

Aluerakenne, kehittämisperiaatemerkinnot

Maakuntakaavamerkinnot

- ▭ Kaupunkikehittämisen kohdealue
- ▭ Maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-1)
- ▭ Maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-2)
- ▭ Teollisuuden kehittämisen kohdealue
- ▭ Matkailun vetovoima-alue
- ➔ Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta

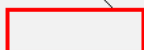

Kuva 1. Maakuntakaavan voimassa olevat kehittämisperiaatemerkinnot.

KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

Kaupunkikehittämisen kohdealue (kk-1)

kk

*Laadintavuosi:
2005, kokonaismaakun-
takaava*

Merkinnän kuvaus

Merkintä koskee maakuntakeskusta ja sitä ympäröivää kaupunkiseutua, jolla on ylikunnallisia suunnittelu- ja kehittämistarpeita.

Suunnittelumääräys

Aluetta kehitetään maakuntakeskuksena ja sitä ympäröivänä kaupunkiseutuna. Alueen valmiuksia parannetaan maakunnallisten palveluiden sijainti- ja liikenne yhteyksien solmupaikkana. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueella sijaitsevan matkakeskuksen ja lentoaseman sekä muun maakunnan välisen joukkoliikenne yhteyksien kehittämiseen. Kuntien yleiskaavoissa kevyen liikenteen verkostojen jatkuvuus on varmistettava.

Kohteet (1 kpl)

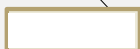
Seinäjoki

Selvitykset

Maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005.

Maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-1)

mk-1

*Laadintavuosi:
2005, kokonaismaakun-
takaava*

Merkinnän kuvaus

Merkinnällä osoitetaan kylä- ja palveluverkkoa tukevia maaseudun kehittämispolitiikan alueidenkäytöllisiä periaatteita. Merkinnällä torjutaan syrjäisen ja ydinmaaseudun taantumiskehitystä. Maaseudun kehittämisen kohdealueet korostavat kyläverkon merkitystä maaseudun elinvoimaisuudelle ja elinkeinotoiminnalle.

Suunnittelumääräys

Alueen kehittämisessä ja suunnittelussa tuetaan olemassa olevaa kylärakennetta ja sen palvelujen säilymisedellytyksiä. Maatilatalouden ja sen sivuelinkeinojen kuten maaseutumatkailun sekä pk-teollisuuden alueidenkäytöllisiä toimintaedellytyksiä edistetään.

Kohteet (16 kpl)

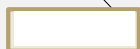
Kauhajärvi Lapua, Levijoki Alajärvi, Uusikylä Alajärvi, Sääksjärvi Vimpeli, Ylikylä Korteesjärvi, Kihniä Peräseinäjoki, Koskelta keskustaan Jalasjärvi, Karijoki-Isojoki jokilaakso Karijoki, Isojoki, Itäkylä-Kuoppala Lappajärvi, Untamala Ylistaro, Kirkonkylä- Närvijoki-Niemenkylä-Järvenpää Jurva, Sarvijoki Jurva, Kauppila-Perälä-Riippi-Äystö-Karijoen Myrkky Teuva, Karijoki, Peränne ja Alastaipale Ähtäri, Kukonkylä ja Hautakylä Soini, Myllymäki Ähtäri

Selvitykset

Maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005.

Maaseudun kehittämisen kohdealue (mk-2)

mk-2

Merkinnän kuvaus

Merkinnällä osoitetaan hyvien peltoaukeiden ja kulttuurimaiseman säilymistä tukevia sekä kyläverkostoa laajenevan asutusta ja maaseudun muuttuvia elinkeinoja koskevia kehittämispolitiikan alueidenkäytöllisiä periaatteita. Suunnittelumääräys ei muodosta rakentamisrajoitusta eikä sen perusteella tehdä suunnittelutarveratkaisuja, vaan se määräytyy muiden ao. lainkohtien mukaan.

Suunnittelumääräys

Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Alueen suunnittelussa tuetaan hyvien peltoaukeiden säilyttämistä viljelykäytössä ja kulttuurimaiseman kehittämisedellytyksiä sekä maatilataloutta ja sen liitännäiselinkeinoja. Alueilla tulee kiinnittää erityistä huomiota laajenevan asutuksen ja tilaa vaativien elinkeinojen, kuten teollisuuden ja suurimuotoisen eläintuotannon, välisten maankäyttötarpeiden yhteensovittamiseen. Asutuksen sijoittumista tulee ohjata olemassa olevia kyliä ja taajamia tukeaksi. Uudet tielinjaukset on sovittava alueen kulttuuriympäristön ja maiseman erityispiirteisiin. Kohteet (19 kpl) Lapuanjokilaakso Lapua, Lapuan–Kauhavan Alajoki Lapua Kauhava, Orava Ylikylä Kauhava, Kurenjokilaakso Alajärvi, Ylistaro - Ilmajoki Seinäjoki, Ilmajoki, Luovankylä Kurikka, Jokipii - Luopajärvi Jalasjärvi, Hyyppäjokilaakso: Kauhajoki, Kyrönjokilaakso Kurikka-Kauhajoki, Ilmajoki-Huissi-Panttila Ilmajoki-Kurikka, Kainastonjokilaakso Kauhajoki-Teuva, Neiro Ilmajoki, Pöntäne Kauhajoki, Kuortaneenjärven ympäristö Kuortane, Jokivarsi-Sulkavankylä Sapsalampi Alavus, Nurmonjokilaakso Lapua, Seinäjoki, Kirkkonkylä-Viitala-Honkakylä Seinäjoki, Ilmajoki, Tuuri-Kirkkonkylä Töysä, Länsiranta Lappajärvi Selvitykset Maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005.
Teollisuuden kehittä- misen kohdealue (tk- 1) tk Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä teollisuuden alueidenkäyttöllisiä ulottuvuuksia. Kehittämisperiaate pohjautuu aluerakenteeseen sekä seutukuntien teollisuuden erikoistumisaloihin ja niille on keskittynyt tai suunnitellaan keskitettävän merkittävää teollisuustoimintaa. Suunnittelumääräys Aluevarauksia tehtäessä ja asema- ja yleiskaavoja laadittaessa toimitaan kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti olemassa olevia alueita laajentaen. Toimintojen sijoittelu on tehtävä siten, että alue- ja yhdyskuntarakenteen kannalta tärkeiden pääteiden liikenneturvallisuus ja toiminnalliset vaatimukset turvataan. Kohteet (13 kpl) Alahärmä Kauhava, Hoisko Alajärvi, Alavus Alavus, Jalasjärvi Kurikka, Kauhajoki Kauhajoki, Kauhava Kauhava, Ikari Kurikka, Ilmajoki Ilmajoki, Lapua Lapua, Atria Nurmo, Kankaankylä Ylihärmä, Lapua, Rannila-Luoma-aho Vimpeli Alajärvi, Ylihärmä Kauhava Selvitykset Maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005.
Matkailun vetovoima- alue (mv) mv Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan matkailun tai virkistysalueiden kehittämisen alueidenkäyttöllisiä periaatteita. Suunnittelumääräys Alueen suunnittelussa tuetaan kuntien, seutukuntien ja ylimaakunnallisten virkistysalueiden ja matkailualueiden muodostamia verkostoja ja niiden kehittämistä kokonaisuuksina. Kehittämistoimien tulee liittyä maakunnan matkailuelinkeinojen maankäyttöliiden edellytysten tukemiseen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyden turvaamiseen. Kyrönjokilaakson ja Lapuanjokilaakson matkailun vetovoima-alueilla alueen runkoreittien suunnittelussa tulee hyödyntää jokilaaksoissa tai niiden läheisyydessä sijaitsevat virkistysalueet ja -kohteet, kulttuurimaisemat ja rakennettu kulttuuriympäristö. Kohteet (9 kpl) Lapuanjokilaakso Alahärmä–Kauhava–Lapua–Ylihärmä, Evijärvi-Lappajärvi Alajärvi–Evijärvi–Lappajärvi-Vimpeli, Alavus-Lehtimäki-Tuuri- Ähtäri Alavus–Kuortane-Lehtimäki-Nurmo-Töysä–Ähtäri, Kuortane Kuortane, Kuninkaanpuisto Soini, Kalajärvi Seinäjoki, Kyrönjokilaakso Ilmajoki–Kurikka–Ylistaro, Levanneva - Pässilänvuori Ilmajoki-Jurva-Kurikka, Lauhanvuori ja Parra Isojoki-Karjokki-Kauhajoki–Teuva

Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Selvitykset Kokonaismaakuntakaavan 2005 laadintaprosessi
	Merkinnän kuvaus -
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet Tuuri-Töysän keskusta, Koskenkorva-Ilmajoen keskusta (2 kpl)
	Selvitykset Maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005.

Arvio ajantasaisuudesta

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on osoitettu laajoja vyöhykkeitä kehittämisperiaatemerkinnoin. Merkinnot on laadittu kokonaismaakuntakaavaa varten 2000 -luvun alkuvuosina. Vyöhykkeiden toteutumisesta yleisesti on todettavissa, että yhdyskuntarakenteen suurten linjojen kehitys on tapahtunut vyöhykkeiden periaatteiden mukaisesti. Kaupunkikehittämisen vyöhykkeen tarkoitus on vahvistaa Seinäjoen asemaa maakuntakeskuksena. Seinäjoen asema on vahvistunut maakunnallisten palveluiden sijainti- ja liikenneyhteyksien solmupaikkana. Raideliikenteen yhteydet ovat merkittävästi nopeutuneet keskeisillä yhteysväleillä ja joukkoliikenteen yhteydet parantuneet. Seinäjoki on ollut yksi Suomen voimakkaimmin kasvaneista kaupungeista ja nauttanut merkitystään maakunnallisten ja valtakunnallisten toimintojen sijaintipaikkana.

Maaseudun kehittämisvyöhykkeet on jaettu kahteen osaan; kyläasutusta ja maatalouden kehittämisestä tukevaan merkintään. Kehittämisperiaatemerkinnot osoittama tahtotila maaseudun ja maatalouden elinkeinojen kehittämisestä on toteutunut Etelä-Pohjanmaalla varsin hyvin, vaikka näitä koskeva laajempi rakennemuutos on ollut käynnissä. Etelä-Pohjanmaalla maaseutualueiden väestö on jonkin verran vähentynyt ja siirtymää kaupunkialueille on tapahtunut. Maaseudun kyläasutus on kuitenkin säilynyt vahvana ja merkittävin muutos näyttäisi tapahtuneen harvimmalla asutuilla alueilla. Maatalouden kehittämisestä tukevat vyöhykkeet ovat sijoittuneet alueille, joilla on erityisiä tarpeita maankäytön yhteensovittamiselle. On haastava arvioida, miten hyvin tavoitteet peltoaukeiden säilyttämisestä viljelykäytössä ja kulttuurimaiseman kehittämisestä toteutuneet laajenevan asutuksen ja muiden tilaa vaativien elinkeinojen esim. teollisuuden tilatarpeen alla. Yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä asia nousee aika ajoin esille. Eri intressien ristipaineet ovat sitä suuremmat, mitä lähempänä taajama-asutusta alue sijaitsee.

Osa vyöhykkeistä, erityisesti matkailun kehittämisvyöhykkeet, osoittavat hyvin laajoja alueita. Toteutumisen arviointimahdollisuus on tällöin entistä vaikeampaa. Matkailun kehittämisvyöhykkeillä on pyritty tukemaan virkistysalueiden ja matkailuelinkeinon verkostojen muodostumista eli toiminnallista ja sisällöllistä kehittämistä fyysisen ympäristön ohella. Matkailun kehittämisvyöhykkeet ovat luontomatkailupainotteisia keskittyen virkistysalueiden riittä-

vyiden turvaamiseen ja reitistöjen muodostumiseen. Matkailun voimakas kasvu Etelä-Pohjanmaalla on tapahtunut tapahtumamatkailussa ja käyntikohteissa. Matkailun kehittämisvyöhykkeiden ohjausvaikutus on ollut kehittämisperiaatemarkkinöistä väljin. Teollisuuden kehittämisvyöhykkeet ovat pinta-alaltaan rajatumpia alueita ja kuvaavat hyvin nykyisinkin merkittävimpiä teollisuustoiminnan alueita.

Kehittämisperiaatemarkkintojen ohjausvaikutusta voi maakuntakaavassa pitää melko väljänä, mutta ne tärkeällä tavalla kuitenkin alueellisesti havainnollistavat maakunnan strategisia tavoitteita ja muodostavat yhteyden maakunnan eri kehittämisstrategioihin. Teeman uudistaminen ja periaatteiden nykyaikaistaminen on tarpeen jo laadinta-ajasta johtuen. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta -merkintä ei vastaa enää nykyisiä suunnittelutavoitteita. Yhdyskuntarakennetta on pyrittävä tiivistämään ja eheyttämään.

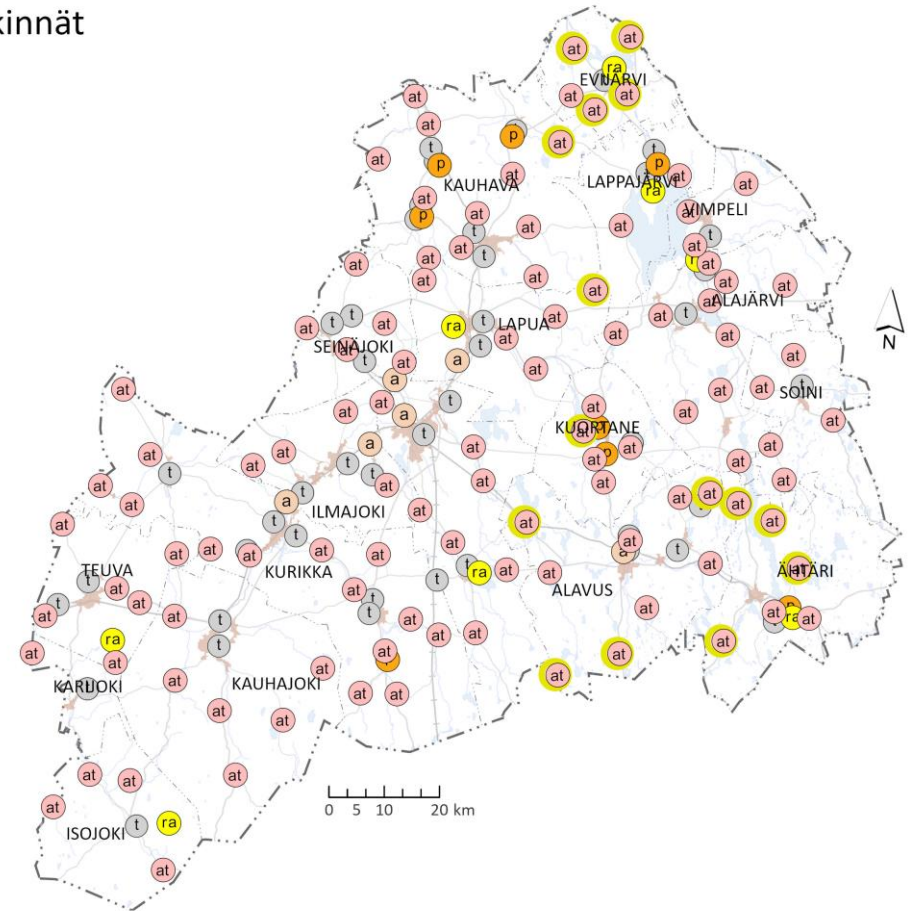
5.1.2 Aluerakenteen kohdemarkinnat ja aluevaraukset

Aluerakenteen kohdemarkintoinä on vuoden 2005 kokonaismaakuntakaavassa osoitettu taajamatoimintojen alueet, kylät, palvelujen alueet, teollisuus- ja varastoalueet sekä loma-asuntoalueet. Kohdemarkinnat vastaavat merkintäteknisesti aluevarausmerkintöjä, mutta alueet on esitetty kohdemarkintoinä mittakaavasta johtuen. Aluerakenteeseen liittyvänä merkintänä kokonaismaakuntakaavassa on lisäksi osoitettu taajamatoimintojen alueet (aluevaraus) perustuen vuoden 2000 YKR -aineistoon.

Aluerakenne, kohdemarkinnat

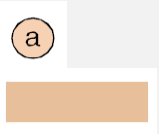
Maakuntakaavamerkinntät

- a Taajamatoimintojen alue
- at Kylä
- at Kylä, jossa vapaa-ajan asutusta
- p Palvelujen alue
- t Teollisuus- ja varastoalue
- ra Loma-asuntoalue
- Taajamatoimintojen alue

Kuva 2. Maakuntakaavan voimassa olevat aluerakenteen kohdemarkinnat ja aluevaraukset.

ALUERAKENTEEN KOHDEMERKINNÄT, jotka voimassa 2005 kokonaismaakuntakaavasta

Taajamatoimintojen alue (A), kohde ja aluevaraus <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Kohdemerkintä: Merkinnällä osoitetaan kunnanosa, jossa on taajamatoimintoihin kuuluvia kaupan, palvelujen, hallinnon ja asumisen alueita sekä teollisuuden alueita. Taajamat ovat toiminnoiltaan monipuolisempia ja rakenteeltaan tiiviimpiä kuin kylät. Aluevaraus: Merkintä koskee yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmän (YKR) mukaista olemassa olevaa, nykyistä taajama-asutusrajausta vuodelta 2000. YKR-taajama on vähintään 200 asukkaan alue, jossa rakennusten tiheys, kerrosala ja ryhmittäminen muodostavat taajama-asutusta. YKR-taajamalla ei tarkoiteta vanhan rakennuslain mukaista taajama-asutusta, vaan se on tilastollinen alue, jolla erotetaan taajamatoimintojen alue haja-asutusalueesta. Taajamatoimintojen alue näytetään tämänhetkisessä laajuudessaan. Merkintä ei pidä sisällään laajenemisalueita. Maakuntakaavamerkintä ei määrittele MRL 16 § mukaista suunnittelutarvealuetta, vaan sen muodostuminen ratkaistaan muiden lainkohtien mukaan. Suunnittelumääräys Kohdemerkintä: - Aluevaraus: Alueen suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä, täydennysrakentamista ja taajamakuvaan eheyttämistä. Kohteet (6 kpl) Kohdemerkintä: Ahonkylä Ilmajoki, Alavuden asemanseutu, Halkosaari Seinäjoki, Niemistö Seinäjoki, Ruha Lapua, Panttila Kurikka Selvitykset YKR -aineiston taajama-alueet (2000), maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005.
Kylä <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan sellaiset aluerakenteen kannalta tärkeät talouskylät, joihin suuntautuu tai joihin halutaan ohjata maaseuturakentamista tai jotka ovat merkittäviä maaseudun tasapainoisen kehittämisen kannalta. Kylä, jotka sijoittuvat välittömästi kuntakeskuksen läheisyyteen tulee tarkastella c-merkinnän yhteydessä osana keskusta-alueiden muodostamaa kokonaisuutta. Suunnittelumääräys Kylän suunnittelun tulee tukea kyläkuvaan eheyttämistä. Kohteet Ekola, Hakola, Kuoppala, Voltti, Hoisko, Kurejoki, Levijoki, Luoma-aho, Menkijärvi, Paalijärvi, Uusikylä, Pollari, Rantatöysä, Taipalus, Kivijärvi, Honkakylä, Huissi, Könni, Munakka, Neiro, Nopankylä, Heikkilä, Kärjenkoski, Kodesjärvi, Vanhakylä, Ala-Valli, Hirvijärvi, Ilvesjoki, Jokipii, Keskikylä, Koskue, Luopajärvi, Järvenpää, Niemenkylä, Närvijoki, Sarvijoki, Myrkky, Hyyppä, Ikkäläjärvi, Kainasto, Kauhajärvi, Nummijärvi, Pöntäne, Alakylä, Mäenpää, Orava, Ylikylä, Ylikylä, Leppälänkylä, Mäyry, Ruona, Ylijoki, Luopa, Mieto, Polvenkylä, Itäkylä, Karvala, Haapakoski, Hellanmaa, Hirvijoki, Tiistenjoki, Länsikylä, Rannankylä, Rantakangas Selvitykset Selvitys Etelä-Pohjanmaan kylistä 2002
Kylä, jossa vapaa-ajan asutusta	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan sellaiset aluerakenteen kannalta tärkeät talouskylät, joihin halutaan suunnata olemassa olevaa maaseuturakentamista tukevaa vapaa-ajan asutusta.

 Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Suunnittelumääräys Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee mitoituksen perustua erityisesti luonnon ja maiseman antamiin lähtökohtiin. Vapaa-ajan rakentamisen tulee olla kyläkuva eheyttävää. Kohteet (15 kpl) Alavus: Seinäjärvi, Sydänmaa, Sulkava/Sapsalampi, Evijärvi: Jokela, Ina, Lahdenkylä, Haapajärvi, Kauhava: Purmojärvi, Kuortane: Länsiranta, Lapua: Kau- hajärvi, Ähtäri: Ähtärinranta, Peränne-Alastaipale, Itä-Ähtäri, Niemisvesi Selvitykset Selvitys Etelä-Pohjanmaan kylistä 2002
Palvelujen alue (p) Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- ta-kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan muusta yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevat julkisten tai yksityisten palvelujen alueet. Suunnittelumääräys Alueelle saa sijoittaa myös loma-asutusta ja matkailua palvelevia toimintoja. Kohteet (8 kpl) Kuortane Mäyry ja Kuortaneen urheiluopiston, Ylihärmä Härmän kuntokeskus, Lappajärvi Nykälänniemi, Ähtäri Moksunniemi, Alahärmä Mika Salo Cir- cuit, Jalasjärvi Juustoportti ja Kortesejärvi Kitka Selvitykset Etelä-Pohjanmaan palvelukartoitus ja maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005
Teollisuus- ja varasto- alue (t) Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- ta-kaava	Merkinnän kuvaus Merkintä osoittaa maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuus- tai varastotoimintojen alueet. Teollisuus- ja varastoalue -merkinnän keskeiset perusteet ovat olleet alueen maakunnallinen merkittävyys ja alueen kehitysmahdollisuudet. Suunnittelumääräys - Kohteet (45 kpl) Alajärvi: keskusta, Luoma-aho, Alavus: Rantatöysä, Ritola, PPTH / Svanljung, Lehtonen, Evijärvi: Vattuaho, Ilmajoki: Koskenkorva, Siltala, Laskumäki, Iso- joki: kirkonkylä, Karijoki: Ylikylä, Kauhajoki: Aro, Panula, Kauhava: Alahärmän kirkonkylä, Pöyhönen, Piri, Ollinkangas/Perunavar., Passi-Torinmäki, Rii- himäki, Ilomäki, Kuortane: Leppälänkylä, Kurikka: Ikari, Koja, keskusta, Koivikko, Korven alue, Hakuni/Kakkuri, Lappajärvi: Kivioja, Halkosaari, Lapua: Honkimetsä, Jouttikallio, Seinäjoki: Atria, Kapernaumi, PPTH, Haukineva, Kylänpää, Teräsmäki, kirkonseutu, Soini: Yrityslaakso, Teuva: Horontie, Navet- tamäki, Vimpeli: Rannila, Ähtäri: Inha Selvitykset Teollisuus- ja työpaikkaselvitys 2002

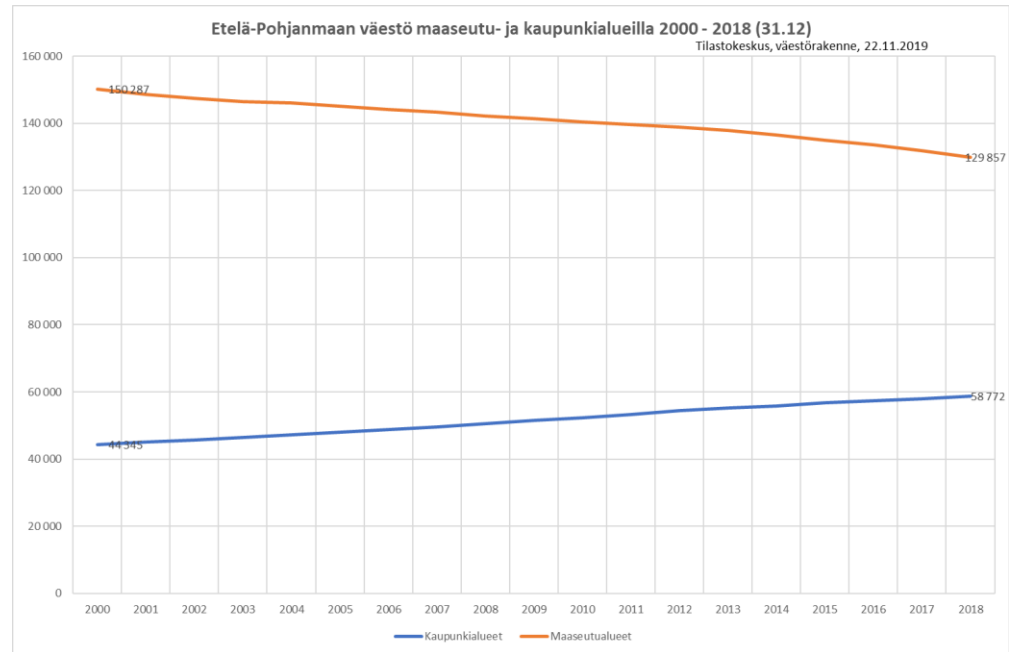
Loma-asuntoalue, kohde Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan loma-asutukseen varattavaksi tarkoitettu, maakunnallisesti merkittävä kohde. Suunnittelumääräys Alueelle saa sijoittaa myös matkailupalveluja ja julkisia sekä yksityisiä palveluja. Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee mitoituksen perustua erityisesti luonnon ja maiseman antamiin lähtökohtiin. Kohteet (8 kpl) Evijärven Kettusaari, Isojoki Sarviluoma, Lappajärven Rovastila, Lapuan Simpsiö, Teuvan Parra, Seinäjoen Kalajärvi, Vimpelin Lakeaharju ja Ähtärin Mok-sunniemi. Selvitykset Maakuntakaavan suunnitteluprosessi 2005
---	--

Arvio ajantasaisuudesta

Aluerakenteen kohdemarkkintoinä on osoitettu tiheä verkosto asumisen, vapaa-ajan asumisen sekä elinkeinotoiminnan alueita. Merkinnot ovat voimassa vuoden 2005 kokonaismaakuntakaavasta. Laadinta-ajasta johtuen merkinnot vaativat jatkossa tarkistamisen ajankäytösuuteen ja päivityksen nykyistä kehitystä vastaavaksi.

Aluerakenne on jatkuvassa muutoksessa ja Etelä-Pohjanmaalla on tapahtunut merkittävää kehitystä vuodesta 2005. Keskustaajamat, niin maakuntakeskuksessa ja sitä ympäröivissä kunnissa kuin seutukeskuksissa, ovat laajentuneet paikoin huomattavastikin. Uusia alueita on otettu asuiskäyttöön keskustoien ympärillä. Maaseutualueilla keskittymistä on tapahtunut myös merkittävimpiin asuiskeskittymiin ja reuna-alueilla väestö vähentynyt.

Vuonna 2005 osoitetuista maakuntakaavan kyllistä useat taajamien lähialueilla sijaitsevat kylät ovat laajentuneet kiinni taajamaan ja sijaitsevat nykyisin yhtenäisellä taajama-alueella. Vaikka Etelä-Pohjanmaallakin maaseutualueiden väestö on vähentynyt seuraten laajempaa kaupungistumiskehitystä, elinvoimainen rakenne on kuitenkin koko maakunnan alueella säilynyt verrattain hyvin. Maaseutualueilla asuvien osuus on Etelä-Pohjanmaalla (69 %) selkeästi Suomessa korkein. Maakunnan yhdyskuntarakenteelle ominaista on nauhamainen asutus jokilaaksojen alueilla ja teiden varsilla. Keskukset ovat verkottuneet toisiinsa ja muodostavat hajautuneen rakenteen.

Kuva 3. Etelä-Pohjanmaan väestö maaseutu- ja kaupunkialueilla 2000 – 2018 (31.12., Tilastokeskus)

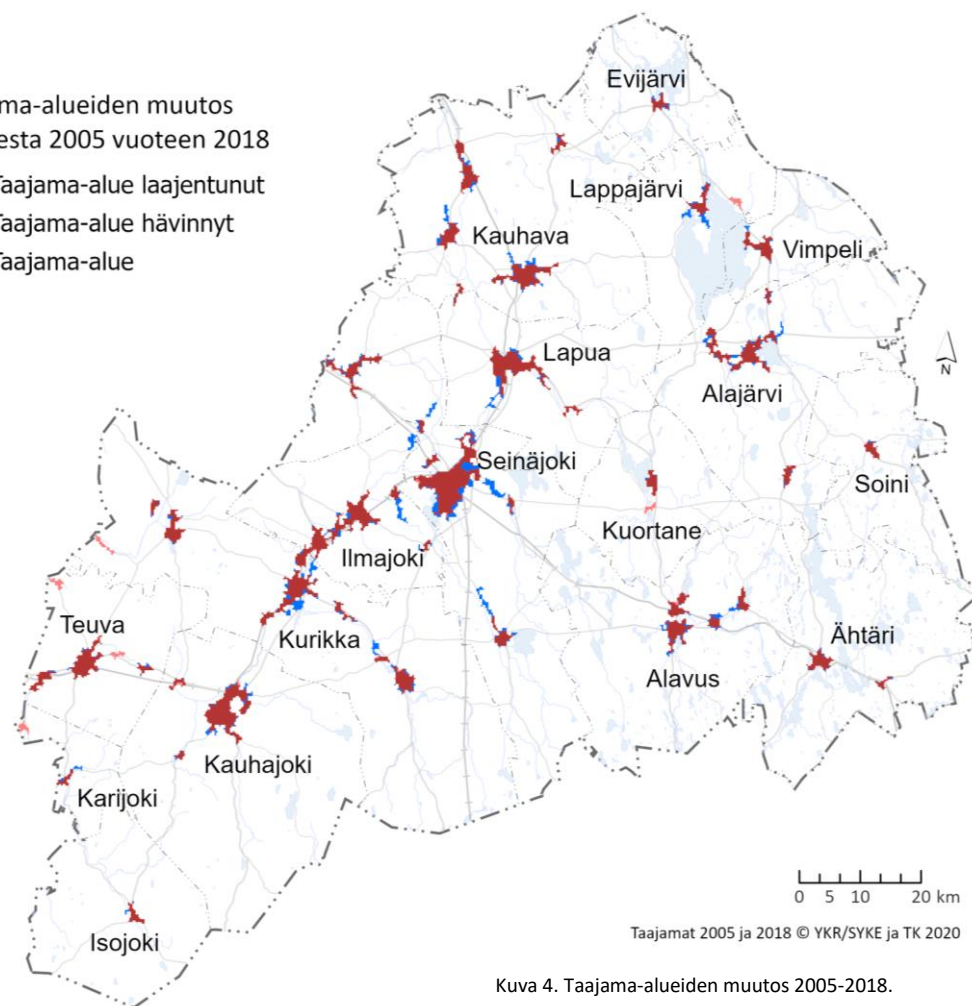
Kuvassa 4 on kuvattu taajama-alueiden kehitys vuosina 2005-2018. Taajama-alueet ovat laajentuneet kartassa sinisellä esitetyille alueille (79 km²) ja supistuneet vaaleanpunaisilta alueilta (16 km²). Koko maakunnan alueella taajama-alueet ovat kasvaneet yhteensä 13 %. Poistuneet taajamat ovat alueita, joilla asutustiheys ei enää vastaa taajaman tiheyttä, mutta ne voivat olla edelleen väljempää kylämäisen asutuksen alueita. Taajama-alueiden kasvu kertoo Etelä-Pohjanmaan vahvan väestönkasvun vuosista 2000-luvun alun vuosikymmeninä. Erityisesti Seinäjoen keskustaajama on leviittänyt laajemmalle alueelle ja uusi asutus on tyypillisesti ollut pientaloasumista.

Kokonaismaakuntakaavan taajamatoimintojen alueen (vuoden 2000 YKR -taajama) merkintää ei voida suoraan verrata uusimpaan, vuoden 2018 yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmän (YKR) taajamaan, sillä 2000-luvulla tehdyn koordinaattijärjestelmien muunnoksen vuoksi YKR-taajamien laskeksen perusteena oleva 250x250 metrin ruudukko on sijoittunut hieman eri sijainnille Suomen ympäristökeskuksessa. Kartassa esitetty muutos kuvaa kuitenkin hyvin myös sitä muutosta, joka maakuntakaavan kaavamerkinän osalta on tapahtunut.

Koska kokonaismaakuntakaavan taajamatoimintojen alueen kaavamerkintä kuvaa vuoden 2000 YKR -taajamaa, ei merkinnällä ole tavoiteltu aktiivista ohjausroolia uusista taajama-alueista. Taajamatoimintojen kohdamerkinnällä on lisäksi osoitettu 6 taajama-alueita (kuva 2) keskustojen ulkopuolella: Ahonkylä Ilmajoki, Alavuden asemanseutu, Halkosaari Seinäjoki, Niemistö Seinäjoki, Ruha Lapua ja Panttila Kurikka. Taajamat ovat kehittyneet tiheämmän asumisen ja palveluiden alueina. Jatkossa taajamatoimintojen alueen merkintää on pyrittävä kehittämään aktiivisemmin ohjaavaksi, nykyisiä suunnittelutavoitteita vastaavaksi. Nykyiset suunnittelutavoitteet korostavat olemassa olevan rakenteen tiivistävämistä ja laajenemisalueiden yhteissuunnittelua liikenteen ja muun maankäytön kanssa kestävästi.

Taajama-alueiden muutos
vuodesta 2005 vuoteen 2018

■ Taajama-alue laajentunut
■ Taajama-alue hävinnyt
■ Taajama-alue

Kuva 4. Taajama-alueiden muutos 2005-2018.

Etelä-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavassa 2005 on osoitettu varsin tiheä kylien verkosto, 108 kylää. Kuva 5 ja seuraavan sivun taulukko 2 osoittavat maakuntakaavan kylien aseman uusimmassa (2018) YKR-aluejakoluokittelussa. Maakuntakaavan kylistä:

- 68 kpl (63 %) on nykyisiä YKR-kyliä
- 25 kpl (23 %) on nykyisin YKR-taajamia,
- 8 kpl (7 %) on supistunut pienkyliksi,
- 7 kpl (6 %) ei ole tunnistettu YKR-seurannassa asuinkeskittymiksi

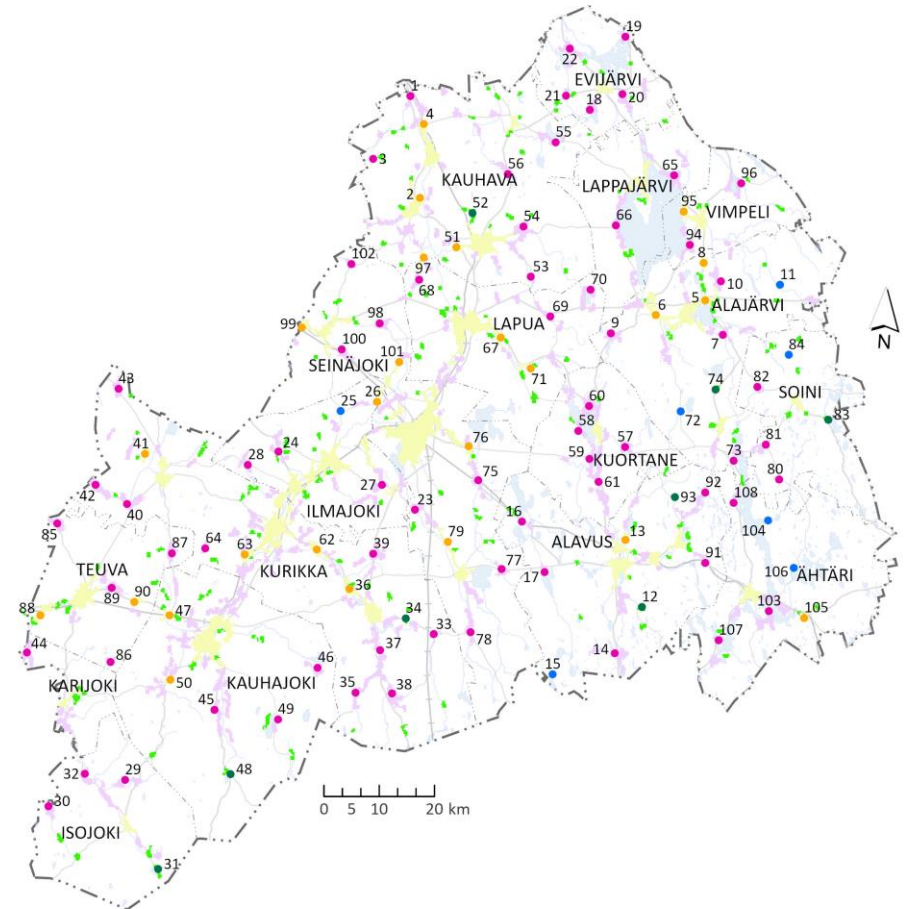
Yleisesti ottaen kyläasutus on säilynyt melko vahvana ja vuonna 2005 osoitetusta tiheästä kyläverkosta huomattava osa on yhä kylämaiselle asumiselle tyypillisiä alueita. Selkeä vähemmistö kylistä on asutukseltaan harvempia pienkyliä tai niitä alueita, joilla asumisen tiheys ei tilastollisesti ole tunnistettavissa kyliksi lainkaan. YKR-aluejako antaa tilastollisen vertailupohjan alue-rakenteesta.

Kylätarkastelu

Selite

Kyläpisteet 2018 YKR alueella

- Taajama-alueella
- Kyläalueella
- Pienkyläalueella
- Ei YKR ruutualueella
- Taajamat YKR-18
- Kylät YKR-18
- Pienkylät YKR-18

Kuva 5. Maakuntakaavan kylien asema vuoden 2018 YKR -seurannassa.

Taulukko 2. Maakuntakaavan kylät (2005) yhdistettynä YKR-seurantaan (2018).

Kunta	Kylä	YKR-alue 2018 (taajama, kylä, pienkylä)	Merkintä	Perustelut (kokonaismaakuntakaava 2005)
Kauhava	1 Ekola	Kyläalueella	at	Kunnan pohjoisosan maatalousvaltainen talouskylä.
Kauhava	2 Hakola	Taajama-alueella	at	Alahärmän eteläosan talouskylä, myönteinen väestökehitys.
Kauhava	3 Kuoppala	Kyläalueella	at	Kunnan länsiosan talouskylä, aluerakenteellisesti merkittävä
Kauhava	4 Voltti	Taajama-alueella	at	Kunnan pohjoinen talouskylä, suunnittelussa huomioitava alueen teollisuus.
Alajärvi	5 Hoisko	Taajama-alueella	at	Liikenteellisesti edullinen sijainti, huomioitava Hoiskon teollisuusalue.
Alajärvi	6 Kurejoki	Taajama-alueella	at	Kaupungin länsiosan aktiivinen ja väkirikas talouskylä.
Alajärvi	7 Levijoki	Kyläalueella	at	Kaupungin kaakkoisosan talouskylä, myönteinen väestökehitys.
Alajärvi	8 Luoma-aho	Taajama-alueella	at	Kaupungin pohjoinen talouskylä, suunnittelussa huomioitava teollisuus.
Alajärvi	9 Menkijärvi	Kyläalueella	at	Tasapainoisen aluerakenteen kannalta tärkeä aktiivinen peruskylä.
Alajärvi	10 Paalijärvi	Kyläalueella	at	Myönteisen väestökehityksen omaava, aluerakenteellisesti merkittävä kylä
Alajärvi	11 Uusikylä	Ei ruutualueella	at	Kaupungin itäosan talouskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.
Alavus	12 Pollari	Pienkyläalueella	at	Alavuden itä-kaakkoisosan talouskylä.
Alavus	13 Rantatöysä	Taajama-alueella	at	Teollisuusvaltainen väkirikas kyläyhteisö
Alavus	14 Sulkava-Sap-salampi	Kyläalueella	at+r	Maatalousvaltainen kaupungin eteläosan talouskylä, loma-asutuspainotus.
Alavus	15 Seinäjärvi	Ei ruutualueella	at+r	Pieni mutta aktiivinen ja aluerakenteellisesti merkittävä kylä, loma-asutuspainotus.
Alavus	16 Sydänmaa	Kyläalueella	at+r	Maatalousvaltainen kaupungin luoteisosan talouskylä. Loma-asutuspainotus.
Alavus	17 Taipalus	Kyläalueella	at	Maatalousvaltainen kaupungin länsiosan talouskylä
Evijärvi	18 Haapajärvi	Kyläalueella	at+r	Kunnan eteläosan maatalous- ja loma-asutuspainotteinen talouskylä.
Evijärvi	19 Ina	Kyläalueella	at+r	Pohjoinen talouskylä, loma-asutuspainotteinen, aluerakenteellisesti merkittävä.
Evijärvi	20 Jokela	Kyläalueella	at+r	Loma-asutuspainotteinen ja maatalousvaltainen peruskylä.
Evijärvi	21 Kivijärvi	Kyläalueella	at	Kunnan läntinen talouskylä.
Evijärvi	22 Lahdenkylä	Kyläalueella	at+r	Kunnan luoteinen talouskylä. Loma-asutuspainotus.
Ilmajoki	23 Honkakylä	Kyläalueella	at	Kunnan kaakkoinen talouskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.
Ilmajoki	24 Huissi	Kyläalueella	at	Kunnan läntinen talouskylä.
Ilmajoki	25 Könni	Ei ruutualueella	at	Kunnan pohjoinen talouskylä.
Ilmajoki	26 Munakka	Taajama-alueella	at	Teollisuuspainotteinen myönteisen väestökehityksen omaava peruskylä.
Ilmajoki	27 Neiro	Kyläalueella	at	Tuomiluoman varren kylät yhdistävä voimakas talouskylä.
Ilmajoki	28 Nopankylä	Kyläalueella	at	Aktiivinen maatalousvaltainen peruskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.

Isojoki	29 Heikkilä	Kyläalueella	at	Myönteisen väestökehityksen omaava maatalousvaltainen peruskylä.
Isojoki	30 Kärjenkoski	Kyläalueella	at	Kunnan länsiosan aktiivinen talouskylä.
Isojoki	31 Kodesjärvi	Pienkyläalueella	at	Maakunnan eteläisin kylä, maatalousvaltainen, aluerakenteellisesti merkittävä.
Isojoki	32 Vanhakylä	Kyläalueella	at	Kunnan luoteisosan aktiivinen talouskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.
Kurikka	33 Ala-Valli	Kyläalueella	at	Kunnan itäinen talouskylä, maatalousvaltainen.
Kurikka	34 Hirvijärvi	Pienkyläalueella	at	Teollisuuspainotteinen peruskylä.
Kurikka	35 Ilvesjoki	Kyläalueella	at	Kunnan lounainen talouskylä.
Kurikka	36 Jokipii	Taajama-alueella	at	Väkirikas kyläyhteisö, kehittämisessä huomioitava alueen teollisuus.
Kurikka	37 Keskikylä	Kyläalueella	at	Kunnan keskiosien talouskylä.
Kurikka	38 Koskue	Kyläalueella	at	Aktiivinen maatalousvaltainen eteläosan talouskylä.
Kurikka	39 Luopajärvi	Kyläalueella	at	Kunnan pohjoinen talouskylä, myönteinen väestökehitys.
Kurikka	40 Järvenpää	Kyläalueella	at	Kunnan eteläinen talouskylä, maatalousvaltainen.
Kurikka	41 Niemenkylä	Taajama-alueella	at	Kunnan keskiosat kattava talouskylä.
Kurikka	42 Närviöjoki	Kyläalueella	at	Kunnan läntinen talouskylä, teollisuuspainotteinen.
Kurikka	43 Sarvijoki	Kyläalueella	at	Kunnan pohjoinen talouskylä, myönteinen väestökehitys.
Karijoki	44 Myrkky	Kyläalueella	at	Aktiivinen talouskylä (alakeskus), myönteinen väestökehitys.
Kauhajoki	45 Hyypä	Kyläalueella	at	Hyypänjokilaakson talouskylä, myönteinen väestökehitys.
Kauhajoki	46 Ikkäläjärvi	Kyläalueella	at	Ikkäläjärven alueen talouskylä, aluerakenteen kannalta merkittävä.
Kauhajoki	47 Kainasto	Taajama-alueella	at	Kaupungin läntinen talouskylä.
Kauhajoki	48 Kauhajärvi	Pienkyläalueella	at	Maatalousvaltainen peruskylä, aluerakenteen kannalta merkittävä.
Kauhajoki	49 Nummijärvi	Kyläalueella	at	Nummijärven alueen talouskylä, aluerakenteen kannalta merkittävä.
Kauhajoki	50 Pöntäne	Taajama-alueella	at	Väkirikas lounainen talouskylä.
Kauhava	51 Alakylä	Taajama-alueella	at	Kaupungin läntinen talouskylä, myönteinen väestökehitys
Kauhava	52 Mäenpää	Pienkyläalueella	at	Kaupungin pohjoinen talouskylä.
Kauhava	53 Orava	Kyläalueella	at	Aktiivinen kaakkoinen talouskylä.
Kauhava	54 Ylikylä	Kyläalueella	at	Väkirikas itäinen talouskylä.
Kauhava	55 Purmojärvi	Kyläalueella	at+r	Purmojärven alueen aktiivinen talouskylä. Loma-asutuspainotteinen.
Kauhava	56 Ylikylä	Kyläalueella	at	Eteläinen talouskylä, maatalousvaltainen.
Kuortane	57 Leppälänkylä	Kyläalueella	at	Itäinen talouskylä, kehittämisessä huomioitava alueen teollisuus.
Kuortane	58 Länsiranta	Kyläalueella	at+r	Kuortaneenjärven länsipuolen talouskylä, myönteinen väestökehitys. Loma-asutuspainotus.
Kuortane	59 Mäyry	Kyläalueella	at	Kunnan keskiosien aktiivinen talouskylä.

Kuortane	60 Ruona	Kyläalueella	at	Kunnan pohjoinen, aktiivinen ja väkirikas talouskylä.
Kuortane	61 Ylijoki	Kyläalueella	at	Eteläinen talouskylä, kehittämisessä huomioitava alueen teollisuus.
Kurikka	62 Luopa	Taajama-alueella	at	Aktiivinen ja väkirikas itäinen talouskylä.
Kurikka	63 Mieto	Taajama-alueella	at	Väkirikas eteläinen talouskylä, teollisuuspainotteinen.
Kurikka	64 Polvenkylä	Kyläalueella	at	Maatalousvaltainen peruskylä, aluerakenteen kannalta merkittävä.
Lappajärvi	65 Itäkylä	Kyläalueella	at	Lappajärven koillisrannan väkirikas maatalousvaltainen talouskylä.
Lappajärvi	66 Karvala	Kyläalueella	at	Länsirannan aktiivinen teollisuuspainotteinen talouskylä.
Lapua	67 Haapakoski	Taajama-alueella	at	Keskustaajaman läheinen väkirikas maatalousvaltainen peruskylä.
Lapua	68 Hellanmaa	Kyläalueella	at	Lapuan luoteisosan aktiivinen talouskylä. Yhteys Kankaankylään.
Lapua	69 Hirvijoki	Kyläalueella	at	Maatalousvaltainen aktiivinen peruskylä, aluerakenteen kannalta merkittävä
Lapua	70 Kauhajärvi	Kyläalueella	at+r	Kauhajärven alueen väkirikas talouskylä, teollisuus-/matkailupainotteinen.
Lapua	71 Tiistenjoki	Taajama-alueella	at	Lapuanjoen yläjuoksun väkirikas talouskylä.
Alajärvi	72 Länsikylä	Ei ruutualueella	at	Kunnan läntinen maatalousvaltainen talouskylä.
Alajärvi	73 Rannankylä	Kyläalueella	at	Ähtärinjärven pohjoispään aktiivinen talouskylä.
Alajärvi	74 Rantakangas	Pienkyläalueella	at	Kunnan pohjoisosan talouskylä, aluerakenteen kannalta merkittävä.
Seinäjoki	75 Koura	Kyläalueella	at	Nurmon eteläosan teollisuuspainotteinen talouskylä.
Seinäjoki	76 Veneskoski	Taajama-alueella	at	Kunnan keskiosan aktiivinen ja väestöltään kasvava talouskylä.
Seinäjoki	77 Haapaluoma	Kyläalueella	at	Kunnan itäosan maatalousvaltainen talouskylä.
Seinäjoki	78 Kihniä	Kyläalueella	at	Eteläinen maatalousvaltainen aktiivinen talouskylä.
Seinäjoki	79 Viitala	Taajama-alueella	at	Kunnan pohjoisosien talouskylä.
Soini	80 Hautakylä	Kyläalueella	at	Soinin eteläinen maatalousvaltainen talouskylä, aluerakent:sti merkittävä.
Soini	81 Kukonkylä	Kyläalueella	at	Maatalousvaltainen ja aktiivinen peruskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.
Soini	82 Laasala	Kyläalueella	at	Aktiivinen peruskylä, myönteinen väestökehitys, aluerakent:sti merkittävä.
Soini	83 Parviainen	Pienkyläalueella	at	Aluerakenteen kannalta merkittävä kylä kunnan itäosassa.
Soini	84 Vuorenmaa	Ei ruutualueella	at	Kunnan pohjoinen talouskylä, maatalousvaltainen, aluerakenteellisesti merkittävä.
Teuva	85 Horo	Kyläalueella	at	Kunnan luoteisosan aktiivinen peruskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.
Teuva	86 Luovankylä	Kyläalueella	at	Vähäväkinen mutta aktiivinen ja aluerakenteellisesti merkittävä peruskylä.
Teuva	87 Nori	Kyläalueella	at	Aktiivinen teollisuuspainotteinen talouskylä luoteisosassa.
Teuva	88 Perälä	Taajama-alueella	at	Kunnan lounaisosan väkirikas talouskylä.
Teuva	89 Riippi	Kyläalueella	at	Aktiivinen väkirikas, teollisuuspainotteinen peruskylä
Teuva	90 Äystö	Taajama-alueella	at	Itäosan teollisuuspainotteinen peruskylä, aluerakenteellisesti merkittävä.

Alavus	91 Hakojärvi	Kyläalueella	at	Kunnan itäosan aktiivinen talouskylä, myönteinen väestökehitys.
Alavus	92 Suutala	Kyläalueella	at+r	Kunnan koillisosan talouskylä, loma-asutuspainotteinen.
Alavus	93 Tohni	Pienkyläalueella	at	Kunnan pohjoisosan peruskylä, kunta sitoutunut kylän kehittämiseen.
Vimpeli	94 Lakaniemi	Kyläalueella	at	Maaseudun peruskylä, kehittämisessä huom. Lakeaharjun virkistysalue
Vimpeli	95 Rantakylä	Taajama-alueella	at	Aktiivinen Lappajärven itärannan talouskylä. Kylän kehittämisessä huomioitava Runtiklin teollisuusalue.
Vimpeli	96 Sääksjärvi	Kyläalueella	at	Aktiivinen kunnan koillisosien talouskylä.
Kauhava	97 Kangas	Taajama-alueella	at	Aktiivinen teollisuusvaltainen talouskylä. Yhteys Hellanmaalle.
Seinäjäki	98 Hanhikoski	Kyläalueella	at	Kyrönjokivarren keskeinen teollisuuspainotteinen talouskylä.
Seinäjäki	99 Isokylä	Taajama-alueella	at	Maatalousvaltainen talouskylä kunnan länsiosassa.
Seinäjäki	100 Kainasto	Kyläalueella	at	Keskiosan talouskylä, kehittämisessä huomioitava Aseman teollisuusalue.
Seinäjäki	101 Kitinoja	Taajama-alueella	at	Kunnan itäosan aktiivinen talouskylä. Myönteinen väestökehitys.
Seinäjäki	102 Untamala	Kyläalueella	at	Kunnan pohjoisosan aktiivinen maatalousvaltainen talouskylä.
Ähtäri	103 Inhankoski	Kyläalueella	at	Teollinen talouskylä. Kehittämisessä huomioitava Inhan teollisuusalue.
Ähtäri	104 Itä-Ähtäri	Ei ruutualueella	at+r	Ähtärinjärven itärannan talouskylä. Vähäväkinen, aluerakenteell. merkittävä
Ähtäri	105 Myllymäki	Taajama-alueella	at	Väkirikas talouskylä. Aluerakenteellisesti merkittävä.
Ähtäri	106 Niemisvesi	Ei ruutualueella	at+r	Niemisveden alueen talouskylä. Aluerakenteellisesti merkittävä.
Ähtäri	107 Peränne-Ala-staipale	Kyläalueella	at+r	Ähtärin lounainen loma-asutusp. Talouskylä. Aluerakenteellisesti merkitt.
Ähtäri	108 Ähtärinranta	Kyläalueella	at+r	Loma-asutuspainotteinen talouskylä Ähtärinjärven länsirannalla.

Teollisuus- ja varastoalueita on maakuntakaavassa osoitettu 45 kohdetta. Alueet kuvaavat vähintään seudullisesti merkittäviä teollisuuskeskittymiä. Etelä-Pohjanmaalle on tyypillistä vahvan elintarviketeollisuuden ohella vahva pk-sektorin yrityskenttä eri teollisuuden aloilla. Maakuntakaavan teollisuus- ja varastoalueille sijoittuu vuoden 2018 tietojen mukaan yhteensä 6743 teollisuuden alojen työpaikkaa, mikä on noin puolet alan työpaikoista koko maakunnassa. Työpaikkojen jakautuminen alueittain on nähtävissä taulukosta 3, jossa on esitetty lisäksi teollisuus- ja varastorakennusten kokonaiskerrosalat alueittain. Maakuntakaavan teollisuus- ja varastoalueet ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta toteutuneita, olemassa olevia alueita.

Teollisuus- ja varastoalueiden kohdemarkintä ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja turvaa olemassa olevilla alueilla toiminnan jatkumisen sekä mahdollistaa uusilla alueilla teollisuustoiminnan kehittämisen. Markintä on olennainen osa aluerakennetta jatkossakin ja vaatii huolellista suunnittelua muihin alueisiin nähden toiminnan luonteen vuoksi.

Taulukko 3. Maakuntakaavan teollisuus- ja varastoalueiden teollisuustyöpaikat sekä teollisuus- ja varastorakennusten kokonaiskerrosalat alueittain. Tiedot on laskettu työpaikkojen osalta vuoden 2017 ja rakennusten osalta vuoden 2018 YKR-aineistota, 1 km säteellä maakuntakaavamerkinnästä .

Kunta	Alueen nimi	Teollisuus- työpaikat (lkm)	Teollisuusraken- nukset (kerrosala)	Varastorakennuk- set (kerrosala)
Alajärvi	Keskusta	102	22 280	6 680
Alajärvi	Luoma-aho	96	24 230	100
Alavus	Rantatöysä	188	37 550	2 430
Alavus	Ritola	81	5 270	2 420
Alavus	PPTH ja Svan- ljung	70	10 320	1 690
Alavus	Lehtonen	6	2 790	550
Evijärvi	Vattuaho	90	15 580	80
Ilmajoki	Koskenkorva	92	3 050	430
Ilmajoki	Siltala	23	10 030	8 480
Ilmajoki	Laskunmäki	0	3 110	4 250
Isojoki	Kirkonkylä	48	12 680	8 560
Karjajoki	Ylikylä	10	480	5 600
Kauhajoki	Aro	298	117 900	17 580
Kauhajoki	Panula	97	39 830	8 860
Kauhava	Pöyhönen	796	57 260	5 980
Kauhava	Alahärmän kirkonkylä	108	37 460	5 060
Kauhava	Piri	85	19 350	2 580
Kauhava	Ollinkan- gas/Perunav.	28	10 940	1 390
Kauhava	Passi- Tornimäki	22	9 560	6 060
Kauhava	Riihimäki	16	3 860	110
Kauhava	Ilomäki	2	350	140
Kuortane	Leppälänkylä	2	4 380	1 540

Kunta	Alueen nimi	Teollisuus- työpaikat (lkm)	Teollisuusraken- nukset (kerrosala)	Varastorakennuk- set (kerrosala)
Kurikka	Ikari	176	22 610	6 100
Kurikka	Koja	152	20 250	1 850
Kurikka	Keskusta	103	23 850	6 700
Kurikka	Koivikko	75	27 860	5 970
Kurikka	Korven alue	14	3 510	1 540
Kurikka	Haku- ni/Kakkuri	0	10	250
Lappajärvi	Kivioja	39	13 230	3 100
Lappajärvi	Halkosaari	0	3 650	1 500
Lapua	Honkimetsä	264	41 050	14 540
Lapua	Jouttikallio	207	500	0
Seinäjoki	Atria	1 861	57 810	76 290
Seinäjoki	Kaper- naumi/Roves	826	194 900	124 340
Seinäjoki	PPTH	177	20 800	2 240
Seinäjoki	Kirkonseutu	65	7 570	1 970
Seinäjoki	Kylänpää	59	14 730	7 870
Seinäjoki	Teräsmäki	40	8 090	1 580
Seinäjoki	Haukineva	21	5 980	2 810
Soini	Yrityslaakso	64	15 300	910
Teuva	Horontie	88	15 100	2 010
Teuva	Navettamäki	71	7 950	1 680
Vimpeli	Rannila	90	14 100	920
Ähtäri	Inha	91	6 160	8 200
Yhteensä maakuntakaa- vamerkintöjen alueella		6743	973 270	362 940
Yhteensä Etelä- Pohjanmaalla		13 396	2 401 639	950 772

Palvelujen alueina on maakuntakaavassa osoitettu 8 kohdetta (kuva 2). Alueet kuvaavat muusta yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevia palvelujen alueita. Alueilla on myös matkailutoimintaa ja useammat palvelevat seudun merkittävänä matkailukohteina esimerkiksi Kuortaneen urheiluopisto, Härmän kuntokeskus ja Lappajärven Nykälänniemi. Osa alueista sijoittuu myös vapaa-ajan asutusta. Alueet ovat toteutuneita ja voimassa olevissa yleiskaavoissa osoitettu pääosin palvelujen (P) tai matkailupalvelujen (RM) alueina. Yksi kohteista, Kauhavan (Kortesjärven) Kitka, ei sijoitu yleis- tai asemakaavoitetulle alueelle. Maakuntakaavan palvelujen alueen merkintä on tukenut alueiden kehittämistä ja osaltaan mahdollistanut kohteiden kasvun keskustojen ja taajamien ulkopuolella.

Loma-asuntoalueina on osoitettu 8 kohdetta. Loma-asumiseen liittyy myös merkintä at+ eli kylät, joissa on vapaa-ajan asumista. Näitä on 15 kohdetta. Taulukossa 4 on esitetty maakuntakaavan vapaa-ajan asumisen merkintöjen ympärillä oleva kesämökkien määrä. Merkinnän toteutuminen kesämökkimäärän perusteella arvioituna on suuntaa-antava. Kesämökkiasutus on tyypillisesti sijoittunut laajemmalle alueelle rannoilla ja tarkastelu kuvaa vain yhden pisteen ympärillä olevaa loma-asuntomäärää.

Aluerakenteen merkintöjen ohjausvaikutus vaihtelee. Osa on strategisempia merkintöjä ja kuvaavat kehittämisen painopistealueita, ja osa tiukemmin ohjaavia. Jatkossa on pohdittava, mitkä aluerakenteen merkinnät palvelevat maakuntakaavan tarkoitusta parhaiten. Maakuntakaavan tarkoitus on muodostaa selkeä aluerakenteen runko vähintään maakunnallisesti merkittävistä alueista. Osa voimassa olevista merkinnöistä, esimerkiksi yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta, ei tarkoitukseltaan vastaa nykyisiä suunnitteluvaihtoehtoja. Aluerakenne on keskeinen teema, myös maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa. Maakuntakaavalla nähdään tarve ohjata aluerakenteen kokonaiskuvaa ja yhteensovittaa sitä tarpeen mukaan myös ylimaakunnallisesti. Aluerakenteella ja liikenteellä on kiinteä yhteys, eli aluerakenteen muutokset vaikuttavat suoraan liikenteeseen ja toisin päin.

Taulukko 4. Maakuntakaavan vapaa-ajan asumisen merkinnät ja niiden kesämökkimäärät (YKR 2017)

Kunta	Kohdenumero	Kohdenimi	Kaava-merkintä	Kesämökit YKR-17 1km säteellä
Evijärvi	1	Kettusaari	ra	72
Isojoki	2	Sarviluoma	ra	2
Lappajärvi	3	Rovastila	ra	28
Lapua	4	Simpsio	ra	38
Seinäjoki	5	Kalajärvi	ra	80
Teuva	6	Parra	ra	0
Vimpeli	7	Lakeaharju	ra	0
Ähtäri	8	Moksunniemi	ra	40
Alavus	14	Sulkava/Sapsalampi	at/r	25
Alavus	15	Seinäjärvi	at/r	4
Alavus	16	Sydänmaa	at/r	19
Evijärvi	18	Haapajärvi	at/r	15
Evijärvi	19	Ina	at/r	12
Evijärvi	20	Jokela	at/r	11
Evijärvi	22	Lahdenkylä	at/r	8
Kauhava	55	Purmojärvi	at/r	22
Kuortane	58	Länsiranta	at/r	18
Lapua	70	Kauhajärvi	at/r	22
Alavus	92	Suutala	at/r	17
Ähtäri	104	Itä-Ähtäri	at/r	9
Ähtäri	106	Niemisvesi	at/r	4
Ähtäri	107	Peränne-Alastaipale	at/r	11
Ähtäri	108	Ähtärinranta	at/r	17

5.1.3 Kauppa ja keskustatoiminnot

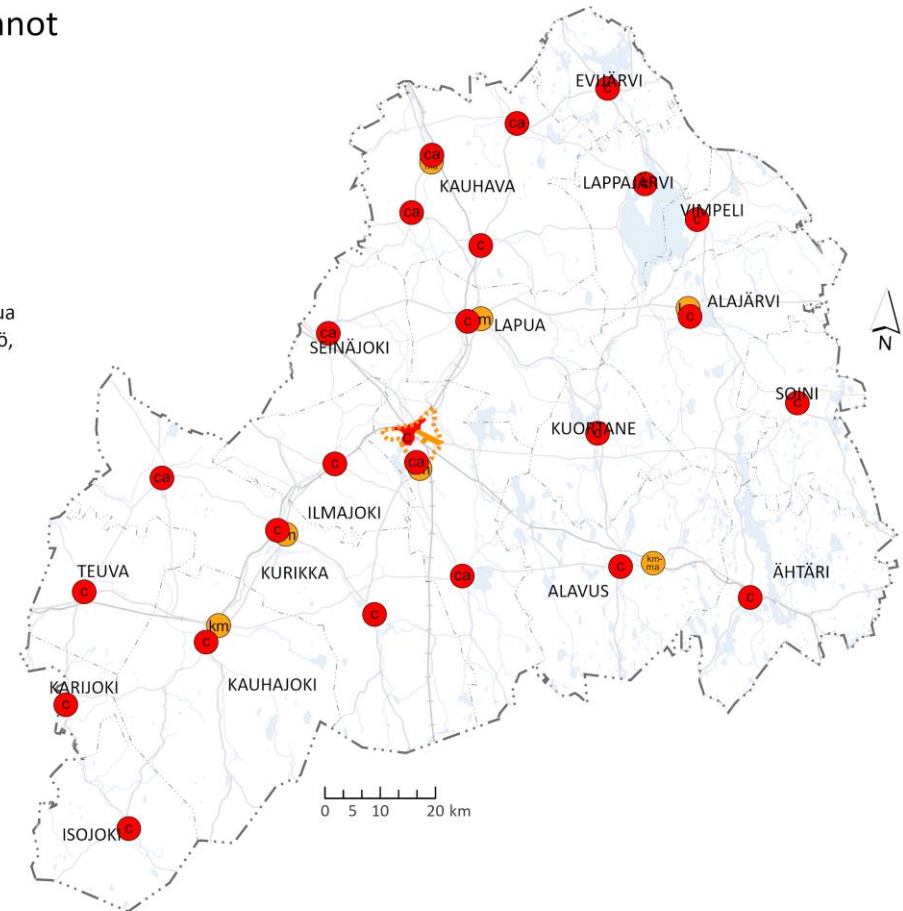
Kaupan ja keskustatoimintojen kokonaisuus on käsitelty Etelä-Pohjanmaan 2. vaihemaakunta-kaavassa vuonna 2016 ja päivitetty 2. vaihemaakunta-kaavan muutoksella vuonna 2020 vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä kaupan lakimuutosten osalta.

Keskustatoimintojen alueen aluevaraus on osoitettu Seinäjoen keskusta ja kohdemerkinnät kaikkien kuntien keskustoihin. Keskustatoimintojen alakeskuksia sijoittuu Seinäjoen Eskoon kaupunginosakeskukseen sekä entisiin kuntakeskuksiin. Keskustojen ulkopuolisia vähittäiskaupan suuryksiköitä on 7 kpl, joista yksi matkailua palveleva suuryksikkö (Tuuri). Seinäjoelle sijoittuu kaupallinen vyöhyke (km1) Kuortaneentien varteen ja Seinäjoen keskustan ympärillä olevalla kaupallisen vyöhykkeen (km2) alueella vähittäiskaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on korotettu.

Kauppa ja keskustatoiminnot

Maakuntakaavamerkinnot

- Keskustatoimintojen alue, kohdemerkintä (c)
- Keskustatoimintojen alakeskus, kohdemerkintä (ca)
- Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö, kohdemerkintä (km)
- Merkitykseltään seudullinen matkailua palveleva vähittäiskaupan suuryksikkö, kohdemerkintä (km-ma)
- Keskustatoimintojen alue, (C)
- Kaupallinen vyöhyke, (km1)
- Kaupallinen vyöhyke, (km2)

Kuva 6. Maakuntakaavan kaupan ja keskustatoimintojen merkinnät.

KAUPPA JA KESKUSTATOIMINNOT

Keskustatoimintojen alue (C)

*Laadintavuosi:
2020, 2. vaihemaakun-
takaavan muutos*

Merkinnän kuvaus

Merkinnällä osoitetaan Seinäjoen keskustatoimintojen alue, johon sijoittuu keskustahakuisia hallinto-, kauppa-, hyvinvointi- ja vapaa-ajan palveluja sekä asumista. Alueelle sijoittuu eri liikennemuotoja yhdistelevä matkakeskus.

Suunnittelumääräys

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda edellytyksiä vetovoimaisen ja viihtyisän kaupunkikeskuksen kehittymiselle varaamalla alueita tiivistä kaupunkirakentamista ja monipuolisia palveluja varten sekä määrittelemällä korkeatasoisen kaupunkikuvan kehittämisen periaatteet. Keskusta-alueen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota ydinkeskustan ja muun taajaman selkeään rajaukseen, keskusta-alueen viihtyisyyteen ja esteettömyyteen sekä alueen liittymiseen muuhun kaupunkirakenteeseen. Alueen kehittymistä tulee tukea täydentämällä olevaa kaupunkirakennetta. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä, eri liikennemuotoja yhdistelevistä matkaketjuista, turvallisista ja kattavista kevyen liikenteen yhteyksistä sekä turvattava valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Alueelle saa sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Kohteet

Seinäjoen keskusta

Selvitykset

Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015)

Keskustatoimintojen alue (c), kohde

*Laadintavuosi:
2020, 2. vaihemaakun-
takaavan muutos*

Merkinnän kuvaus

Merkinnällä osoitetaan seudullista merkitystä omaavan kuntakeskuksen ydinalue. Keskustatoimintojen alueella on asutuksen lisäksi hallintoon, palveluihin ja kauppaan liittyviä toimintoja. Lapualla, Kauhavalla ja Ähtärissä keskustatoimintojen alueelle sijoittuu eri liikennemuotoja yhdistelevä matkakeskus.

Suunnittelumääräys

Keskustojen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota ydinkeskustan ja muun taajaman selkeään rajaukseen, keskusta-alueen viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä ja turvallisista kevyen liikenteen yhteyksistä sekä turvattava valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Keskustatoimintojen alueiden kehittämisessä on kiinnitettävä huomiota alueen kaupallisen palvelutarjonnan vahvistamiseen, palveluiden saavutettavuuteen ja keskustatoimintojen alueen täydentämiseen. Alueelle saa sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Kohdemerkinnällä osoitetun keskustatoimintojen alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että alueesta muodostuu toiminnallisesti eheä keskustahakuisiin toimintoihin painottuva kokonaisuus.

Kohteet

Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lapua, Lappajärvi, Seinäjoki, Soini, Teuva, Vimpeli, Ähtäri

Selvitykset

Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015)

Keskustatoimintojen alakeskus (ca), kohde <i>Laadintavuosi: 2020, 2. vaihemaakuntakaavan muutos</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan seudullista merkitystä omaavat keskustatoimintojen alakeskukset, jotka täydentävät keskustatoimintojen alueiden muodostamaa palvelurakennetta. Alakeskuksissa on asutuksen lisäksi palveluihin, hallintoon ja kauppaan liittyviä toimintoja. Suunnittelumääräys Alakeskuksen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä ja turvallisista kevyen liikenteen yhteyksistä sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Kohdemerkinnällä osoitetun keskustatoimintojen alakeskuksen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että alueesta muodostuu toiminnallisesti eheä keskustahakuisiin toimintoihin painottuva kokonaisuus. Kohteet Jalasjärven kk., Ylistaron kk., Alahärmän kk., Ylihärmän kk., Jurvan kk., Peräseinäjoen kk., Korttesjärven kk. Selvitykset Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015)
Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö (km) <i>Laadintavuosi: 2020, 2. vaihemaakuntakaavan muutos</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävä vähittäiskaupan suuryksikön alue, joka ei sijoitu keskustatoimintojen alueelle (C, c, ca). Suunnittelumääräys Vähittäiskaupan suuryksiköiden tarkempi sijoittuminen sekä mitoitus on suunniteltava siten, ettei niillä ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Alueelle voidaan osoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö tai myymäläkeskittymä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueiden saavutettavuuteen myös joukko- ja kevyellä liikenteellä on kiinnitettävä erityistä huomiota. Vähittäiskaupan yhteenlasketut enimmäiskerrosalat: •Alajärvi, pohjoinen sisääntulotie 5 000 k-m² •Kauhajoki, Aronkylä 10 000 k-m² •Kurikka, Magneetti 15 000 k-m² •Lapua, Novapark 20 000 k-m² •Seinäjoki, Eskoo 70 000 k-m² Kauhajoen Aronkylässä merkinnän osoittamalle alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää päivittäistavarakauppaa. Seinäjoen Eskoossa merkinnän osoittamalle alueelle Itäväylän sisäpuolelle saa sijoittaa seudullisesti merkittävää päivittäistavarakauppaa enintään 20 000 k-m². Merkinnän osoittamalle alueelle Itäväylän ulkopuolelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää päivittäistavarakauppaa. Suuryksiköiden toteuttamisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteuttamiseen. Kohteet Alajärvi pohjoinen sisääntulotie, Kauhajoki Aronkylä, Kurikka Magneetti, Lapua Novapark, Seinäjoki Eskoo Selvitykset Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto &

Merkitykseltään seudullinen matkailua palveleva vähittäiskaupan suuryksikkö, kohde (km-ma) <i>Laadintavuosi: 2020, 2. vaihemaakuntakaavan muutos</i>	FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015) Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävä matkailua palveleva vähittäiskaupan suuryksikön tai suuryksikköjen alue, joka ei sijoitu keskustatoimintojen alueelle (C, c, ca). Merkitykseltään seudullisia matkailua palvelevia vähittäiskaupan suuryksikköjen alueita kehitetään ensisijaisesti muuta kuin keskustahakuista kauppaa varten. Suunnittelumääräys Matkailua palvelevien vähittäiskaupan suuryksiköiden alueiden tarkempi sijoittuminen sekä mitoitus on suunniteltava siten, ettei niillä ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittymiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Alueelle voidaan osoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö tai myymäläkeskittymä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueiden saavutettavuuteen myös joukko- ja kevyellä liikenteellä on kiinnitettävä erityistä huomiota. Vähittäiskaupan yhteenlasketut enimmäiskerrosalat: •Kauhava, Alahärmä, Powerpark 10 000 k-m2 •Alavus, Tuuri, 180 000 k-m2 Kauhavan Alahärmän Powerparkin alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää päivittäistavarakauppaa. Alavuden Tuuriin saa sijoittaa seudullisesti merkittävää päivittäistavarakauppaa enintään 30 000 k-m2. Kohteet Alahärmä Powerpark Kauhava ja Tuuri Alavus Selvitykset Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015)
Kaupallinen vyöhyke (km1) <i>Laadintavuosi: 2020, 2. vaihemaakuntakaavan muutos</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävä vähittäiskaupan suuryksikön vyöhyke, joka ei sijoitu keskustatoimintojen alueelle (C, c, ca). Suunnittelumääräys Vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja tarkempi sijoittuminen on suunniteltava siten, ettei niillä ole yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittymiseen. Suuryksiköiden toteuttamisen ajoitus tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sitoa muun taajamarakenteen ja liikennejärjestelmien toteuttamiseen. Vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlasketut enimmäiskerrosalat: • Roves 100 000 k-m2 Kohteet Roves Seinäjoki Selvitykset Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Seinäjoen vähittäiskaupan selvitykset. Seinäjoen kaupunki (2014)

Kaupallinen vyöhyke (km²) 	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta.
	Suunnittelumääräys Vyöhykkeen alueella päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5 000 k-m ² ja erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10 000 k-m ² .
	Kohteet Seinäjoki Selvitykset Etelä-Pohjanmaan keskusverkkoselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030 -selvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2011/2015), Etelä-Pohjanmaan kaupan palveluverkon nykytila ja mitoitustarpeet 2030. Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Seinäjoen vähittäiskaupan selvitykset. Seinäjoen kaupunki (2014)

Arvio ajantasaisuudesta

Kauppaa ja keskustatoimintoja koskevat merkinnät ovat ajantasaisia eikä tällä hetkellä ole näköpiirissä muutostarpeita, mitoitusten mahdollista tarkistamista lukuun ottamatta. Vähittäiskauppaa koskevat säädökset ovat maakuntakaavassa yksi velvoittavimmin ohjaavia teemoja nykyisen MRL:n mukaisesti. Teeman kehitystarpeena jatkossa on mahdollisesti pohdittava julkisten palveluiden roolia palveluverkkoa määrittävänä tekijänä.

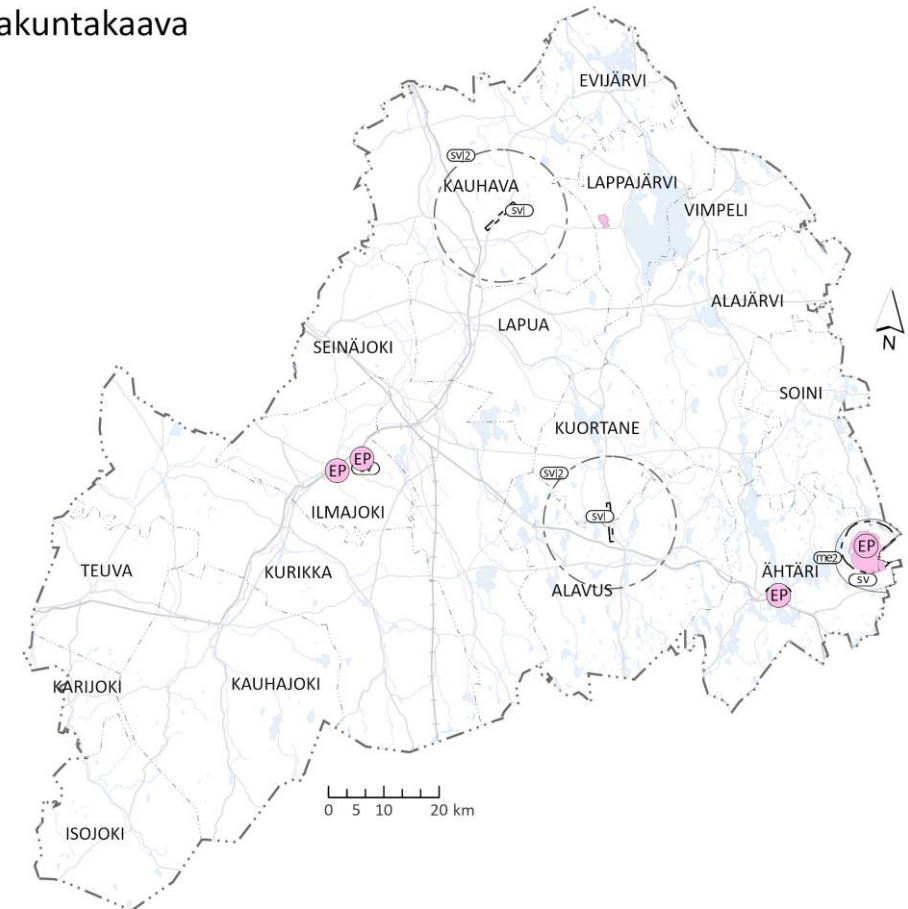
5.1.4 Erityisalueet

Erityisalueet sisältävät puolustusvoimien alueet, niihin liittyvät suojavyöhykkeet ja melualueet sekä varalaskupaikat. 3. vaihemaakuntakaavassa (ei lainvoimainen) puolustusvoimien aluevarauksien osalta on todettu tarve päivittää Etelä-Pohjanmaan voimassaolevassa maakuntakaavassa 2005 osoitetut merkinnät ja määräykset. Puolustusvoimien toiminta Etelä-Pohjanmaan alueella on osittain muuttunut, joten merkintöjä on ollut tarve päivittää vastaamaan tulevia tarpeita.

Erityisalueet, 3. vaihemaakuntakaava

Maakuntakaavamerkinnät

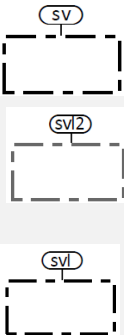
- EP Puolustusvoimien alue
- EP Puolustusvoimien alue
- Ampuma ja harjoitusalue
- Suojavyöhyke (sv)
- Suoja-alue, varalaskupaikka (svl)
- Suojavyöhyke, varalaskupaikka (svl2)
- Melualue (me2)

Kuva 7. Maakuntakaavan erityisalueet.

ERITYISALUEET, 3.vaihemaakuntakaavasta (ei voimassa)

Puolustusvoimien alue (EP) kohde ja alue EP ep <i>Laadintavuosi: 2018 (3. vaihemaakuntakaava, ei voimassa)</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä olevat alueet. Merkinnällä osoitetulla alueella liikkuminen on yleensä turvallisuus- tai muista syistä rajoitettua. Suunnittelumääräys Aluetta kehitetään puolustusvoimien erityisalueena siten, että alueiden käytön suunnittelussa otetaan huomioon yleinen turvallisuus, ympäristövaikutukset ja asutukselle aiheutuvat haitalliset vaikutukset. Kohteet Puolustusvoimien alueen kohdemerkintä (varalaskupaikat): Alavus-Kuortane, Kauhava Puolustusvoimien alueet: Ilmajoen Tuomikylä ja varastoalue (lääkintävarikko), Ähtärin Inha ja Palolampi Selvitykset 3. vaihemaakuntakaavan laadintaprosessi
Melualue me2 <i>Laadintavuosi: 2018 (3. vaihemaakuntakaava, ei voimassa)</i>	Merkinnän kuvaus Alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien toiminnasta johtuva melualue, jolla melutaso ylittää päiväohjearvon LAeq 55 dB tai yöohjearvon LAeq 50 dB (uusilla alueilla 45 dB). Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjauksen. Suunnittelumääräys - Kohteet Melualueet: Ähtäri Palolampi Selvitykset 3. vaihemaakuntakaavan laadintaprosessi
Ampuma- ja harjoitusalue (EAH) EAH <i>Laadintavuosi: 2018 (3. vaihemaakuntakaava, ei voimassa)</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ampumaurheilukeskukset sekä puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueet. Merkinnällä osoitetulla alueella liikkuminen on yleensä turvallisuus- tai muista syistä rajoitettua. Suunnittelumääräys Aluetta kehitetään erityisalueena siten, että alueiden käytön suunnittelussa otetaan huomioon yleinen turvallisuus, ympäristövaikutukset ja asutukselle aiheutuvat haitalliset vaikutukset. Kohteet Lappajärven Peuraneva Selvitykset 3. vaihemaakuntakaavan laadintaprosessi

Suojavyöhyke (sv), Suojavyöhyke varalaskupaikka (svl2), Suoja-alue varalaskupaikka (svl) Laadintavuosi: 2018 (3. vaihemaakuntakaava, ei voimassa)	Merkinnän kuvaus Suojavyöhyke (sv): Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden alueiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. Suojavyöhyke, varalaskupaikka (svl2): Merkinnällä osoitetaan tieverkkoon kuuluvan varalaskupaikan tai nousutien suojavyöhyke, jonka säde on 12 kilometriä mitattuna varalaskupaikan tai nousutien kiitotien keskikohdasta. Suoja-alue, varalaskupaikka (svl): Merkinnällä osoitetaan Alavuden-Kuortaneen ja Kauhavan lentoliikenteen varalaskupaikat. Suunnittelumääräys Suojavyöhyke (sv): Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on otettava huomioon puolustusvoimien toiminnasta aiheutuvat rajoitteet. Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille, palo- ja pelastusviranomaisille ja tarvittaessa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Suojavyöhyke, varalaskupaikka (svl2): Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentoliikenteen varalaskupaikasta johtuvat maankäytön rajoitukset. Alueelle sijoittuvista rakennushankkeista, joissa rakennuksen tai rakenteen korkeus on suurempi kuin 30 metriä, tulee pyytää puolustusvoimien lausunto. Suoja-alue, varalaskupaikka (svl): Lentoliikennettä palvelevien varalaskupaikkojen suoja-alueille ei tule osoittaa melulle herkkiä toimintoja tai esterajoituksia aiheuttavia korkeita rakennelmia. Rakennushankkeista tulee pyytää puolustusvoimien lausunto. Kohteet Varastojen suojavyöhykkeet: Ilmajoen Tuomikylä, Ähtärin Inha ja Palolampi Selvitykset 3. vaihemaakuntakaavan laadintaprosessi
---	--

Arvio ajantasaisuudesta

Aluerakenteen merkintöjen yhteydessä on käsitelty myös erityisalueet. Merkintöihin sisältyy puolustusvoimien alueita ja niihin liittyviä suoja-alueita tai -vyöhykkeitä. Puolustusvoimien alueet on käsitelty 3. vaihemaakuntakaavan yhteydessä (ei lainvoimainen). Kaavan tullessa voimaan teemaa koskevia merkintöjä voi pitää ajantasaisina. Maakunnan liitolla ei ole tiedossa tapahtuneita muutoksia ja merkintöjen luonteesta johtuen tulevat muutostarpeet ovat riippuvaisia puolustusvoimista.

5.2 Viherrakenne

Viherrakenteessa yhdistyvät luonnonarvoihin, luonnon monimuotoisuuteen ja virkistykseen liittyvät teemat.

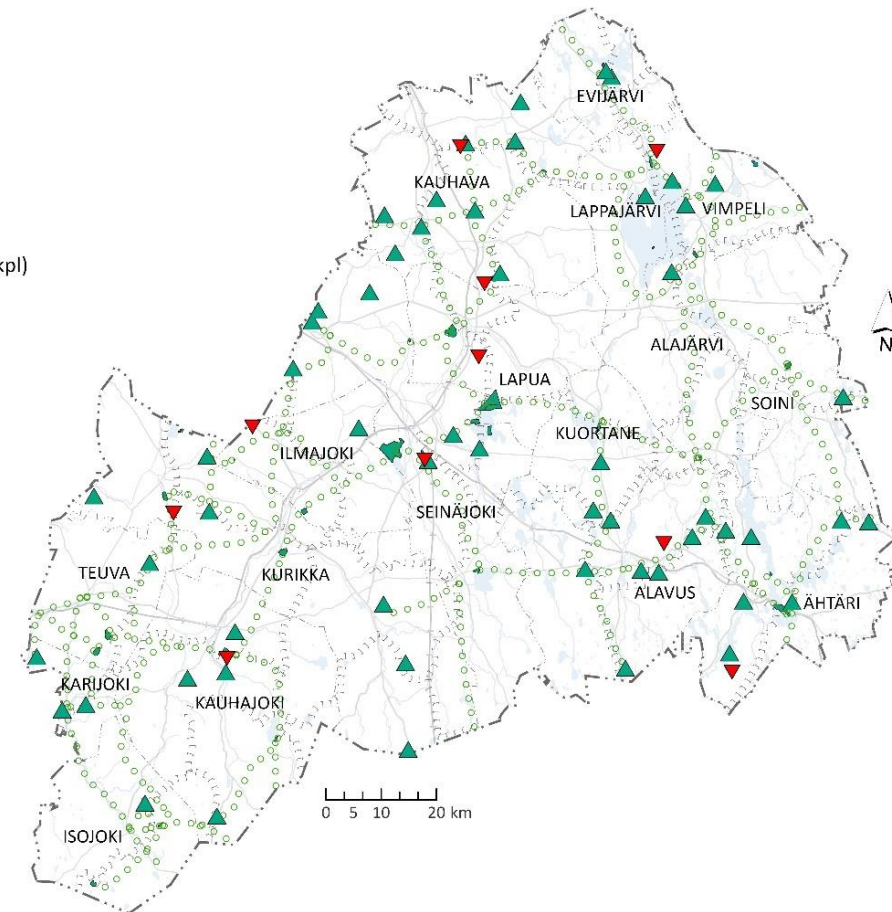
5.2.1 Virkistys

Virkistykseen kytkeytyvät kaavamerkinnät ovat kokonaisuudessaan peräisin kokonaismaakuntakaavasta 2005. Virkistysalueet on jaoteltu ns. virkistyskeskuksia kuvaaviin V-1 virkistysalueisiin (22 kpl) ja lähiulkoilua ja retkeilyä varten osoitettuihin V-2 virkistysalueisiin (9 kpl). Kohdemerkinnällä virkistys-/matkailukohde on osoitettu virkistystoimintaa ja matkailua tukevia kohteita (56 kpl). Moottoriurheiluradat on lisäksi osoitettu omalla kohdemerkinnällään (10 kpl), samoin viivamerkintöinä osoitetut ohjeelliset ulkoilureitit (59 kpl) ja moottorikelkkailun runkoreitit (25 kpl).

Virkistys

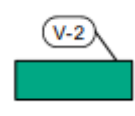
Maakuntakaavamerkinnät

- ▼ Moottoriurheilurata (10 kpl)
- ▲ Virkistys-/matkailukohde (56 kpl)
- Virkistysalue V-1 (22 kpl)
- Virkistysalue V-2 (9 kpl)
- Ohjeellinen ulkoilureitti (59 kpl)
- Ohjeellinen moottorikelkkareitti (25 kpl)

Kuva 7. Maakuntakaavan virkistystä koskevat merkinnät.

VIRKISTYS (voimassa kokonaismaakuntakaavasta 2005)

Virkistys- /matkailukohde <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava</i>	Merkinnän kuvaus Kehitettävä monipuolinen virkistys- / matkailukohde Suunnittelumääräys Alue on tarkoitettu virkistystoimintaa ja matkailua tukevaksi kohteeksi, jonne voidaan sijoittaa tarkoitusta tukevia rakennuksia ja rakenteita. Alueen tarkka rajausta määrätty kuntakaavoituksen yhteydessä. Alueella ei ole voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet (56 kpl) Kohteet liitteessä 2. Selvitykset Virkistysalueselvitys 14.1.2004. Etelä-Pohjanmaan liitto (2004)
Virkistysalue, V-1 <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava</i>	Merkinnän kuvaus Kehitettävä monipuolinen virkistysalue. Virkistysaluejako / V-1 ja V-2 (seuraava merkintä) perustuu jo seutukaavassa olleeseen periaatteeseen tehokkaammista alueista / VI-1 = virkistyskeskukset ja lähiulkoilu sekä vähemmän tehokkaista alueista / VI-2 = käyttöasteeltaan alhaisemmat alueet / retkeilytoiminta. Suunnittelumääräys Alue on tarkoitettu virkistys- ja matkailutoiminnan solmupisteeksi, jonne voidaan sijoittaa tarkoitusta tukevia rakennuksia ja rakenteita. Alueen tarkka rajausta määrätty kuntakaavoituksen yhteydessä. Alueella ei ole voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet (22 kpl) Lipsuntinniemi Evijärvi, Kalajaisjärvi Ilmajoki, Konkari Isojoki, Lauhansarvi Isojoki, Säläisjärvi Jurva, Nummijärvi Kauhajoki, Palojärvi Korttesjärvi, Aholankangas Kuortane, Pitkämä Kurikka, Nykälänniemi Lappajärvi, Hirvijärvi Lapua, Hirvijärvi länsiosa Lapua, Simpsiö Lapua, Valkealampi Lehtimäki, Kalajärvi Peräseinäjoki, Jouppilanvuori – Kyrkösjärvi Seinäjoki, Vuorenmaa Soini, Parra Teuva, Lakeaharju Vimpeli, Malkakoski Ylistaro, Moksunniemi Ähtäri, Ähtärinsalmi Ähtäri Selvitykset Virkistysalueselvitys 14.1.2004. Etelä-Pohjanmaan liitto (2004)
Virkistysalue, V-2 	Merkinnän kuvaus Merkinnällä on osoitettu ne alueet, jotka kokonsa ja alueen luonteen ja tämänhetkisen käyttönsä mukaan soveltuvat tällaisiksi alueiksi. Alueet on tarkoitettu yleiseen ja vapaaseen liikkumiseen ja joihin ei pääsääntöisesti suunnata rakentamista, joka palvelisi tehokasta virkistys- tai matkailutoimintaa, kuten on virkistysalumerkinnän V-1 ja virkistys-/matkailukohdemerkinnän ollessa kyseessä. Suunnittelumääräys Alue on tarkoitettu lähiulkoilua ja retkeilytoimintaa varten. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Kohteet (5 kpl) Santavuori Ilmajoki, Kivilammen tekoallas Jurva, Sotka Kauhajoki, Selkäsaaret Lappajärvi, Hirvijärven tekojärvi, pohjoinen alue (ent. MM-2) Lapua, Varpulan ja Hirvijärven tekojärvet Nurmo, Hallilanvuori Seinäjoki, Penin- I. Suksenjärvi* Teuva, Patanan tekojärvi Vimpeli
	Selvitykset Virkistysalueselvitys 14.1.2004. Etelä-Pohjanmaan liitto (2004)
Ohjeellinen ulkoilu-reitti ○ ○ ○ ○	Merkinnän kuvaus Yleisen ulkoilutoiminnan kannalta tärkeä ulkoilun runkoreitti. Ohjeellinen ulkoilun runkoreitti käsittää valmiita reittejä, suunniteltuja reittejä sekä reitistötarpeita. Ulkoilun runkoreitit verkottavat pääsääntöisesti virkistysalueet ja muodostavat matkailun vetovoima-alueiden selkärangan. Suunnittelumääräys Reitin yksityiskohtainen sijainti tulee suunnitella yhteistyössä maanomistajien ja viranomaistahojen kanssa.
Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Kohteet (59 kpl) Kohteet liitteessä 3.
	Selvitykset Maakuntakaavassa esitetyt ulkoilureitistöt ja reitistötarpeet perustuvat seutukunnilta ja kunnilta saatuihin esityksiin reitistötarpeista. Lisäksi Etelä-Pohjanmaalla on toteutettu WFA-luontomatkailu-hanke, jonka yhteydessä on tehty seutukunnittainen reitistöselvitys.
Ohjeellinen moottorikelkkailun runkoreitti □ □ □ □ □ □	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakunnalliseen runkoverkostoon kuuluva yleiseen käyttöön kehitettävä moottorikelkkailureitti. Suunnittelumääräys Reitin yksityiskohtainen sijainti tulee suunnitella yhteistyössä maanomistajien ja viranomaistahojen kanssa. Reittejä ei tule suunnitella kulkemaan Natura 2000 -verkoston tai suojelualueiden kautta. Pois lukien metsälain nojalla suojeltavat Natura-alueet.
Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Kohteet (24 kpl) Haarusjärvi-Kuntokeskus-Hirvijärvi-Veneskoski, Haarusjärvi-Palojärvi-Nykälänniemi-Ruurikkala-Nybac, Nykälänniemi-Lakeaharju-Poronen, Lakeaharju-Vuorenmaa-Hankanen, Vuorenmaa, Kätkäjärvi-Kaaranka, Sammalisto-Moksunniemi-Ohrakoski-Arpainen-Keski-Suomi, Hirvijärvi-Aholankangas-Valkealampi, Moksunniemi-Pirkanmaa, Sarvikankaankoski-Kuivasjärvi-Sapsalampi-Pirkanmaa, Routakallio-Kuorasjärvi, Ylijoki-Pirunpesä-Pirkanmaa, Luopa-Ilmajoki-Pohjanmaa, Peräseinäjoki-Niinistöjärvi-Säläsjärvi-Pohjanmaa, Pirunpesä-Nummijärvi, Luopa-Nummijärvi-Satakunta, Pirttikangas-Sotka-Luovankylä, Nummijärvi-Muurahainen-Satakunta, Hukankeidas-Kangasjärvi-Satakunta, Säläsjärvi-Lomaopintola-Parra-Peurajärvi-Pohjanmaa, Alahärmä-Pohjanmaa (Björkholma), Evijärvi -Pohjanmaa (Vetelin Vistbacka), Lapua-Kauhava-Purmojärvi, Alavus-Töysä-Sammalisto, Huissinkylä-Laihian Perälä
	Selvitykset Maakuntakaavassa esitetyt reitistötarpeet perustuvat seutukunnilta ja kunnilta saatuihin esityksiin reitistötarpeista.

Arvio ajantasaisuudesta

Kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitetut virkistykseen liittyvät kaavamerkinnot perustuvat seutukaavaan ja 2000-luvun alussa tehtyihin selvityksiin sekä hankkeisiin ja ne tulee päivittää vastaamaan nykytilannetta. Tässä yhteydessä on tarkasteltava myös merkintöjen maakunnallista merkitystä. Päivitystyön pohjaksi Etelä-Pohjanmaan kunnille on tehty kevään 2020 aikana virkistysalueiden nykytilannetta kartoittava kysely, jonka yhteydessä kunnilta pyydettiin tietoja myös mahdollisista uusista vähintään seudullista merkitystä omaavista virkistysalueista ja -kohteista. Kuntakysely keskittyi voimassa olevien kaavamerkintöjen osalta virkistysalueita, virkistys-/matkailukohteita, moottoriurheiluratoja ja ohjeellisia ulkoilureittejä koskeviin merkintöihin. Kuntakyselyyn saatujen vastausten yhteydessä uusina mahdollisina maakuntakaavamerkintöinä nostettiin esiin muun muassa melontareitit ja niiden merkitseminen maakuntakaavaan.

Melontareitit ja ohjeelliset pyöräilyreitit ovat virkistykseen liittyvistä merkinnöistä sellaisia, jotka ovat käytössä Etelä-Pohjanmaan maakuntaan vuonna 2021 liittyvän Isonkyrön kunnan alueella, mutta joille ei ole vastinetta Etelä-Pohjanmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa. Kyseisten merkintöjen tulevaisuus tulee selvittää virkistysteeman päivityksen yhteydessä. Virkistyskäytön vaatimat viheryhteystarpeet tulee niin ikään selvittää osana laajempaa selvitystä maakunnan ja maakuntarajat ylittävistä ekologisista yhteyksistä.

Etelä-Pohjanmaan ampumaratojen kehittämissuunnitelma on valmistunut syksyllä 2019 ja jatkossa tulee ratkaista osoitetaanko maakuntakaavassa ampumaratoja omalla kaavamerkinnällään. Ampumaratoja ei ole osoitettu voimassa olevissa maakuntakaavoissa, lukuun ottamatta Järvirannan ampumaurheilualuetta, joka on osoitettu kokonaismaakuntakaavassa 2005 virkistys-/matkailukohteena.

Virkistys on huomioitu keskeisesti sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa että valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (VAT 2017). VAT:ien mukaan kaupungistuminen, luonto- ja kulttuurimatkailun kasvu, ihmisten vapaa-ajan lisääntyminen sekä luontoliikunnan tärkeä merkitys kansanterveydelle lisäävät virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden tarvetta. Tämän vuoksi alueidenkäytössä on VAT:ien mukaan tarpeen kiinnittää huomiota laadultaan ja tavoitettavuudeltaan hyvien virkistysalueiden riittävyyteen ja virkistysyhteyksien jatkuvuuteen.

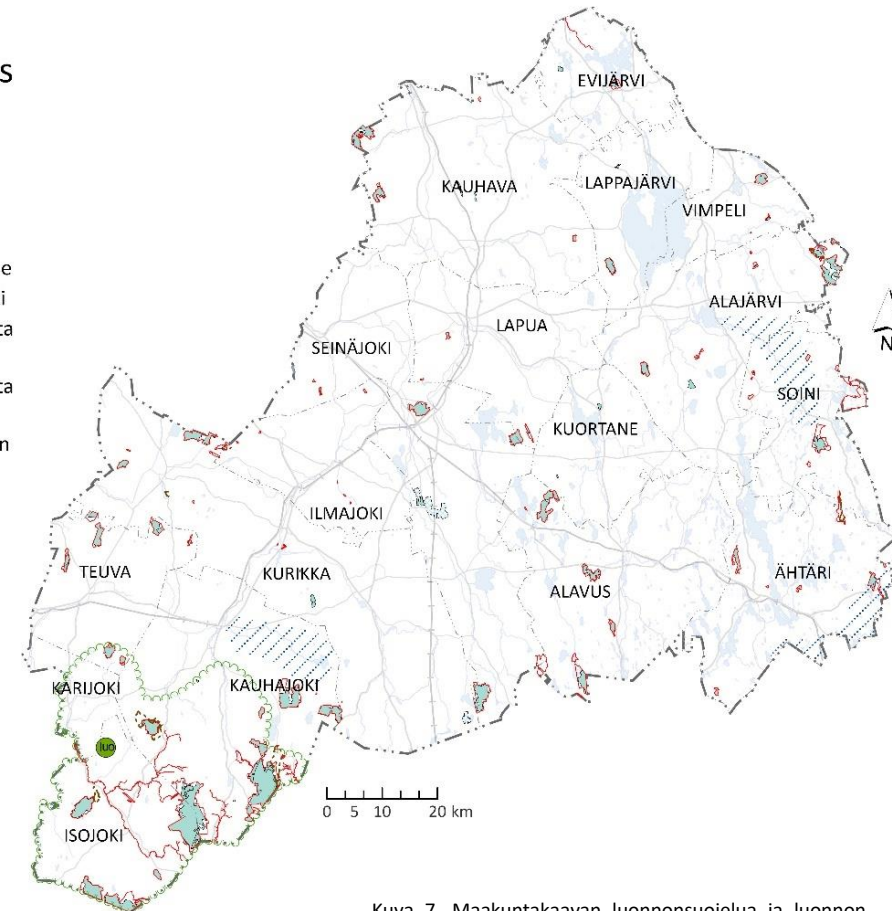
4.2.1 Luonnonsuojelu ja luonnonmonimuotoisuus

Luonnonsuojeluun ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä kaavamerkintöjä on käsitelty sekä kokonaismaakuntakaavassa 2005, vaihemaakuntakaavassa I että vaihemaakuntakaavassa III. Vaihemaakuntakaavassa III käsiteltyjä merkintöjä ovat suoluonnon suojeluun osoitetut luonnonsuojelualueet (SL-7–SL-9) sekä suojelualueet (S), joiden tiedot pohjautuvat vuoden 2018 tilanteeseen. Vaihemaakuntakaavassa I on luokohdemerkinnällä osoitettu kasvillisuus- ja linnustoarvoiltaan merkittävä Rajamäenkylän suoluontoalue, joka tulee ottaa huomioon alueen tuulivoimatuotannon suunnittelussa. Suotyypeiltään sekä kasvi- ja eläinlajistoltaan rikkaista soista tunnetta Suupohjan alue on myös kokonaisuudessaan osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi kokonaismaakuntakaavassa 2005. Muita kokonaismaakuntakaavan luonnonarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä merkintöjä ovat erityissuojelua vaativa vesistö ja arvokas harjualetai muu geologinen muodostuma. Luonnonsuojelun merkintöinä kokonaismaakuntakaavassa on osoitettu luonnonsuojelualueet (SL-1 – SL-6), suojelualueet (S) ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet ja joet.

Luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuus

Maakuntakaavamerkinnät

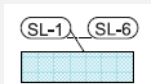
- Luonnonsuojelualue (SL-1-SL-6)
- Luonnonsuojelualue (SL-7-SL-9)
- Suojelualue (S)
- Suojelualue (S)
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva joki
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue
- Arvokas harjualetai muu geologinen muodostuma
- Erityissuojelua vaativa vesistö

Kuva 7. Maakuntakaavan luonnonsuojelua ja luonnon monimuotoisuutta koskevat merkinnät.

LUONNONSUOJELU JA LUONNON MONIMUOTOISUUS

Luonnonsuojelualue SL-1 – SL-6

Laadintavuosi:
2005, kokonaismaakun-
takaava

Merkinnän kuvaus

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia, luonnonsuojelulain nojalla perustettuja tai perustettavaksi tarkoitettuja, alueita.

Suojelualueet pitävät sisällään luonnonsuojelualueet sekä valtioneuvoston hyväksymät suojeluohjelmat ja -päätökset, jotka on mainittu luonnonsuojelulain 77 §:ssä.

SL-1 kansallis- ja luonnonpuistoverkon kehittämisohjelma, 2 kpl

SL-2 soidensuojelun perusohjelma, 38 kpl

SL-3 lintuvesien suojeluohjelma, 7 kpl

SL-4 lehtojensuojeluohjelma, 15 kpl

SL-5 rantojensuojeluohjelma, 1 kpl

SL-6 vanhojen metsien suojeluohjelma, 11 kpl

Suunnittelumääräys

Ennen alueen suojelupäätöstä sillä ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Kohteet (74 kpl)

Kohteet liitteessä 5.

Selvitykset

Kansallis- ja luonnonpuistoverkon kehittämisohjelma 1978, Soidensuojelun perusohjelma 1981, Lintuvesien suojeluohjelma 1982, Lehtojensuojeluohjelma 1989, Rantojensuojeluohjelma 1990, Vanhojen metsien suojeluohjelma 1993 ja täydennys 1996. Luonnonsuojeluohjelmat ovat valtioneuvoston hyväksymiä periaatepäätöksiä. Jokaisesta suojeluohjelmasta on oma erillisselvityksensä.

Luonnonsuojelualue SL-7 – SL-9

Laadintavuosi:
2018, 3. vaihemaakun-
takaava (ei voimassa)

Merkinnän kuvaus

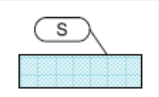
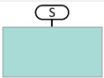
Merkinnällä SL-7 osoitetaan soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteet, jotka on suojeltu tai tullaan suojelemaan luonnonsuojelulaille. Merkinnällä SL-8 osoitetaan soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde ja merkinnällä SL-9 arvokas suokohde. Alueet SL-8 ja SL-9 on osoitettu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa suojelualueena.

Suunnittelumääräys

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella SL-8 suojelumääräys on voimassa, kunnes luonnonsuojelulain mukainen suojelualue perustetaan, kuitenkin enintään 5 vuotta tämän maakuntakaavan lainvoimaiseksi tulosta. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Kohteet (4 kpl)

SL-7 Soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteet, jotka on suojeltu tai tullaan suojelemaan luonnonsuojelulaille, 2kpl (Vähäjärvenneva, Vehmaskankaan länsipuolinen lähdesuo)

	SL-8 Soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde, 1 kpl (Karvasuo) SL-9 Arvokas suokohde, 1 kpl (Sahaneva) Selvitykset Soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydentämiseksi. Alanen, A & Aapala, K. (toim.). Ympäristöministeriön raportteja 26/2015, Etelä-Pohjanmaan suoselvityshanke. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Geologian tutkimuskeskus & Etelä-Pohjanmaan liitto (2013). Maastoinventoinnit 84 luonnonarvosuolle (ELY-keskus), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontoselvitykset 2014. Faunatica Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2015). Maastoinventoinnit 30 potentiaaliselle luonnonarvosuolle, Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontoselvitykset 2016. Etelä-Pohjanmaan liitto (2016), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontoselvitykset 2017. Etelä-Pohjanmaan liitto (2017).
Suojelualue <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan ne suojelualueet, jotka eivät ole valtioneuvoston hyväksymissä suojeluohjelmissä tai Natura 2000 -verkostossa. Suunnittelumääräys Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Iso Vuosjärvi Kauhava, Vähä Vuosjärvi Kauhava, Lohilampi-Lohineva Lehtimäki, Honkaneva Ilmajoki-Seinäjoki Selvitykset Aluevaraukset perustuvat Etelä-Pohjanmaan seutukaavaan.
Suojelualue <i>Laadintavuosi: 2018, 3. vaihemaakuntakaava (ei voimassa)</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde, joka on suojeltu Metsähallituksen omalla päätöksellä. Suunnittelumääräys Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Isojärven ja Iso-Manalaisen ympäristön suot. Selvitykset Soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydentämiseksi. Alanen, A & Aapala, K. (toim.). Ympäristöministeriön raportteja 26/2015.
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue tai joki 	Merkinnän kuvaus Alue on lintu- ja luontodirektiivin mukaan Euroopan yhteisön tärkeänä pitämä alue. Suunnittelumääräys

Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava	Kohteet (Yhteensä 59 aluetta ja 4 jokea) Kohteet liitteessä 4.
	Selvitykset Valtioneuvoston päätökset 20.8.1998, 25.3.1999 ja täydennys ehdotus 7.11.2000. Natura 2000 – verkostoon kuuluvat alueet esitetään maakuntakaavassa valtioneuvoston tekemien päätösten mukaisina rajauksina.
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan laaja-alaiset luontoalueet, jotka muodostavat pohjan alueen luontomatkailun kehittämisessä.
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet Suupohjan alue
	Selvitykset Rajaus pohjautuu luontoarvojen keskittymiseen alueelle, ei taustaselvityksiä.
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo) Laadintavuosi: 2016, 1. vaihemaakuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan kasvillisuus- ja linnustoarvoiltaan merkittävä suoluontoalue, joka tulee ottaa huomioon tuulivoimatuotannon suunnittelussa.
	Suunnittelumääräys Alueen ja sen lähiympäristön käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon merkinnän kohteena olevan suoluonnon kasvillisuus- ja linnustoarvot, suoalueen vesitalous ja luontoarvojen säilymisen kannalta tarpeelliset ekologiset yhteydet.
	Kohteet (1 kpl) Rajamäenkylä (Isojoki)
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan tuulivoimaselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2012), Maakuntakaavan linnustovaikutukset. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava, vaihekaava I - tuulivoima. Etelä-Pohjanmaan liitto (2014)
Erityissuojelua vaativa vesistö Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan sellaisen vesistön koko valuma-alue, joka on todettu vesistön monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi.
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet (3 kpl) Ikkälänjoki (Kauhajoki) Kyröjoen vesistöalueella, Kuninkaanjoki (Soini) Ähtävänjoen vesistöalueella ja Pihlajavedenreitistön pohjoisosat (Ähtäri)
	Selvitykset

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava	Erityissuojelua vaativat vesistöt, Vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietintö 63/1992, ympäristöministeriö.
	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston hyväksymän harjijensuojeluohjelman mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet.
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet (6 kpl) Ristiharju Alajärvi, Ristikangas Isojoki, Haapalankangas Jurva, Karhukangas Kauhajoki, Nummikangas Kauhajoki, Arpaistenkangas Ähtäri
	Selvitykset Harjijensuojeluohjelma

Arvio ajantasaisuudesta

Voimassa olevat luonnonsuojeluun ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kaavamerkinnot ovat pääosin vuoden 2005 kokonaismaakuntakaavasta ja perustuvat näin ollen kaavan hyväksymisaikana voimassa olleeseen tilanteeseen. Luonnonsuojeluohjelmiin (1978 – 1996) perustuvien luonnonsuojelualueiden (SL1-SL6) aluerajauksiin ei ole kaavan hyväksymisen jälkeen tullut muutoksia, eikä vuoden 2005 maakuntakaavassa osoiteta tällä merkinnällä muita alueita. Vaihemaakuntakaavassa III (ei lainvoimainen) on osoitettu SL-merkinnällä neljä suoaluetta (SL7-SL9), joista kolme on soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteita ja yksi arvokas suokohde. Alueista kaksi, SL-8 ja SL-9, on osoitettu suojelualueena myös yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueelle SL-8 on suunnittelumääräyksessä annettu 5 vuoden määräaika kaavan lainvoimaiseksi tulosta. Vaihemaakuntakaavassa III osoitetaan luonnonsuojelualueen SL-merkinnällä alueita, joihin maakuntakaavalla on ohjausvaikutusta, kun taas kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitetaan jo olemassa olevia suojeluohjelmien alueita. Jatkossa on tarkasteltava, mikä on maakuntakaavan kannalta tarkoituksenmukaisin tapa esittää luonnonsuojelualueita.

Kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitetaan Natura 2000 -verkoston kohteet valtioneuvoston tekemien päätösten mukaisesti. Etelä-Pohjanmaan Natura 2000 -alueista on rauhoitettu luonnonsuojelulain keinoilla noin 91 % ja huomioiden myös MRL:n nojalla suojellut kohteet on toteutusaste noin 95 %. Lähes kaikki luonnonsuojeluohjelmien kohteet (SL) ovat Natura-alueilla, eli kaiken kaikkiaan nykyisten suojelualueiden toteutusaste on hyvä.

Suojelualueina (S) kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitetut neljä aluetta perustuvat Etelä-Pohjanmaan seutukaavaan (1995). Merkinnällä on osoitettu pääosin linnuston suojelualueita. Lohilampi-Lohineva Lehtimäellä on osoitettu Lehtimäen rantaosayleiskaavassa (1997/KHO 1999) luonnonsuojelualueen SL-merkinnällä luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettavaksi tarkoitetuksi. Alueen suojelu ei ole toteutunut. Iso Vuosjärvi (Pääjärvi) ja Vähä Vuosjärvi Kauhavalla eivät ole Kauhavan kaupungin kaavoissa. Honkaneva on osoitettu Seinäjoen kaupungin osayleiskaavassa (2015/KHO 2017) luonnonsuojelualueen

merkinnällä SL-1 ja määräaikaisella 5 vuoden suojelumääräyksellä, sekä Ilmajoen kunnan alueelle ulottuvalta osalta Ilmajoen kunnan yleiskaavassa (2015) suojelualueen S-merkinnällä. Vaihemaakuntakaavassa III on lisäksi osoitettu S-merkinnällä soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde, joka on suojeltu Metsähallituksen omalla päätöksellä. Suojelualueiden (S) osalta on tarkistettava nykyisten kohteiden ajantasaisuus ja mm. soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteiden tilanne, sekä mahdolliset uudet kohteet.

Kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue Suupohjassa perustuu alueen monipuolisiin luontoarvoihin. Merkinnän ohjausvaikutus on heikko ja tulee jatkossa käsitellyksi laajemmin ekologisten yhteyksien tarkastelun kautta. Vaihemaakuntakaavassa I on osoitettu luo-kohdemerkintä kasvillisuus- ja lintuarvoiltaan merkittävälle suoalueelle Rajamäenkylässä. Tarve merkinnälle on tullut maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueiden suunnittelun yhteydessä ja alueella onkin vuonna 2019 käynnistetty tuulivoimahankkeen YVA-arviointi yhtäaikaaisesti alueen osayleiskaavojen laadinnan kanssa. Luo-merkinnän osalta on maakunnassa tehtävä kokonaistarkastelu, sillä nyt Rajamäenkylän luo-kohdemerkintä on ainoa laatuaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavoissa.

Kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitetaan erityissuojelua vaativina vesistöinä kolme vesistöä valuma-alueineen. Erityissuojelu ei rajoita maankäyttöä, poikkeuksena turvetuotanto, jota ei enää tule osoittaa näille alueille. Vaihemaakuntakaavassa III (ei lainvoimainen) on huomioitu erityissuojelua vaativien vesistöjen merkintä ja turvetuotantoon soveltuvia alueita ei ole osoitettu ko. alueille. Alueilla on toiminnassa olevia turvetuotantoalueita, mutta ne ovat todennäköisesti toimineet jo ennen kaavan valmistumista. Merkinnän tarkoituksenmukaisuutta ja ohjausvaikutusta on syytä tarkastella, sillä esimerkiksi turvetuotannon ympäristölupamenettelyssä vesistöjen arvojen huomioimista ohjaa vahvasti erityislainsäädäntö, ja vaihemaakuntakaavassa III (ei lainvoimainen) on turvetuotantoon soveltuvien alueiden merkintään liittyen annettu valuma-alueille vesiensuojelua ohjaavia suunnittelumääräyksiä.

Kaiken kaikkiaan luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden teemaan kuuluvien merkintöjen osalta on jatkossa tarpeen tarkastella merkintätyyppien ajantasaisuutta mm. suhteessa lainsäädäntöön ja valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, sekä maakuntakaavan merkintöjen ohjausvaikutusta ja suhdetta erityislainsäädännön kautta tulevaan ohjaukseen. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa viherrakennetta ja sen kehittämisen periaatteita on käsitelty yhtenä maakuntakaavoituksen keskeisistä teemoista. Alustavien syksyltä 2019 olevien pykäläluonnosten mukaan maakuntakaavassa osoitettaisiin jatkossa maakunnan sellainen viherrakenne, jolla on maakunnallista merkitystä alueiden kytkeytyneisyyden kannalta sekä esitettäisiin maakunnallisen viherrakenteen kehittämisen periaatteet erityisesti ekologisten yhteyksien, luonnon monimuotoisuuden, virkistykseen, ilmastonmuutoksen sekä talouskäytön näkökulmasta. Viherrakenteen muodostamaan kokonaisuuteen kytkeytyisivät näin ollen kiinteästi myös luonnonvarat, joita on tässä raportissa käsitelty luvussa 4.3. MRL:n pykäläluonnoksen mukaan luonnonarvojen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen maakuntakaavassa edellyttäisi, että maakuntakaavassa varmistetaan valtakunnallisten luonnonarvojen ja luonnon monimuotoisuuden suojelun kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden arvojen säilyminen, sekä huomioidaan maakunnalliset luonnonarvot ja edistetään niiden säilymistä. Kaavan jatkovalmistelussa on seurattava myös Luon-

nonsuojelulain (1096/1996) uudistamista, jossa tullaan todennäköisesti antamaan suurempaa painoarvoa myös elinympäristöjen kytkeytyneisyydelle ja laaja-alaisemmalle maankäytön ja luonnonvarojen käytön suunnittelulle.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitetun suojelualueverkoston ja arvokkaiden luontoalueiden voidaan nähdä muodostavan pohjan maakunnan ekologiselle verkostolle. Ekologisia yhteyksiä ja esimerkiksi laajoja ja yhtenäisiä metsä- ja viljelyalueita ei kuitenkaan ole voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu omilla kaavamerkinnoillään. Jatkossa tulisi selvittää edellisiä kaavoja laajemmin maakunnan ekologista verkostoa sekä metsä- ja muita luontoaluekokonaisuuksia. Myös maakunnan alueella sijaisevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät luontokohteet ja niiden arvot on päivitettävä ja alueilla on suoritettava nykytilan arviointi.

5.3 Luonnonvarat

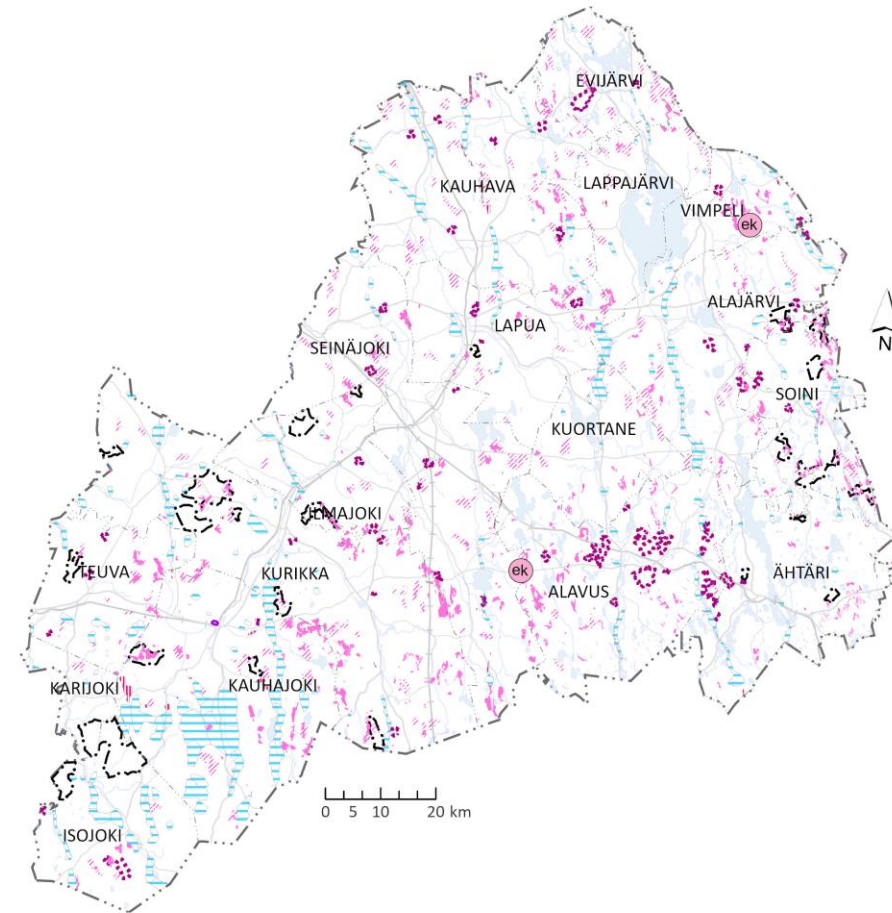
Luonnonvaroja koskevat merkinnät koostuvat maa- ja kalliokiviainesten ottoon, pohjaveteen, tuulivoimaan, turvetuotantoon ja kaivostoimintaan varatuista alueista. Maa-ainesten ottamisalue ja turvetuotantoalue ovat aluevarausmerkintöjä osoittaen alueen pääkäytötarkoituksen. Muut merkinnät ovat osaluumerkintöjä osoittaen alueen erityisominaisuutta. Uusiutuvan energian ja bioenergian kehittämisalue on osoitettu kehittämisperiaatemerkinnällä.

Luonnonvara -teeman kaavamerkintöjä on käsitelty kokonaismaakuntakaavassa 2005, 1. vaihemaakuntakaavassa (tuulivoima) ja 3. vaihemaakuntakaavassa (turvetuotanto ja uusiutuvan energian ja bioenergian kehittämisalue, ei lainvoimainen).

Luonnonvarat

Maakuntakaavamerkinnät

- Kaivosalue
- Maa-ainesten ottamisalue
- Kalliokiviainesten ottamisalue
- Pohjavesialue
- Tuulivoimaloiden alue
- Turvetuotantoalue
- Turvetuotantoon soveltuva alue
- Uusiutuvan energian ja bioenergian kehittämisalue

Kuva 8. Maakuntakaavan luonnonvara -teeman merkinnät.

5.3.1 Turvetuotanto

Suomen turvetuotannosta merkittävä osa on Etelä-Pohjanmaalla. Maakunnassa tuotettua energiaturvetta kuljetetaan runsaasti myös lähimaakuntien lämpölaitosten tarpeisiin. Turpeen noston osuus yritystoimipaikkojen työllisistä oli vuonna 2018 Etelä-Pohjanmaalla maakuntien korkein (242 henkeä / 0,51 %, Tilastokeskus 2018). Energiaturpeen arvioitu suora ja epäsuora työllistävyys oli vuonna 2019 Etelä-Pohjanmaalla maakunnista korkein. Turpeen polton alueellinen merkitys kaukolämmön tuotannossa vaihtelee maakuntien välillä huomattavasti. Vuonna 2018 turpeen osuus oli suurin Etelä-Pohjanmaalla 63,3 % (Energiateollisuus ry, kaukolämpötilasto). Suurin turvetta käyttävä laitos Etelä-Pohjanmaalla on Seinäjoen Voima Oy:n laitos Seinäjoella. Suurimpia turpeen tuottajia maakunnassa ovat Vapo Oy ja EPV Bioturve Oy.

Turvetuotantoteema on käsitelty kokonaismaakuntakaavassa 2005 ja päivitetty 3. vaihemaakuntakaavassa (2018, ei lainvoimainen). Turvetuotantoalueen aluevarausmerkinnällä on osoitettu toiminnassa olevat tai ympäristöluvan saaneet alueet. Alueet vastaavat maakuntakaavan ehdotusvaiheen ajankoh- taista tilannetta 01/2018. Etelä-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa osoitettujen turvetuotantoalueiden pinta-ala on yhteensä noin 24 650 hehtaaria. Osa-aluemerkinnällä on osoitettu turvetuotantoon soveltuvat alueet. Turvetuotantoon soveltuvina alueina on osoitettu 211 suota, joiden yhteenlaskettu tuotantokelpoinen pinta-ala on 13 900 hehtaaria. Nykyiset ja soveltuvat uudet alueet sijoittuvat melko tasaisesti maakunnan eri osiin.

LUONNONVARAT	
Turvetuotantoalue <i>Laadintavuosi: 2018, 3. vaihemaakun- takaava (ei voimassa)</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan toiminnassa olevia turvetuotantoalueita tai alueita, joilla on voimassa oleva lainvoimainen ympäristölupa turvetuotantoon.
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet Ei kohdelistausta
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan suoselvityshanke. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Geologian tutkimuskeskus & Etelä-Pohjanmaan liitto (2013), Etelä-Pohjanmaan vai- hemaakuntakaavan suoluontoselvitykset 2014. Faunatica Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontoselvi- tykset 2016. Etelä-Pohjanmaan liitto (2016), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontoselvitykset 2017. Etelä-Pohjanmaan liitto (2017), Etelä- Pohjanmaan III vaihemaakuntakaavan turvetuotantoon soveltuvien alueiden linnustovaikutusten arviointi. Pöyry Finland Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2018) (Raportin viranomaiskäyttöön tarkoitettu versio toimitetaan viranomaisille pyynnöstä), Etelä-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutusten ar- viointi. Osa 1: Kuormitustarkastelu. WSP Finland Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2014), Etelä-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutusten arviointi. Osa 2: Vesistövaikutusriskin monitavoitearviointi. WSP Finland Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2014), Etelä-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutus-

Turvetuotantoon so- veltuva alue Laadintavuosi: 2018, 3. vaihemaakun- takaava (ei voimassa)	riskin monitavoitearviointi. Jatkotarkastelu 3. jakovaiheen valuma-alueille. Kangas, A-M & Etelä-Pohjanmaan liitto (2015) Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. Suunnittelumääräys Turvetuotantoon soveltuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon turvetuotannon vaikutukset asutukseen. Alueen käyttöönoton suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen ja valuma-alueella yhtäaikaaisesti tuotannossa olevien alueiden määrään siten, että turvetuotanto osaltaan ottaa huomioon vesienhoidon toimenpideohjelmissa asetetut tavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Suunnittelussa on huomioitava tuotantoalueiden yhteisvaikutukset vesistöihin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus, sekä tarvittaessa vaiheistettava tuotantoa huomioiden alapuolisten vesistöjen tila. Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen ja suunnitella tuotanto siten, ettei se aiheuta merkittävää hapanta huuhtoumaa. Seuraavilla valuma-alueilla turvetuotannon vesiensuojelumenetelmiin ja tuotannon vaiheistukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota: Ähtärinjärven alue (35.43) Kyrönjoen keskiosan alue (42.02) Kyrönjoen yläosan alue (42.03) Jalasjoen alue (42.04) Mustajoen valuma-alue (42.05) Seinäjoen valuma-alue (42.07) Kainastonjoen valuma-alue (42.09) Kuortaneenjärven alue (44.04) Kauhavanjoen valuma-alue (44.06) Nurmonjoen valuma-alue (44.09) Lappajärven alue (47.03) Seuraavilla valuma-alueilla alapuolisten vesistöjen erityisiin luonnonarvoihin on turvetuotantoalueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitettävä erityistä huomiota: Mustapuron valuma-alue (14.674), Pöntäneenjoen valuma-alue (42.097), Kätänjoen valuma-alue (44.07), Vimpelinjoen valuma-alue (47.08) Kohteet Ei erillistä kohdelistausta Selvitykset Etelä-Pohjanmaan suosiselvityshanke. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Geologian tutkimuskeskus & Etelä-Pohjanmaan liitto (2013), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontosiselvitykset 2014. Faunatica Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2015), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontosiselvitykset 2016. Etelä-Pohjanmaan liitto (2016), Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan suoluontosiselvitykset 2017. Etelä-Pohjanmaan liitto (2017), Etelä-Pohjanmaan III vaihemaakuntakaavan turvetuotantoon soveltuvien alueiden linnustovaikutusten arviointi. Pöyry Finland Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2018) (Raportin viranomaiskäyttöön tarkoitettu versio toimitetaan viranomaisille pyynnöstä), Etelä-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutusten arviointi. Osa 1: Kuormitustarkastelu. WSP Finland Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2014), Etelä-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutusten arviointi. Osa 2: Vesistövaikutusriskin monitavoitearviointi. WSP Finland Oy & Etelä-Pohjanmaan liitto (2014), Etelä-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutusriskin monitavoitearviointi. Jatkotarkastelu 3. jakovaiheen valuma-alueille. Kangas, A-M & Etelä-Pohjanmaan liitto (2015)
--	---

Arvio ajantasaisuudesta

Maakuntakaavan turvetuotantoalueista suurin osa on edelleen ympäristöluvan alaisia turvetuotantoalueita, yhteensä 23 780 hehtaaria. (96 % maakuntakaavassa osoitetusta pinta-alasta, tilanne 03/2020). Maakuntakaavassa osoitetuista alueista noin 900 ha alueella (24 aluetta) ei ole enää voimassa olevaa ympäristölupaa. Maakuntakaavan mukaisia turvetuotantoon soveltuvia alueita ei ole otettu käyttöön. Uusia lupia soveltuvien alueiden ulkopuolelle on myönnetty 5 kpl, noin 255 ha. Maakuntakaavan ohjausvaikutusta on mahdollista tarkastella tarkemmin pidemmällä ajanjaksolla. Turvetuotantoalueiden jakautuminen kunnittain on esitetty taulukossa 5.

Turvetuotannosta ja turpeen energiakäytön vähentämisestä käydään parhaillaan aktiivista poliittista keskustelua. Nykyinen hallitus on linjannut turpeen energiakäytön puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä ja Suomi tavoittelee hiilineutralitutta vuoteen 2035 mennessä, jossa turpeenpolton vähentämisellä on keskeinen asema. Maakuntakaavan uudistamisen näkökulmasta turvetuotantoalueiden rooli tulee jatkossa pohdittavaksi. Selvää on, että uusia alueita ei ole syytä tulevaan maakuntakaavaan selvittää. Keskeinen kysymys on esimerkiksi tuotannosta poistuvien alueiden jatkokäyttö.

Turvetuotanto on luvanvaraista toimintaa (YSL 527/2014). Maakuntakaavan huomioon ottamisesta/merkityksestä lupaharkinnassa on säädetty ympäristönsuojelulain 11, 12 ja 13 §:ssä. Maakuntakaavan turvetuotantoa koskevat merkinnät huomioidaan lupaharkinnassa ja maakuntakaavan selvityksiä on käytetty lupaharkinnassa, vaikka kaava ei ole vielä lainvoimainen. Turvetuotantoon soveltuvan alueen merkintä maakuntakaavassa ei takaa alueen luvittamista tuotantoon, vaan turvetuotannon harjoittaminen edellyttää aina ympäristöluvan hakemista. Turvetuotannon harjoittaminen ja ympäristöluvan hakeminen on mahdollista myös muille kuin kaavassa osoitetuille alueille. Lisäksi yli 150 hehtaarin tuotantoalueille on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi. Turvetuotannon sijoittamisesta on säädetty ympäristönsuojelulain (527/2014) pykälässä 13 §.

YSL § 13 mukaan turvetuotannon sijoittamisesta ei saa aiheutua valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista. Arvioitaessa luonnonarvon merkittävyyttä otetaan huomioon sijoituspaikalla esiintyvien suolajien ja -luontotyyppien uhanalaisuus sekä esiintymän merkittävyys ja laajuus sekä suon luonnontilaisuus. Luonnonarvon merkittävyyttä arvioitaessa voidaan vastaavasti ottaa huomioon sijoituspaikan merkitys sen ulkopuolella

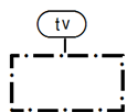
Taulukko 5. Turvetuotantoa koskevat ympäristöluvut kunnittain (tilanne 03/2020) .

Kunta	Ympäristölupa (ha)	% osuus kaikista luvista
Alajärvi	1034,1	4,5
Alavus	2030,4	8,8
Evijärvi	603,9	2,6
Ilmajoki	852,8	3,7
Isojoki	487,6	2,1
Karjajoki	0,0	0,0
Kauhajoki	2145,4	9,3
Kauhava	1273,0	5,5
Kuortane	657,6	2,8
Kurikka	3902,9	16,9
Lappajärvi	624,4	2,7
Lapua	882,0	3,8
Seinäjoki	3247,5	14,0
Soini	2219,0	9,6
Teuva	931,3	4,0
Vimpeli	1291,8	5,6
Ähtäri	975,4	4,2

sijaitseville luonnonarvoille. Toiminta voidaan 1 momentin estämättä sijoittaa, jos sijoittaminen ei vaaranna 1 momentissa tarkoitettujen luonnonarvojen säilymistä kysymyksessä olevassa maan osassa tai 1 momentin soveltaminen estää yleisen edun kannalta tärkeän toiminnan toteutumisen eikä luvan myöntämiseen ole muutoin estettä. Tätä pykälää ei sovelleta, jos 1 momentissa tarkoitettut luonnonarvot on otettu huomioon lainvoimaisessa maakunta-kaavassa tai lainvoimaisessa, oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ja toiminta sijoittuu mainitussa kaavassa sille varatulle alueelle.

5.3.2 Tuulivoima

Tuulivoima on käsitelty Etelä-Pohjanmaan 1.vaihemaakuntakaavassa 2016. Tuulivoimaloiden alueina on osoitettu 24 aluetta. Tuulivoimaloiden alueet on merkitty osa-aluemerkintänä, joille saa sijoittaa yli 10 tuulivoimalan kokonaisuuksia. Suurin osa tuulivoimaloiden alueista sijoittuu Suupohjan ja Kuu-siokuntien alueille.

LUONNONVARAT	
Tuulivoimaloiden alue <i>Laadintavuosi: 2016, 1. vaihemaakun- takaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet. MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus ei ole voimassa tuulivoimaloiden alueilla.. Suunnittelumääräys Lisäksi kaavamerkintää koskevat (annetut) yleiset suunnittelumääräykset. Tuulivoimaloiden alueiden 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 18, 19 ja 22 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomioita alueella pesivään, aluetta säännöllisesti käyttävään ja alueen yli muuttavaan linnustoon, kulttuuri- ja luonnonmaisemaan sekä pohjaveteen kohdistuviin vaikutuksiin. Tuulivoimaloiden alueiden 3, 10, 17, 20, 23 ja 24 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota tuulivoimaloiden maisemaan ja virkistysarvoihin aiheuttamiin vaikutuksiin. Tuulivoimaloiden alueiden 17, 23 ja 24 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon, ettei tuulivoimaloista muodostu Kyrönjokilaakson tai Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden maisemakuva hallitsevaa elementtiä. Tuulivoimaloiden sijoittelun lähtökohtana tulee olla valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden erityisarvojen turvaaminen. Tuulivoimaloiden alueen 10 suunnittelu tulee toteuttaa siten, etteivät tuulivoimalat merkittävästi alenna läheisen Arpaisten retkeilyreitin virkistysarvoa. Tuulivoimaloiden alueen 17 suunnittelu tulee toteuttaa siten, etteivät tuulivoimalat merkittävästi alenna läheisen Santavuoren virkistysalueen virkistysarvoa. Tuulivoimaloiden alueen 5 suunnittelu tulee toteuttaa siten, etteivät tuulivoimalat merkittävästi alenna Niinistöjärven alueen virkistysarvoa. Tuulivoimaloiden alueen 5 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voimaloiden määrän ja sijoittelun lähtökohtana tulee olla Kurpannevan Natura-alueen luontoarvojen säilyminen. Tuulivoimaloiden alueen 2 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voimaloiden määrän ja sijoittelun lähtökohtana tulee olla Iso-Koihnannevan Natura-

	alueen luontoarvojen säilyminen.
	Tuulivoimaloiden alueen 22 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata läheisen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän alueen luontoarvojen säilyminen.
	Tuulivoimaloiden alueiden 18 ja 22 yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon Lapväärtinjokeen ja Isojokeen kohdistuvat vesistövaikutukset.
	Tuulivoimaloiden alueeseen liittyvä numerotunnus (1–24) on esitetty kaavakartalla tuulivoimaloiden alueen vieressä. Numerointi viittaa suunnittelumääräyksissä ja kaavaselostuksessa käytettyihin tuulivoimaloiden alueiden numerotunnuksiin.
	Kohteet Mustaisneva Kauhajoki/Teuva, Vöyrinkangas Kauhajoki, Lehtivuori Kurikka, Kröninkangas Kurikka, Rourunkangas Kurikka, Ilvesneva Kurikka, Kallioniemi Soini, Kimpilamminkangas Ähtäri, Kimpilamminkangas Soini, Korkeamaa Soini, Konttisuo Soini, Savonneva Soini, Savonneva Alajärvi, Leppäkangas Ähtäri, Linnanneva Ähtäri, Kukkookallio Kurikka, Sappio Ähtäri, Santavuori Ilmajoki/Kurikka, Lakiakangas Isojoki, Lakiakangas Isojoki/Karjoki, Paskoonharju Teuva Jouttikallio Lapua, Louhunkangas Alajärvi, Rajamäenkylä Isojoki/Karjoki, Oksivuori Ilmajoki, Kuulanmäki Ilmajoki
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan tuulivoimaselvitys. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2012) (pdf), Maakuntakaavan linnustovaikutukset. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava, vaihekaava I - tuulivoima. Etelä-Pohjanmaan liitto (2014) (pdf), Tuulivoima-alueiden maisemavaikutukset Etelä-Pohjanmaan arvokkaille maisema-alueille. Maisemaselvitys. ProAgria Etelä-Pohjanmaa & Etelä-Pohjanmaan liitto (2014) (pdf), Tuulivoimaloiden näkymävaikutukset Etelä-Pohjanmaalla. Etelä-Pohjanmaan liitto (2014) (pdf), Etelä- ja Keski-Pohjanmaan tuulivoima ja erikoiskuljetukset. Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus & Ramboll (2013) (pdf), Etelä-Pohjanmaan tuulivoimaselvityksen täydennys - Jalasjärven Ilvesnevan ja Kauhavan Voltti-Kakkurin alueet. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2013) (pdf), Etelä-Pohjanmaan tuulivoimaselvityksen täydennys - Kauhajoen Säärenkankaan-Eteläkankaan ja Kurikan Kukkookallion-Möhkäleenmaan alueet. Etelä-Pohjanmaan liitto & FCG (2012) (pdf)

Arvio ajantasaisuudesta

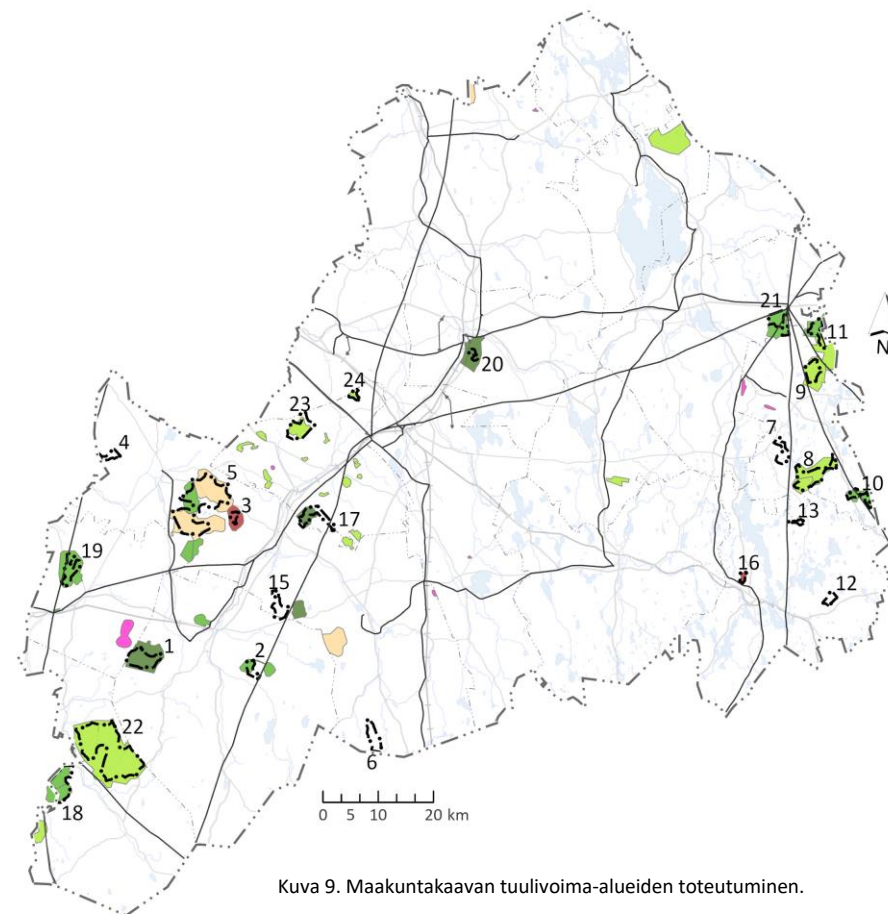
Etelä-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa (2016) on osoitettu 24 tuulivoima-aluetta. Alueista 18 on joko toteutuneita, suunnittelussa tai kumottuja ja 6 ns. vaapaana (tilanne 03/2020). Maakuntakaavan alueiden toteutuminen on osoitettu kuvassa 9 ja seuraavan sivun taulukossa 6. Tuulivoima-alueet ovat toteutuneet pääosin maakuntakaavan mukaisina. Maakuntakaavalla on nykyisen MRL:n mukaisesti selkeä ohjausvelvoite seudullisesti merkittävien, yli 10 voimalan puistojen sijoittumisessa. Pienempiä 7-10 tuulivoimalan puistoja Etelä-Pohjanmaalla on 7 hanketta. Tämän lisäksi 1-4 tuulivoimalan alueita on 10. Tuulivoima tuottaa n. 35 % Etelä-Pohjanmaan sähköntuotannosta. Uusiutuvan energian osuus on kokonaisuudessaan 40 % eli tuulivoima on selkeästi merkittävin uusiutuvan energian lähde. Tuulivoiman osuus on kasvanut nopeaa vauhtia viimeisinä vuosina ja kasvanee jatkossakin uusien alueiden toteutumisen myötä. Etelä-Pohjanmaan sähköntuotannon omavaraisuus aste on 50 %. (Energiateollisuus ry)

Tuulivoima-ala on kehittynyt viime vuosina hyvin nopeaa vauhtia; tuulimyllyjen korkeus, tehokkuus ja tilan tarve ovat kasvaneet ja tämän myötä vaikutukset muuttuneet. Tuulivoimapuistoja rakennetaan ilman valtion tukia markkinaehtoisesti. Tekniikan kehittyttyä aiemmin tuulisuuden puolesta, ei niin potentiaaliset alueet, voivat olla nykyisin hyvinkin potentiaalisia. Edellä mainituista syistä johtuen, tuulivoimateema tulee tarkasteltavaksi myös Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavoituksessa tulevaisuudessa. Tuulivoima-alueet muodostavat useimmiten seudullisia vaikutuksia ja kokonaisuuden hallinnan kannalta alueita on syytä tarkastella maakunnan tasolla jatkossakin. Tarkasteluun tulee kytkeä mukaan myös sähkönsiirto ja voimalinjat, jotka nekin aiheuttavat merkittäviä vaikutuksia pirstaloiden metsiä ja peltoaukeita.

Tuulivoimaseuranta

Maakuntakaavamerkinnot

- [---] Tuulivoimaloiden alue (VMK I)
- Voimajohdot/voimajohtotarpeet
- Tuulivoima OYK tilanne 03/2020
- Lainvoimainen, puisto valmis ja tuotannossa
- Lainvoimainen
- Vireillä
- Valituksenalainen
- Kumottu/peruttu
- Muut pienet tuulivoimakohdeet
- 2-4 voimalan alueet

Taulukko 6. Maakuntakaavan tuulivoima-alueiden toteutuminen alueittain. (tilanne 03/2020)

VMK 1 nro	VMK 1 nimi	Alueen tai hankkeen nimi	Kunta	Kaavan tila 3/2020	Voimaloiden lkm
1	Mustaisneva	Mustaisneva	Kauhajoki/Teuva	voimassa/käytössä	9
2	Vöyrinkangas	Suolakangas	Kauhajoki	voimassa	9
3	Lehtivuori	Lehtivuori	Kurikka	kumottu/hylätty	-
4	Kröninkangas	-	Kurikka	ei kaavoitusta	-
5	Rourunkangas	Kalistanneva	Kurikka	valitus	36
5	Rourunkangas	Matkussaari	Kurikka	valitus	30
5	Rourunkangas	Rasakangas	Kurikka	voimassa	9
6	Ilvesneva	-	Kurikka	ei kaavoitusta	-
7	Kallioniemi	-	Soini	ei kaavoitusta	-
8	Kimpilamminkangas	Kimpilamminkangas	Ähtäri	vireillä	10 (OAS)
8	Kimpilamminkangas	Kimpilamminkangas	Soini	vireillä	19 (OAS)
9	Korkeamaa	Korkeamaa	Soini	valitus	25
10	Konttisuo	Konttisuo	Soini	voimassa	8
11	Savonneva	Pesola	Soini	valitus	23
11	Savonneva	Möksy	Alajärvi	voimassa	20
12	Leppäkangas	-	Ähtäri	ei kaavoitusta	-
13	Linnanneva	-	Ähtäri	ei kaavoitusta	-
15	Kukkookallio	-	Kurikka	ei kaavoitusta	-
16	Sappio	Sappio	Ähtäri	kumottu/hylätty	-
17	Santavuori	Santavuori	Ilmajoki/Kurikka	voimassa/käytössä	17
18	Lakiakangas	Lakiakangas2	Isojoki	voimassa	15
18	Lakiakangas	Lakiakangas1	Isojoki/Karjoki	voimassa/käytössä	14
19	Paskoonharju	Paskoonharju	Teuva	voimassa	20-22
20	Jouttikallio	Jouttikallio	Lapua	voimassa/käytössä	6
21	Louhunkangas	Louhunkangas	Alajärvi	voimassa	27
22	Rajamäenkylä	Rajamäenkylä	Isojoki/Karjoki	vireillä	57 (OAS)
23	Oksivuori	Ilmajoen koko kunnan	Ilmajoki	vireillä	20-25
24	Kuulanmäki	Ilmajoen koko kunnan	Ilmajoki	vireillä	12

Taulukko 7. Maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella olevia pienempiä tv-kaavoja ja alueita

Kunta	Alueen tai hankkeen nimi	Tila 3/2020	Kaava	Voimaloiden lkm
Lappajärvi	Iso Saapasneva	vireillä	Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston OAS	10
Kurikka	Rustari	valitus	Rustarin tuulivoima OYK	9
Kurikka	Ponsivuori	voimassa	Ponsivuoren tuulivoimapuiston OYK	9
Kuortane	Sarvineva	vireillä	Sarvinevan tuulivoima OYK	8
Kurikka	Saunamaa	voimassa	Kurikan Saunamaan tuulivoima OYK	3
Teuva	Saunamaa	voimassa	Teuvan Saunamaan tuulivoima OYK	5
Isojoki	Mikonkeidas	voimassa	Mikonkeitaan tuulivoimapuiston OYK	7
Kauhava	Salo-Ylikoski	valitus	Salon-Ylikosken tuulivoima OYK	7
Kauhava	Suolineva	YVA tarveharkinta		4
Kauhajoki	Aronkylän Riutankallio	voimassa	Riutankallion tuulivoima OYK	3
Seinäjoki	kankaanpäänmäki	käytössä		3
Soini	Isonkangas	voimassa		3
Soini	Loukkusaari	voimassa		3
Teuva	Ristiharjunkallio	YVA tarveharkinta		3
Ilmajoki	Koskenkorva	käytössä		2
Kauhava	Vuorensyrjänkallio	käytössä		2
Kurikka	Haukineva	käytössä		2

5.3.3 Maa- ja kiviainesten otto sekä pohjavesialueet

Maa- ja kiviainesten ottoalueet ja pohjavesialueet on käsitelty kokonaismaakuntakaavassa 2005. Merkinnät perustuvat pohjavesien suojelu- ja kiviaineshuollon yhteensovittamisen POSKI-selvitykseen vuodelta 1999. Maa- ja kiviainesten ottoa säätelee maa-aineslaki. Maakuntakaavan rooli on tukea kuntien lupaharkintaa. Maakuntakaavassa osoitetut maa- ja kiviainesottoalueet joustavoittavat lupaprosessia, mutta eivät ole edellytys maa-ainesluvan saamiseen. Maa- ja kiviainesottoalueiden sijoittumiseen vaikuttaa vahvasti myös maanomistusolot sekä maa- tai kiviainesten alueellinen tarve. Lupaviranomainen on kunta. Kunnat ilmoittavat lupatiedot kansalliseen maa-aineslupien tietojärjestelmään NOTTO-rekisteriin. Maakuntakaavan maa- ja kalliokiviainesten ottoalueiden toteutumista on tarkasteltu NOTTO -rekisterin lupatietojen perusteella vuoden 2005 jälkeen myönnettyistä luvista.

LUONNONVARAT	
Maa-ainesten ottamisalue Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät soran ja hiekan ottamisalueet. Suosituksena on, että maa-ainesten ottamisen tulee perustua koko muodostumaa koskevaan suunnitelmaan. Suunnittelumääräys - Kohteet (43 kpl) Alahärmä: Kalmoolakso, Kotkankalliot. Alajärvi: Höykkijärvi. Evijärvi: Ketunpesänkangas (Lappajärvi). Ilmajoki: Osapuntari, Jalasjärvi: Sikavuori. Kauhajoki: Kankalonselkä, Kotamäki, Kotamäki, Pukinmäki, Puskanmäki, Paukonmäki, Valkama, Vähä-Nummikangas, Vöyrinkangas. Kauhava: Härkäkallio, Nevanperä, Susivuori, Välineva. Kurikka: Kariluoma. Lappajärvi: Ketunpesänkangas (Evijärvi), Multamäki. Lapua: Kumpusalo. Nurmo: Kettukangas, Kuorasluoma, Loueskangas (Peräseinäjoki), Potila. Peräseinäjoki: Korpisalo, Loueskangas (Nurmo), Raatoneva. Soini: Kiiaslampi, Kokkoneva, Kotineva, Linnanharju, Märjäkangas (Ähtäri). Vimpeli: Hietakangas. Ähtäri: Hoikkakangas, Iso Märjä, Märjäkangas (Soini), Niittylampi, Pihlasharjunneva, Pienilampi, Sakarinkytö Selvitykset Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (ns. Poski-projekti) (1999)
Kalliokiviainesten ottamisalue	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät kalliokiviaineksen ottamisalueet. Suosituksena on, että kalliokiviainesten ottamisen tulee perustua koko muodostumaa koskevaan suunnitelmaan. Suunnittelumääräys

Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Alueen ja sen lähiympäristön käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon merkinnän kohteena olevan suoluonnon kasvillisuus- ja linnustoarvot, suo- alueen vesitalous ja luontoarvojen säilymisen kannalta tarpeelliset ekologiset yhteydet. Kohteet (64 kpl) Alahärmä: Mustikkakalliot, Pöckelönkalliot. Alajärvi: Kotakangas (liuskekilouhimo), Kuupauskallio, Lintuharju, Niemikangas, Pahankangas. Alavus: Aholankallio, Harakkamäki, Harvanmännikönkalliot, Kalliohaudanmaa, Matolamminkalliot, Ouranmäki, Pukkivuori, Ravinmäki, Ruhelanvuoret, Sarvikal- lio. Evijärvi: Evijärvenkangas, Mönki. Ilmajoki: Raatokalliot, Välimäki. Isojoki: Houkoonsaari, Naulakangas, Somerokallio, Jalasjärvi: Kivelänkallio, Korppu- neva, Kärmesharju. Kauhajoki: Paskonkallio. Kauhava: Kramsunkallio, Perkiönkallio. Korttesjärvi: Soidinkallio, Soidinkallio-Välikorpi. Kurikka: Uuramenkal- lio. Lapua: Jouttivuori, Kookinkallio, Lepoonkallio. Nurmo: Murhavuori. Peräseinäjoki: Hautaluoma, Koivukalliot, Mäkelä. Seinäjoki: Routakallionmäki (Nurmo), Sikakangas. Soini: Eskonkallio, Pannukangas, Ukonmäki. Teuva: Kallioharju, Kauppilanharju, Knökkämäki. Töysä: Kangaspuro, Kettukallio, Koi- vuneva (Ähtäri), Kotasaarenmäki, Kuohunkorpi, Murtomäenkallo, Nälkäkallo, Palokallio, Pitkäneva, Raivionkallio. Vimpeli: Linnanharju, Neverbacka. Ylistaro: Koivukangas, Piinooksenkallio. Ähtäri: Kumpulamminvuori, Pirunvuori. Selvitykset Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (ns. Poski-projekti) (1999)
Pohjavesialue Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Merkinnän kuvaus Merkintä osoittaa pohjavesialuetta, jolla osoitetaan määrällisesti ja laadullisesti myös tulevien sukupolvien pohjaveden tarve. Suosituksena: Maa- ainesten ottaminen tulee kieltää vedenottamon tai suunnitellun vedenottamon lähisuojavaikykkeellä. Suunnittelumääräys Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava niin, että pohjaveden laatu ei huononnu eikä alueen antoisuus pienene. Kohteet (272 kpl) Pohjavesialueita on kaavassa 272 kpl. Selvitykset Alueet perustuvat ympäristöhallinnon pohjavesialueiden kartoitukseen ja luokitukseen ja niitä on tarkasteltu myös pohjavesien suojelun ja kivi- aineshuollon yhteensovittaminen-projektissa (ns. Poski-projekti). Alueet pitävät sisällään Länsi-Suomen vesioikeuden määräämät pohjaveden suoja- alueet.

Arvio ajantasaisuudesta

Maa-ainesottoalueita on maakuntakaavassa osoitettu 43 kpl. Alueilla on arvioitu olevan murskauskelpoisia aineksia 0,27 milj. m³, soravaltaisia aineksia 2,7 milj. m³ ja hiekkavaltaisia aineksia 70 milj. m³. Laskennallisesti näiden maa-ainesten ottamisalueiden kiviainesten riittävyys on alueella 52 vuotta. Alueiden rajaukset maakuntakaavassa osoittavat laadukkaimman kiviaineksen.

Maakuntakaavan mukaisilla maa-ainesten ottoalueilla on voimassa oleva lupa maa-ainesten ottoon 13/43 alueella, päättynyt lupa 7/43 ja ei myönnettyjä lupia 23/43 aluetta. Maakuntakaavan mukaisista alueista huomattava osa on vielä toteutumattomia. Maa-ainesten ottoa sijoittuu kuitenkin merkittäviä määriä maakuntakaavan alueiden ulkopuolelle, jolloin on todettavissa, että maakuntakaava ei ole käytännössä kovin hyvin ohjannut sijoittumista. Maa-ainesten ottoa määrittelee pitkälti maa-aineksen tarve ja maanomistusolosuhteet.

Kartassa 10 ja sitä vastaavassa seuraavan sivun taulukossa 6 on tarkasteltu maakuntakaavan ohjausvaikutusta luvitettujen maa- ja kiviainesalueiden sijoittumiseen. Tarkastelussa on huomioitu uudet luvat vuodesta 2005 alkaen, jolloin myös kokonaismaakuntakaava on tullut voimaan.

Maa-ainesten ottamisalueet sekä sora ja hiekka -ottoluvat

Selite

Maakuntakaavan maa-ainesten ottamisalueen tila 1/2020

■ Lupia voimassa (1.1.2020)

■ Päättäneitä lupia

■ Ei myönnettyjä lupia

Luvan voimassaolo

△ Lupa päättynyt

○ Lupa voimassa

Maa-aineksen ottomäärä k-m³

▲ 10 000

▲ 333 333

▲ 656 667

▲ 980 000

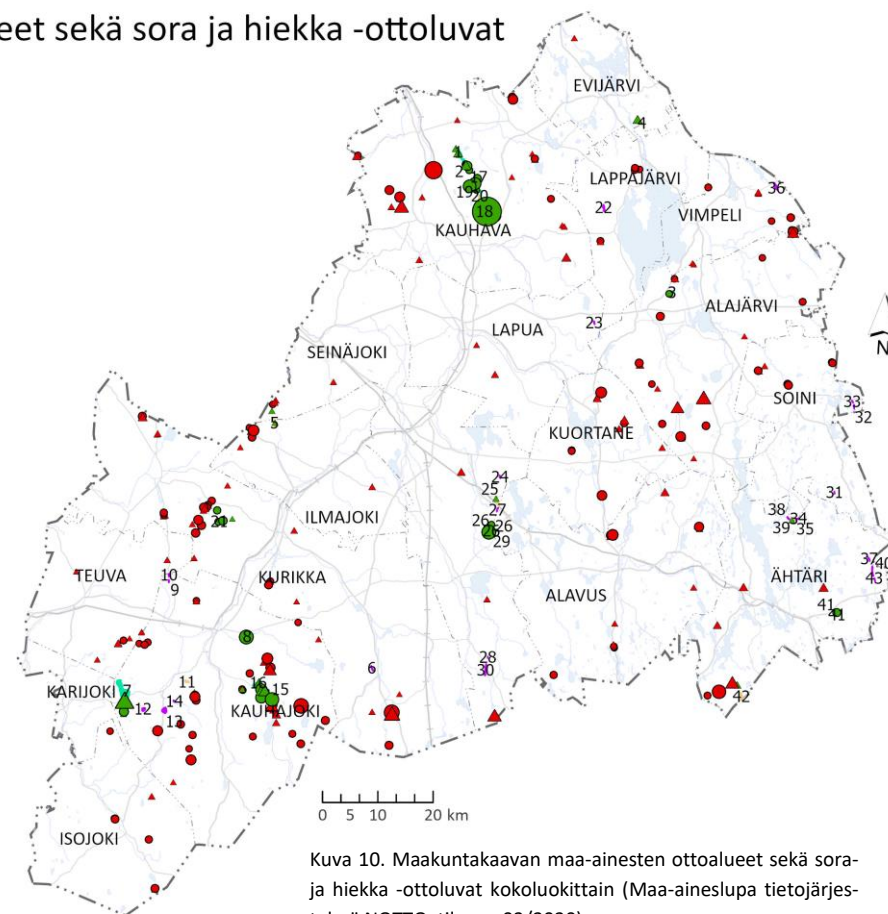
● Lupa maa-ainesten ottoalueella

● Lupa maa-ainesten ottoalueen ulkopuolella

Lupa-aineiston rajaus:

1.1.2005 alkaen

≥ 10 000 k-m³

Kuva 10. Maakuntakaavan maa-ainesten ottoalueet sekä sora- ja hiekka -ottoluvat kokoluokittain (Maa-aineslupa tietojärjestelmä NOTTO, tilanne 03/2020).

Taulukko 6. Maakuntakaavan maa-ainesten ottoalueiden lupatilanne (tilanne 03/2020) .

MKK nro	Alueen nimi	Kunta	Alueen tila 1/2020
1	Kalmoolakso	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
2	Kotkankalliot	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
3	Höykkijärvi	Alajärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
4	Ketunpesänkangas	Evijärvi, Lappajärvi	Päätynyt lupa
5	Osapuntari	Ilmajoki	Päätynyt lupa
6	Sikavuori	Kurikka	Ei myönnettyjä lupia
7	Kankalonselkä	Kauhajoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
8	Kotämäki I	Kauhajoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
9	Kotämäki II	Kauhajoki	Ei myönnettyjä lupia
10	Kotämäki III	Kauhajoki	Ei myönnettyjä lupia
11	Pukinmäki	Kauhajoki	Päätynyt lupa
12	Puskanmäki	Kauhajoki	Ei myönnettyjä lupia
13	Paukonmäki	Kauhajoki	Ei myönnettyjä lupia
14	Valkama	Kauhajoki	Ei myönnettyjä lupia
15	Vähä-Nummikangas	Kauhajoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
16	Vöyrinkangas	Kauhajoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
17	Härkäkallio	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
18	Nevanperä	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
19	Susivuori	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
20	Välineva	Kauhava	Päätynyt lupa
21	Kariluoma	Kurikka	Lupa voimassa (1.1.2020)
22	Multämäki	Lappajärvi	Ei myönnettyjä lupia
23	Kumpusalo	Lapua	Ei myönnettyjä lupia
24	Kettukangas	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
25	Kuoraluoma	Seinäjoki	Päätynyt lupa
26	Loueskangas	Seinäjoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
27	Potila	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
28	Korpihalo	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
29	Loueskangas	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
30	Raatoneva	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia

MKK nro	Alueen nimi	Kunta	Alueen tila 1/2020
31	Kiuaslampi	Soini	Ei myönnettyjä lupia
32	Kokkoneva	Soini	Ei myönnettyjä lupia
33	Kotineva	Soini	Ei myönnettyjä lupia
34	Linnanharju	Soini	Ei myönnettyjä lupia
35	Märjäkangas I	Soini (Ähtäri)	Ei myönnettyjä lupia
36	Hietakangas	Vimpeli	Ei myönnettyjä lupia
37	Hoikkakangas	Ähtäri	Ei myönnettyjä lupia
38	Iso-Märjä	Ähtäri	Ei myönnettyjä lupia
39	Märjäkangas II	Ähtäri, Soini	Päätynyt lupa
40	Niittylampi	Ähtäri	Ei myönnettyjä lupia
41	Pihlasharjunneva	Ähtäri	Lupa voimassa (1.1.2020)
42	Pienilampi	Ähtäri	Päätynyt lupa
43	Sakarinkytö	Ähtäri	Ei myönnettyjä lupia

Kiviainesten ottoalueita on maakuntakaavassa 64 kpl. Maakuntakaavan mukaisilla kiviainesten ottoalueilla on voimassa oleva lupa 36/64, päättynyt lupa 2/64 ja ei myönnettyjä lupia 26/64 aluetta. Johtopäätöksenä voi todeta, että kiviainesten ottoalueet ovat toteutuneet paremmin maakuntakaavan mukaisina kuin maa-ainesten ottoalueet. Sekä kiviainesten että maa-ainesten ottoa kuitenkin tapahtuu huomattavasti myös muilla alueilla ja maakuntakaavan ohjausvaikutus ei ole ollut selkeä. Maakuntakaavaratkaisun taustalla toimiva POSKI-selvitys on kuitenkin koettu hyödylliseksi työkaluksi maa- ja kiviainesottoalueiden yhteensovittamisessa muuhun maankäyttöön ja luonnonvaroihin. Maa- ja kiviainesten ottoalueet on päivityksen tarpeessa laadinta-ajan sekä vanhentuneet POSKI -taustaselvityksen johdosta.

Pohjavesialueet ovat parhaillaan rajaus- ja luokitusmuutostarkastelun alla Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Pohjavesialueet rajataan ja luokitellaan uudelleen. Lakia vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä uudistettiin vuonna 2015. Uuden lainsäädännön myötä kaikkia pohjavesialueita tarkastellaan niiden suojelutarpeen ja vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden kannalta. Samalla tarkastellaan pohjavesialueilla esiintyviä pohjavesistä riippuvaisia ekosysteemejä. Rajaus- ja luokitusmuutosten päivitystyö valmistuu Etelä-Pohjanmaan alueella kesään 2021 mennessä. Uudet pohjavesialueet huomioidaan ja päivitetään seuraavaan maakuntakaavaan. Pohjavesialueet kuvaavat merkittävää luonnonvaraa ja ovat lähtökohta-ainesto muulle suunnittelulle.

Kalliokiviainesten ottamisalueet sekä kalliokiviottoluvat

Selite

Maakuntakaavan kalliokiviainesten ottamisalueen tila 1/2020

□ Lupia voimassa (1.1.2020)

□ Päättäneitä lupia

□ Ei myönnettyjä lupia

Luvan voimassaolo

△ Lupa päättynyt

○ Lupa voimassa

Maa-aineksen ottomäärä k-m³

▲ 50 000

▲ 1 200 000

▲ 2 350 000

▲ 3 500 000

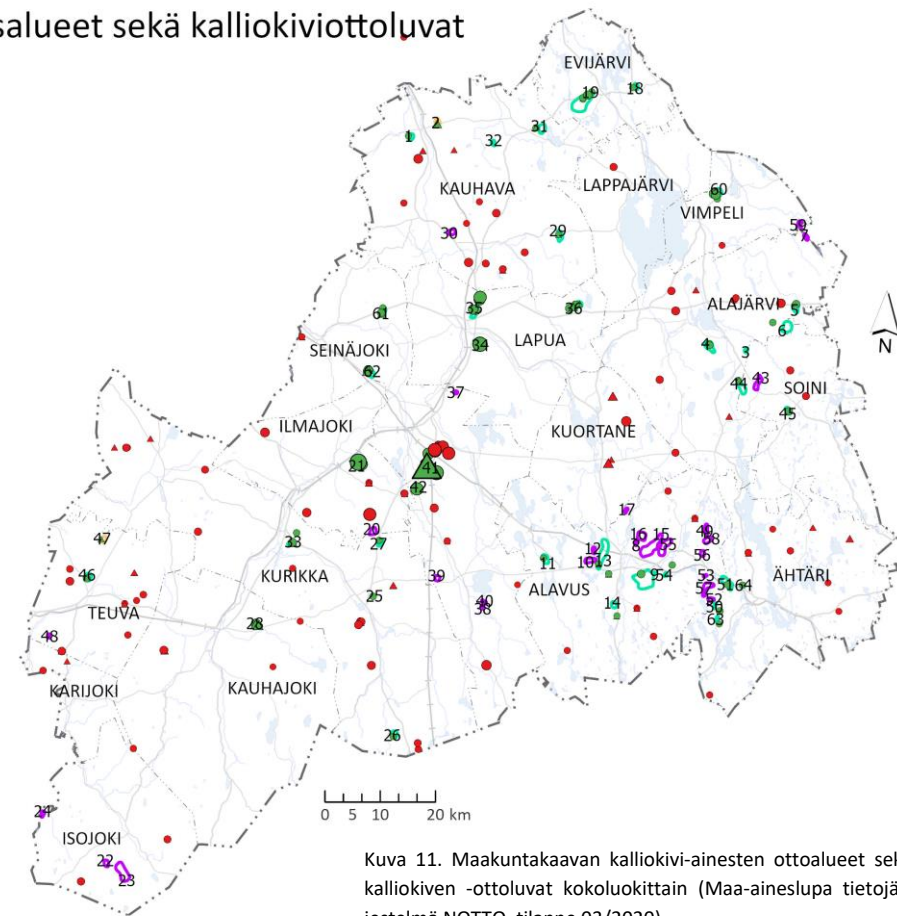
● ▲ Lupa maa-ainesten ottoalueella

● ▲ Lupa maa-ainesten ottoalueen ulkopuolella

Lupa-aineiston rajaus:

1.1.2005 alkaen

≥ 50 000 k-m³

Kuva 11. Maakuntakaavan kalliokivi-ainesten ottoalueet sekä kalliokiven -ottoluvat kokoluokittain (Maa-aineslupa tietojärjestelmä NOTTO, tilanne 03/2020).

Taulukko 7. Maakuntakaavan kalliokiviaineksen ottoalueiden lupatilanne (tilanne 03/2020) .

MKK nro	Alueen nimi	Kunta	Alueen tila 1/2020
1	Mustikkakalliot	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
2	Pöckelönkalliot	Kauhava	Päätynyt lupa
3	Kotakangas	Alajärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
4	Kuupauskallio	Alajärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
5	Lintuharju	Alajärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
6	Niemikangas	Alajärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
7	Pahankangas	Alajärvi	Ei myönnettyjä lupia
8	Aholankallio	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
9	Harakkamäki	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
10	Harvanmännikönkalliot	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
11	Kalliohaudanmaa	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
12	Matolamminkalliot	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
13	Ouranmäki	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
14	Pukkivuori	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
15	Ravinmäki	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
16	Ruhelanvuoret	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
17	Sarvikallio	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
18	Evijärvenkangas	Evijärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
19	Mönki	Evijärvi	Lupa voimassa (1.1.2020)
20	Raatokalliot	Ilmajoki	Ei myönnettyjä lupia
21	Välimäki	Ilmajoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
22	Houkoonsaari	Isojoki	Ei myönnettyjä lupia
23	Naulakangas	Isojoki	Ei myönnettyjä lupia
24	Somerokallio	Isojoki	Ei myönnettyjä lupia
25	Kivelänkallio	Kurikka	Lupa voimassa (1.1.2020)
26	Korppuneva	Kurikka	Lupa voimassa (1.1.2020)
27	Kärmesharju	Kurikka	Lupa voimassa (1.1.2020)
28	Paskonkallio	Kauhajoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
29	Kramsunkallio	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
30	Perkiönkallio	Kauhava	Ei myönnettyjä lupia
31	Soidinkallio	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
32	Soidinkallio-Välikorpi	Kauhava	Lupa voimassa (1.1.2020)
33	Uuramenmäki	Kurikka	Lupa voimassa (1.1.2020)
34	Jouttivuori	Lapua	Lupa voimassa (1.1.2020)

MKK nro	Alueen nimi	Kunta	Alueen tila 1/2020
35	Kookinkallio	Lapua	Lupa voimassa (1.1.2020)
36	Lepoonkallio	Lapua	Lupa voimassa (1.1.2020)
37	Murhavuori	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
38	Hautaluoma	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
39	Koivukalliot	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
40	Mäkelä	Seinäjoki	Ei myönnettyjä lupia
41	Routakallionmäki	Seinäjoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
42	Sikakangas	Seinäjoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
43	Eskonkallio	Soini	Ei myönnettyjä lupia
44	Pannukangas	Soini	Lupa voimassa (1.1.2020)
45	Ukonmäki	Soini	Lupa voimassa (1.1.2020)
46	Kallioharju	Teuva	Lupa voimassa (1.1.2020)
47	Kaupilanharju	Teuva	Päätynyt lupa
48	Knökkämäki	Teuva	Ei myönnettyjä lupia
49	Kangaspuro	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
50	Kettukallio	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
51	Koivuneva	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
52	Kotasaarenmäki	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
53	Kuohunkorpi	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
54	Murtomäenkallio	Alavus	Lupa voimassa (1.1.2020)
55	Nälkäkallio	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
56	Palokallio	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
57	Pitkäneva	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
58	Raivionkallio	Alavus	Ei myönnettyjä lupia
59	Linnanharju	Vimpeli	Ei myönnettyjä lupia
60	Neerbacka	Vimpeli	Lupa voimassa (1.1.2020)
61	Koivukangas	Seinäjoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
62	Piinoksenkallio	Seinäjoki	Lupa voimassa (1.1.2020)
63	Kumpulamminvuori	Ähtäri	Lupa voimassa (1.1.2020)
64	Pirunvuori	Ähtäri	Lupa voimassa (1.1.2020)

5.3.4 Muut luonnonvarateeman merkinnät

Maakuntakaavan muut luonnonvarateeman merkinnät ovat uusiutuvan energian ja bioteollisuuden kehittämisalue (3. vaihemaakuntakaava 2018, ei lainvoimainen) sekä kaivosalueet (kokonaismaakuntakaava 2005).

MUUT LUONNONVARATEEMAN MERKINNÄT	
Uusiutuvan energian ja bioteollisuuden kehittämisalue <i>Laadintavuosi: 2018, 3. vaihemaakuntakaava (ei voimassa)</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan uusiutuvan ja biopohjaisen energian tuotantoon ja jalostukseen sekä energiateknologiaan erikoistuvan teollisuuden toimintaan soveltuva alue. Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda mahdollisuudet uusiutuvan energiatuotannon ja biotuotteiden jalostuksen sekä niitä tukevan teollisuuden sijoittumiseen alueelle. Alueella tulee olla toimiva terminaali, joka mahdollistaa biomassojen suurimittakaavaisen varastoinnin ja kuljetukset eri liikennemuotoja hyödyntäen. Kohteet (1 kpl) Aronkylä Kauhajoki Selvitykset Selvitys suurimittakaavaisen bioenergian tuotannon tarpeista ja mahdollisuuksista Etelä-Pohjanmaalla. Vaasan yliopiston Levon-instituutti & Etelä-Pohjanmaan liitto (2015)
Kaivosalue <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Kaivoslain mukaisten kaivoskivennäisten ottamiskohde. Suunnittelumääräys - Kohteet (2 kpl) Peräseinäjoen ja Vimpelin kalkkikivilouhokset Selvitykset Ei tiedossa

Arvio ajantasaisuudesta

Luonnonvarateeman merkintöinä käsitellään lisäksi uusiutuvan energian ja bioteollisuuden kehittämisaalue sekä kaivosalueet. Uusiutuvan energian ja bioteollisuuden kehittämisaalue (1 kpl, Aronkylä Kauhajoki) on osoitettu uusimmassa 3. vaihemaakuntakaavassa (ei lainvoimainen) ja sen taustalle tehty selvitystyö on suhteellisen uusi. Merkintää voi pitää ajantasaisena eikä ole näköpiirissä muutostarvetta. Biotalouskehittäminen on tulevaisuudessa yksi keskeisiä mahdollisuuksia Etelä-Pohjanmaalla ja uusiutuvan energian laajamittaisempi hyödyntäminen on yleisesti tavoitteena, joten myös tämän merkinnän kehittäminen voi tulla kyseeseen.

Kaivosalueet on osoitettu kokonaismaakuntakaavassa 2005 eli jo laadintavuoden perusteella merkinnöissä on tarkistamisen tarve. Kaivostoiminnan alueina on osoitettu 2 kohdetta Vimpeli ja Peräseinäjoki, joista Peräseinäjoen kaivos ei ole enää käytössä. Vimpelissä sijaitsee toiminnassa oleva kalkkikivikaivos. Kaivostoiminta aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia, jotka kulkeutuvat vesistöjen kautta pitkienkin etäisyyksien päähän. Kaivostoiminta vaikuttaa muuhun alueidenkäyttöön. Maakuntakaavan rooli ei ole yksiselitteinen nykyisessä kaivoslaissa ja luvituskäytännössä. Vaikutusten laajuudesta johtuen, kaivostoimintojen käsittelylle maakuntakaavoituksessa on tarvetta. Kaivostoiminnot sijoittuu tyypillisesti syrjäisemmille, kaavoittamattomille alueille, jolloin muuta yhteensovittavaa suunnittelua ei todennäköisesti ole tehty.

5.4 Liikenne ja teknisen huollon verkostot

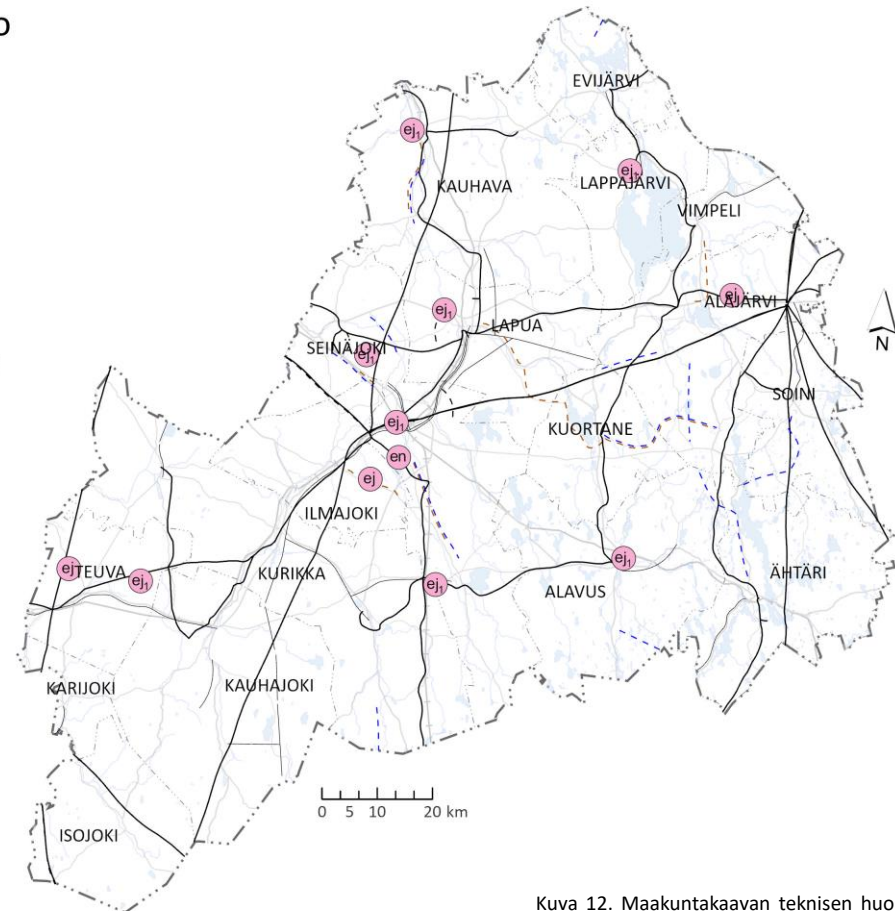
5.4.1 Teknisen huollon verkostot

Teknisen huollon verkostoja koskevat merkinnät on käsitelty kokonaismaa-
kuntakaavassa 2005 lukuun ottamatta
voimalinjoja, jotka on käsitelty 1. vai-
hemaakuntakaavassa (tuulivoima) 2016.
Merkinnät koskevat vesi-, jäte- ja ener-
giahuoltoa sekä voimajohtoja. Uudet
yhteystarpeet on merkitty katkoviivoin
ja olemassa olevat yhteydet viivamer-
kinnällä.

Teknisen huollon verkosto

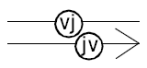
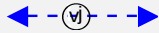
Maakuntakaavamerkinnät

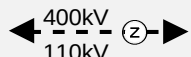
- ej Jätteenkäsittelyalue / jätekeskus
- ej₁ Jätteenkäsittelyalue / osatoiminto
- en Energiahuollon alue
- Siirtoviemäri
- - - Siirtoviemärin tarve
- - - Syöttövesijohdon tarve
- Syöttövesijohdot
- Voimajohto
- - - Voimajohtojen uudet johtovaraukset
(400 kV ja 110 kV)
- - - Yhdysvesijohdon tarve

Kuva 12. Maakuntakaavan teknisen huollon verkostoa koskevat merkinnät.

TEKNISEN HUOLLON VERKOSTOT

Syöttövesijohto tai siirtoviemäri <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnöillä osoitetaan olemassa olevat maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät syöttövesijohdot (vj) ja siirtoviemärit (jv) sekä vedenottamot. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus Kohteet Syöttövesijohdot: Kauhajoelta Seinäjoelle ja siitä Halkosaareen ja Nurmoon, Kauhajoelta Teuvalle ja Närpiöön, Kurikasta Jalasjärvelle ja Peräseinäjoelle, Kuortaneelta Lapualle, Nurmoon ja Kauhavalle, Juvasta Laihialle, Vetelistä Vimpeliin, Lappajärveltä Evijärvelle, Alajärveltä Soiniin ja Ähtäristä Virroille. Siirtoviemärit: Karijoelta Kristiinankaupunkiin, Nurmosta Seinäjoelle ja Lapualle, Halkosaaresta Seinäjoelle ja Töysästä Alavudelle. Vedenottamot: Kauhajoella / useita, Juvassa, Kurikassa ja Lapualla. Selvitykset Länsi-Suomen ympäristökeskus, kunnat ja kuntien vesilaitokset Syöttövesijohdot: Kauhajoelta Seinäjoelle ja siitä Halkosaareen ja Nurmoon, Kauhajoelta Teuvalle ja Närpiöön, Kurikasta Jalasjärvelle ja Peräseinäjoelle, Kuortaneelta Lapualle, Nurmoon ja Kauhavalle, Juvasta Laihialle, Vetelistä Vimpeliin, Lappajärveltä Evijärvelle, Alajärveltä Soiniin ja Ähtäristä Virroille. Siirtoviemärit: Karijoelta Kristiinankaupunkiin, Nurmosta Seinäjoelle ja Lapualle, Halkosaaresta Seinäjoelle ja Töysästä Alavudelle. Vedenottamot: Kauhajoella / useita, Juvassa, Kurikassa ja Lapualla.
Syöttövesijohdon tarve <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan kehitettävä syöttövesijohto. Suunnittelumääräys - Kohteet (6 kpl) Johdot Lehtimäeltä Ähtäriin, Lehtimäeltä Kuortaneelle, Lehtimäeltä Alajärven eteläosan kylään, Parkanon ja Karvian rajalta Jalasjärvelle, Kruunupyystä Evijärvelle ja Seinäjoelta Peräseinäjoelle Selvitykset Länsi-Suomen ympäristökeskus, kunnat ja kuntien vesilaitokset.
Yhdysvesijohdon tarve	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan naapurikuntien kesken kehitettävä yhdysvesijohto.

 Laa- dintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Suunnittelumääräys - Kohteet (6 kpl) Alahärmä–Ylihärmä, Alavus–Ähtäri, Kuortane–Alajärvi, Soini–Lehtimäki/Ähtäri, Ilmajoki–Ylistaro, Ylistaro (Kitinoja) Selvitykset Länsi-Suomen ympäristökeskus, kunnat ja kuntien vesilaitokset.
Siirtoviemärin tarve Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan kehitettävä jäteveden siirtoyhteys. Suunnittelumääräys - Kohteet (6 kpl) Ylihärmästä Alahärmään, Lehtimäeltä ja Kuortaneelta Lapualle, Peräseinäjoelta Seinäjoelle, Ylistarosta / Teräsmäen teollisuusalueelta Halkosaareen (yh-teys Seinäjoelle olemassa), Rannila–Luoma-aholta Alajärvelle, Rengosta Ilmajoelle, joka on kunnan sisäinen yhteys. Selvitykset Länsi-Suomen ympäristökeskus, kunnat.
Voimajohto Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun- takaava, merkinnät kopi- oitu 2016, 1. vaihema- kuntakaavaan	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan Etelä-Pohjanmaan voimassa olevan maakuntakaavan (23.5.2005) osoittamat voimajohdot ja voimajohtojen uusilla johtovarauk-silla osoitetut, sittemmin toteutuneet voimalinjat. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet (13 kpl) Kohteet on esitetty kuvassa 12. Selvitykset Voimajohdot 400 kV ja 220 kV (Fingrid Oyj). 110 kV:n voimajohdot (Fingrid Oyj ja EPV Alueverkko). Pienempiä voimajohtoja ei ole esitetty maakunta-kaavakartalla.
Voimajohtojen / 400 kV ja 110 kV uudet johtovaraukset Laadintavuosi:	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan voimajohtojen 400 kV ja 110 kV:n johtovaraukset. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet (4 kpl) 400 kV:n johtovaroja on 2 kpl; toinen johtovaraus sijoittuu Seinäjoki–Vaasa -välille sekä toinen Lapväärtistä etelään päin, joka sijoittuu Isojen kunnan

2005, kokonaismaakuntakaava, toteutuneet varaukset on muutettu voimajohto -merkinnöiksi 1. vaihemaakuntakaavassa 2016	alueelle. Lyhyehköjä 110 kV:n varauksia on yhteensä neljä kappaletta. Lapualla on 2 kpl johtovarauksia; Lapuan keskustasta Huhdannevalle ja välillä Pitkärämmökkö– Suksiniemi–Kiviniemi, Nurmossa on varaus välillä Latikka–Keski-Nurmo ja Ylistarossa välillä Kairanneva– Kainasto. 1. vaihemaakuntakaavassa maakuntakaavan toteutuneet johtovaraukset on poistettu. Maakuntakaavasta valmistuneet voimajohdot ei ole käsitelty johtovarauksia. Maakuntakaavasta ovat voimassa Lapualla kaksi johtovarausta: Lapuan keskustasta Huhdannevalle ja välillä Pitkärämmökkö–Suksiniemi–Kiviniemi sekä Nurmossa varaus välillä Latikka–Keski-Nurmo. Selvitykset Voimajohdot 400 kV ja 220 kV (Fingrid Oyj). 110 kV:n voimajohdot (Fingrid Oyj, Etelä-Pohjanmaan Alueverkko Oy ja Oy Herrforss Ab). Pienempiä voimajohtoja ei ole esitetty maakuntakaavakartalla.
Jätteenkäsittelyalue / jätekeskus Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan maakunnallisten ja ylimaakunnallisten jätekeskusten alueet. Yksikkökoossa on otettu huomioon pitkän aikavälin tarpeet. Suunnittelumääräys Alue on varattu maakunnallista/seudullista jätekeskusta varten. Alueen suunnittelussa tulee huolehtia siitä, ettei jätekeskuksen toiminnalla aiheuteta vaaraa pohjavesien likaantumisesta tai ympäristön pilaantumisesta eikä toiminta vaaranna lentoliikennettä. Alue on suunniteltava siten, että siellä jätteiden monipuolinen hyödyntäminen ja turvallinen loppusijoittaminen on mahdollista. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet (4 kpl) Laskunmäen jätekeskus, Jätteenkäsittelyalueet / jätekeskukset sijaitsevat, Teuvalla (Botniosk Oy), Alajärvellä (Järviseudun Jätehuolto Oy), Ilmajoella (Lakeuden Jätekeskus Oy). Selvitykset Lakeuden Jätekeskus Oy / Suunnittelukeskus Oy, 1999. Jätehuoltoalueen ympäristövaikutusten arviointiselostus; Etelä-Pohjanmaan liitto / Suunnittelukeskus Oy, 1997., Etelä-Pohjanmaan ja ympäristökuntien jätehuollon järjestäminen; Etelä-Pohjanmaan liitto / Oy Avecon Ab. Etelä-Pohjanmaan liiton julkaisu B:3, Yhdyskuntajätehuollon kehittäminen Etelä-Pohjanmaan liiton alueella. , 1996; Länsi-Suomen ympäristökeskus / Jaana Hakola ja Liisa Maria Rautio, Alueelliset ympäristö-julkaisut 18. Länsi-Suomen alueellinen jätesuunnitelma. , 1996; Etelä-Pohjanmaan liitto / Suunnittelukeskus Oy. Ilmajoen Laskunmäen jäte-huoltoalueen maakunnallisten vaikutusten arviointi 2000; Etelä-Pohjanmaan liitto / Maa ja Vesi Oy. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arviointi 2001.
Jätteenkäsittelyalue / osatoiminto Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakun-	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan erilliset jätteenkäsittelyn osatoimintoalueet. Suunnittelumääräys Alue on varattu seudullista/maakunnallista jätteiden käsittelyn ja hyödyntämisen yhtä tai useampaa osatoimintoa varten. Alueen suunnittelussa tulee huolehtia siitä, ettei osatoiminnoilla aiheuteta vaaraa pohjavesien likaantumisesta tai ympäristön pilaantumisesta. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Erilliset alueet on osoitettu Lappajärvelle (lietteiden imeytys ja kompostointi), Teuvalle (lietteiden imeytys ja kompostointi), Ylistaroon (lietteiden imeytys ja kompostointi), Peräseinäjoen Haukinevalle (pelletointi). Peräseinäjoella on voimassa oleva polttolupa. Merkinnällä on osoitettu myös olemassa olevat ja suunnitellut ylikunnalliset, keskitetyt jätevedenpuhdistamot Seinäjoelle, Lapualla, Alahärmään ja Alavudelle.

Taulukko 8. Maakuntakaavan syöttövesijohdon tarve (tilanne 05/2020) .

Yhteyden nimi	Kunta	Kunta	Toteutustilanne 5/2020	Arvio tarpeellisuudesta
Lehtimäki - Ähtäri	Alajärvi	Ähtäri	Toteutettu	
Lehtimäki - Kuortane	Alajärvi	Kuortane	Ei ole toteutettu	Ei ole tarkoitus rakentaa
Lehtimäki - Alajärven eteläosan kylä	Alajärvi		Toteutettu	
Jalasjärvi - Parkanon ja Karvian raja	Kurikka		Ei ole toteutettu	Tarpeellinen merkintä edelleen
Evijärvi -Kruunupyy	Evijärvi		Toteutettu	
Seinäjoki-Peräseinäjoki	Seinäjoki		Toteutettu	

Taulukko 9. Maakuntakaavan yhdysvesijohdon tarve (tilanne 05/2020) .

Yhteyden nimi	Kunta	Kunta	Toteutustilanne 5/2020	Arvio tarpeellisuudesta
Alahärmä - Ylihärmä	Kauhava		Toteutettu	
Alavus - Ähtäri	Alavus	Ähtäri	Ei ole toteutettu	
Kuortane - Alajärvi	Alajärvi	Kuortane	Ei ole toteutettu	
Soini-Lehtimäki	Alajärvi	Soini	Rakennettu vain osittain	Tarpeellinen merkintä edelleen
... Lehtimäki-Ähtäri	Soini	Ähtäri	Ei ole toteutettu	Tarpeellinen merkintä edelleen
Ilmajoki-Ylistaro	Ilmajoki	Seinäjoki	Ei ole toteutettu	Ei ole tarkoitus rakentaa
Kitinoja	Seinäjoki		Toteutettu	

Taulukko 10. Maakuntakaavan siirtoviemärin tarve (tilanne 05/2020) .

Yhteyden nimi	Kunta	Kunta	Toteutustilanne 5/2020	Arvio tarpeellisuudesta
Alahärmä - Ylihärmä	Kauhava		Toteutettu	
Lehtimäki - Kuortane	Alajärvi	Kuortane	Ei ole toteutettu	Ei ole tarkoitus rakentaa
Kuortane - Lapua	Kuortane	Lapua	Toteutettu	
Seinäjoki - Peräseinäjoki	Seinäjoki		Toteutettu	
Ylistaro (Teräsmäki) - Seinäjoki (Halkosaari)	Seinäjoki		Ei toteutettu	Rakentaminen ei ole suunnitelmassa
Ilmajoki (Renko - Ilmajoki)	Ilmajoki		Toteutettu	
Alajärvi (Luoma-Aho)	Alajärvi		Toteutettu	

Taulukko 11. Maakuntakaavan voimajohtojen / 400 kV ja 110 kV johtovaraukset (tilanne 05/2020) .

Yhteyden nimi	Kunta	Toteutustilanne 5/2020	Arvio tarpeellisuudesta
Lapuan keskustasta Huhdannevalle	Lapua	Ei ole toteutettu	Tarpeellinen merkintä edelleen
Pitkärämmökkö–Suksiniemi–Kiviniemi	Lapua	Ei ole toteutettu	Tarpeellinen merkintä edelleen
Nurmossa varaus välillä Latikka–Keski-Nurmo	Seinäjoki	Toteutettu	

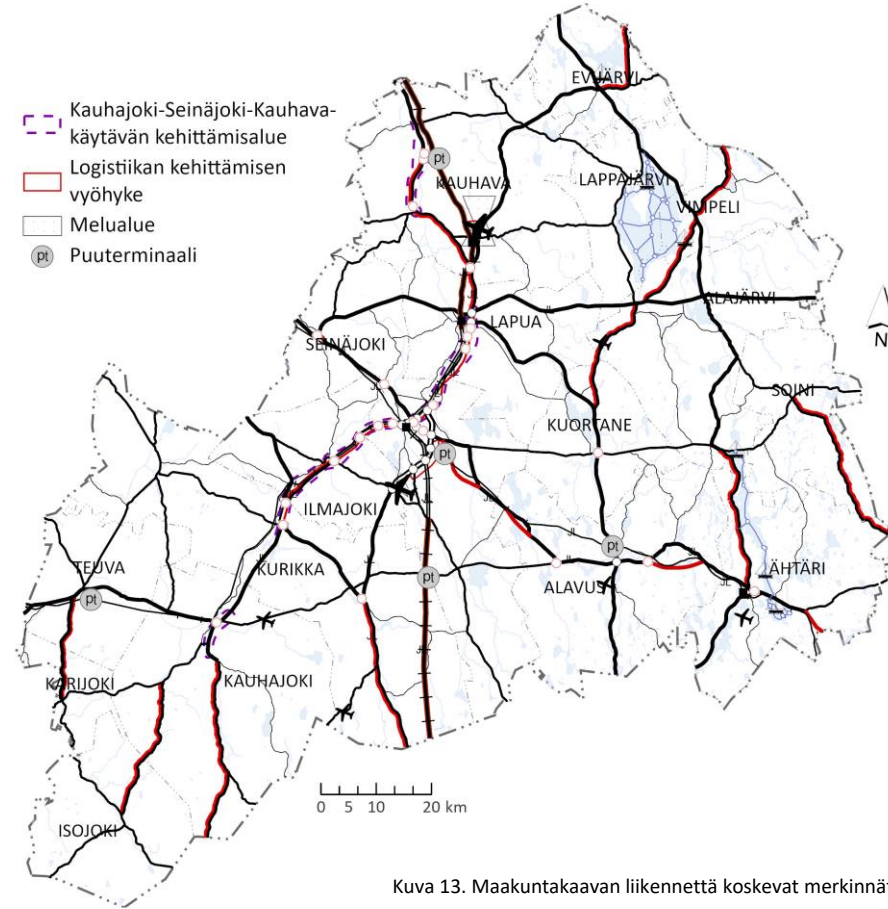
5.4.2 Liikenne

Liikennettä koskevat merkinnät on käsitelty 2. vaihemaakuntakaavassa (Kauppa, liikenne ja keskustatoiminnot) 2016. Merkinnät koskevat olemassa olevia, kehitettäviä ja uusia teitä ja liittymiä, olemassa olevia ja kehitettäviä rataosuuksia, matkakeskuksia, lentoasemia- ja paikkoja ja niiden melualueita, venepaikkoja, logistiikka-alueita sekä liikenteen kehittämisaalueita. Olemassa oleva infra on merkitty mustalla ja kehitettävät osuudet punaisella.

Liikenne ja logistiikka

Maakuntakaavamerkinnät

- Eritasoliittymä
- Uusi eritasoliittymä tai merkittävästi parannettava liittymä
- Matkakeskus
- TEN TEN-T-rata
- JL Joukkoliikenteen laatuikäytävä
- ✈ Lentoasema
- ✈ Lentopaikka
- ⚓ Venepaikka
- ⓐ Logistiikka-alue, kohdemerkintä
- == Merkittävästi parannettava kaksiajoratainen valta- tai kantatie
- == Merkittävästi parannettava valta- tai kantatie, seututie tai yhdystie
- Tieluokan muutos
- == Kaksiajoratainen valtatie
- == Valtatie tai kantatie, TEN-T-tie/vt 3
- Seututie
- Tärkeä yhdystie
- Uusi valtatie
- Rautatie
- == Valtakunnallisesti merkittävä päärata
- == Valtakunnallisesti merkittävä päärata, merkittävä parantaminen
- Veneväylä

Kuva 13. Maakuntakaavan liikennettä koskevat merkinnät.

LIIKENNE (voimassa 2.vaihe- ja kuntakaavasta 2016)

2-ajoratainen valtatie Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- ja kuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan 2+2- tai 2+1-kaistaiset tai keskikaiteella erotetut 1+1-kaistaosuudet Seinäjoen Itäväylällä. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Seinäjoen Itäväylä (vt 19) Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.																				
Valta- tai kantatie, TEN-T -tie / vt 3 Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- ja kuntakaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan kattavan verkon TEN-T -tie (vt 3) ja valta- ja kantatiet. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä ja kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakunnan sisäistä verkkoa. Suunnittelussa ja rakentamisessa valta- ja kantateille on asetettu korkeammat laatu- ja palvelutasotavoitteet. Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon päätieverkon liikennemäärät, liikenteen sujuvuus ja kasvu sekä liikenneturvallisuus. Merkittävästi parannettavia risteysjärjestelyjä ja muita parannustoimenpiteitä on mahdollista toteuttaa edellä mainittujen näkökohtien perusteella. Suunnittelussa on huomioitava arvokkaat maisema-alueet, ympäristö ja melunsuojaus. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet <table border="0"> <tr><td>3</td><td>HELSINKI-VAASA</td></tr> <tr><td>16</td><td>YLISTARO-KYYJÄRVI</td></tr> <tr><td>18</td><td>VAASA-JYVÄSKYLÄ</td></tr> <tr><td>19</td><td>JALASJÄRVI-UUSIKAARLEPY</td></tr> <tr><td>44</td><td>ÄETSÄ-KAUHAJOKI</td></tr> <tr><td>58</td><td>KANGASALA-KEURUU-KÄRSÄMÄKI</td></tr> <tr><td>63</td><td>KAUHAVA-YLIVIESKA</td></tr> <tr><td>66</td><td>ORIVESI-LAPUA</td></tr> <tr><td>67</td><td>KASKINEN-SEINÄJOKI</td></tr> <tr><td>68</td><td>VIRRAT-PIETARSAARI</td></tr> </table> Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.	3	HELSINKI-VAASA	16	YLISTARO-KYYJÄRVI	18	VAASA-JYVÄSKYLÄ	19	JALASJÄRVI-UUSIKAARLEPY	44	ÄETSÄ-KAUHAJOKI	58	KANGASALA-KEURUU-KÄRSÄMÄKI	63	KAUHAVA-YLIVIESKA	66	ORIVESI-LAPUA	67	KASKINEN-SEINÄJOKI	68	VIRRAT-PIETARSAARI
3	HELSINKI-VAASA																				
16	YLISTARO-KYYJÄRVI																				
18	VAASA-JYVÄSKYLÄ																				
19	JALASJÄRVI-UUSIKAARLEPY																				
44	ÄETSÄ-KAUHAJOKI																				
58	KANGASALA-KEURUU-KÄRSÄMÄKI																				
63	KAUHAVA-YLIVIESKA																				
66	ORIVESI-LAPUA																				
67	KASKINEN-SEINÄJOKI																				
68	VIRRAT-PIETARSAARI																				

Seututie _____ <i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- maakunta- kaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan seututiet. Seututiet yhdistävät kuntakeskukset tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa ja kytkevät merkittävimmät muut liikennettä synnyttävät kohteet ylempiluokkaiseen verkkoon. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet <table border="0"> <tr><td>273</td><td>KANKAANPÄÄ-JALASJÄRVI</td></tr> <tr><td>274</td><td>PARKANO-KAUHAJÄRVI</td></tr> <tr><td>621</td><td>KEURUU-LIESJÄRVI</td></tr> <tr><td>661</td><td>MERIKARVIA-KAUHAJOKI</td></tr> <tr><td>663</td><td>KRISTIINANKAUPUNKI-KAUHAJOKI</td></tr> <tr><td>664</td><td>HONKAJOKI-KRISTIINANKAUPUNKI</td></tr> <tr><td>672</td><td>KAUHAJOKI-ALAVUS</td></tr> <tr><td>682</td><td>YLIMARKKU-TEUVA</td></tr> <tr><td>685</td><td>KOLNEBACKEN-KAUHAJOKI</td></tr> <tr><td>687</td><td>LAIHIA-KARIJOKI</td></tr> <tr><td>689</td><td>KURIKKA-JURVA</td></tr> <tr><td>694</td><td>VIRRAT-SEINÄJOKI</td></tr> <tr><td>697</td><td>SEINÄJOKI-KARSTULA</td></tr> <tr><td>701</td><td>HUISSI-HONKAKYLÄ</td></tr> <tr><td>711</td><td>KUORTANE-LAPPAJÄRVI</td></tr> <tr><td>714</td><td>VIRANPERÄ-SOINI</td></tr> <tr><td>723</td><td>YLISTARO-YLIHÄRMÄ</td></tr> <tr><td>725</td><td>KOIVULAHTI-YLIHÄRMÄ</td></tr> <tr><td>733</td><td>KAUHAVA-LAPPAJÄRVI</td></tr> <tr><td>738</td><td>VOLTTI-KORTESJÄRVI</td></tr> <tr><td>741</td><td>PIETARSAARI-LAPPAJÄRVI</td></tr> <tr><td>750</td><td>VETELI-VIMPELI</td></tr> <tr><td>751</td><td>EVIJÄRVI-REISJÄRVI</td></tr> </table> Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	273	KANKAANPÄÄ-JALASJÄRVI	274	PARKANO-KAUHAJÄRVI	621	KEURUU-LIESJÄRVI	661	MERIKARVIA-KAUHAJOKI	663	KRISTIINANKAUPUNKI-KAUHAJOKI	664	HONKAJOKI-KRISTIINANKAUPUNKI	672	KAUHAJOKI-ALAVUS	682	YLIMARKKU-TEUVA	685	KOLNEBACKEN-KAUHAJOKI	687	LAIHIA-KARIJOKI	689	KURIKKA-JURVA	694	VIRRAT-SEINÄJOKI	697	SEINÄJOKI-KARSTULA	701	HUISSI-HONKAKYLÄ	711	KUORTANE-LAPPAJÄRVI	714	VIRANPERÄ-SOINI	723	YLISTARO-YLIHÄRMÄ	725	KOIVULAHTI-YLIHÄRMÄ	733	KAUHAVA-LAPPAJÄRVI	738	VOLTTI-KORTESJÄRVI	741	PIETARSAARI-LAPPAJÄRVI	750	VETELI-VIMPELI	751	EVIJÄRVI-REISJÄRVI
273	KANKAANPÄÄ-JALASJÄRVI																																														
274	PARKANO-KAUHAJÄRVI																																														
621	KEURUU-LIESJÄRVI																																														
661	MERIKARVIA-KAUHAJOKI																																														
663	KRISTIINANKAUPUNKI-KAUHAJOKI																																														
664	HONKAJOKI-KRISTIINANKAUPUNKI																																														
672	KAUHAJOKI-ALAVUS																																														
682	YLIMARKKU-TEUVA																																														
685	KOLNEBACKEN-KAUHAJOKI																																														
687	LAIHIA-KARIJOKI																																														
689	KURIKKA-JURVA																																														
694	VIRRAT-SEINÄJOKI																																														
697	SEINÄJOKI-KARSTULA																																														
701	HUISSI-HONKAKYLÄ																																														
711	KUORTANE-LAPPAJÄRVI																																														
714	VIRANPERÄ-SOINI																																														
723	YLISTARO-YLIHÄRMÄ																																														
725	KOIVULAHTI-YLIHÄRMÄ																																														
733	KAUHAVA-LAPPAJÄRVI																																														
738	VOLTTI-KORTESJÄRVI																																														
741	PIETARSAARI-LAPPAJÄRVI																																														
750	VETELI-VIMPELI																																														
751	EVIJÄRVI-REISJÄRVI																																														
Tärkeä yhdystie _____ <i>Laadintavuosi:</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan yhdystiet, jotka yhdistävät kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai jotka toimivat verkollisesti vielä laaja-alaisemmin. Suunnittelumääräys																																														

Kohteet

Yhdystiet:

6215	YLTJÄRJÄRVI-ÄHTÄRI
6633	KARIJOKI-ANTTILA
6650	TIUKKA-PERÄLÄ
6700	ÄMMÄLÄ-RAHIKKA
6880	KOSKENKORVA-KOSKIMÄKI
6900	JOUPPILA-KAUHAJOKI
6920	JALASJÄRVI-KALAKOSKI
6921	KOSKUE-ALAVALLI
6922	JALASJÄRVI KK-RAJALA
6942	LUHTANEVA-SYDÄNMAA
6981	NURMO-UITTOO
6991	LAPUA-MIKKILÄ
6992	SALMI-VASUNMÄKI
7000	KOSKENKORVA-MÖLLI
7002	KOSKENKORVAN YHDYSTIE
7013	KÖNNI-HALKOSAARI
7031	KORKEALA-ORISMALA
7033	LIIPANTÖNKÄ-HALKOSAARI
7034	KUKKUKANGAS-KITINKANGAS
7035	KIIKKU-NURMO
7036	JALASJÄRVENTIE
7041	NURMO-YLISAARI
7044	LAPUA-KOVERO
7048	KIVINIEMI-LAPUA
7054	ASEMANSEUTU-TUURI
7056	ALAVUS-KILLINKOSKI
7060	TÖYSÄ-LEHTIMÄKI
7069	SUOKONMÄKI-LAASALA
7071	ALAVUS-VIRTALA
7072	KIVIMÄKI-HAKOMÄKI
7091	NIEMISVESI-KUKKO
7112	HIRVIJOKI-LAKALUOMA
7113	HANKANEN-LAPPAKANGAS
7114	MULTAVAARA-KUREJOKI
7115	HIRSIKANGAS-SAUKONKYLÄ
7120	ALAJÄRVI-LEVIJOKI
7122	KUREJOKI-ALAJÄRVI
7140	SOINI-SAARINEN

	7200	YLISTARO-VÄHÄKYRÖ	
	7232	REJPELT-UNTAMALA	
	7233	VIEMERÖ-RANNANJÄRVI	
	7300	ORAVAIS-ISOTALO	
	7323	VOLTTI-NYKARLEBY	
	7333	MUSTAMAA-KAUHAVA	
	7370	OKSAKOSKI-SÖDERVIK	
	7371	MÄKELÄ-TUOMAALA	
	7411	PURMOJÄRVI-KUOPPA-AHO	
	7421	KIVIPELTO-MÄNNIKKÖ	
	(7021	YLISTARON ASEMAN TIE)	tie ei ole mukana maakuntakaavassa
	(7064	INHAN ASEMAN TIE)	tie ei ole mukana maakuntakaavassa
	(7065	MYLLYMÄEN ASEMAN TIE)	tie ei ole mukana maakuntakaavassa
Selvitykset			
Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.			
Merkittävästi parannettava valta- tai kantatie, seututie tai yhdystie 	Merkinnän kuvaus		
	Merkinnällä osoitetaan maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittävästi parannettavat tieosuudet (valta-, kanta- seutu- ja yhdystiet) joiden kunto, tiegeometria tai liikennemäärät tai ympäröivä maankäyttö edellyttää tien merkittävää parantamista.		
Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe maakunta-kaava	Suunnittelumääräys		
	Tiejaksolla Ilmajoki–Koskenkorva (kt 67) tulee varautua jatkuvaan ohituskaistaosuuteen tai säännöllisiin ohituskaistaosuuksiin ja tiejaksolla Jalasjärveltä etelään (vt 3) ja Lapua–Alahärmä (vt 19) säännöllisiin ohituskaistaosuuksiin. Muualla merkinnän osoittamilla maanteillä (vt / kt / st / yt) tulee varautua teiden merkittävään rakenteelliseen parantamiseen tielinjausten ja -rakenteiden sekä risteysalueiden osalta. Tiejaksolla Kauhajoelta etelään (kt44) yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon Hyypänjokilaakson maisemanhoitoalueen perustamispäätös ja sen käyttö- ja hoitosuunnitelma. Suunnittelussa on huomioitava arvokkaat maisema-alueet, ympäristö ja melunsuojaus. Valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla suunnittelun lähtökohtana tulee olla alueen erityisarvojen turvaaminen. Merkintä ei edellytä koko tiejakson parantamista. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.		
	Kohteet (13 kpl)		
	Kantatie 67 / Seinäjoki - Ilmajoki Valtatie 3 / Jalasjärvi - Pirkanmaan maakuntaraja Valtatie 19 / Lapua - Alahärmä Kantatie 44 / Kauhajoki (Havuskylä) - Satakunnan maakuntaraja Kantatie 63 / Evijärvi - Keski-Pohjanmaan maakuntaraja Kantatie 67 / Ilmajoki - kt 67 / vt 3 liittymä		

	Kantatie 68 / Ähtäri–Lehtimäki Seututie 661 / Isojoki - Päntäne Seututie 687 / Teuva - Karijoki Seututie 711 / Ruona (Kuortane) - Alajärvi - Lappajärvi Seututie 750 / Vimpeli - Keski-Pohjanmaan maakuntaraja Yhdystie 7140 / Soini - Vehu / Keski-Suomen maakuntaraja Yhdystie 7421 / Vimpeli - Kurejoki
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.
Merkittävästi parannettava 2-ajoratainen valta- tai kantatie <i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan monikaistaisia moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja, erillisillä ajoradoilla varustettuja valta- tai kantateitä. 2-ajorataisina valta- tai kantatienä maakuntakaavassa osoitetaan nykyisille tielinjauksille toteutettavat valtatie 19 osuus Seinäjoki – Lapua ja kantatien 67 osuus Seinäjoki – Ilmajoki sekä vt:n 3 ja kt:n 67 yhteinen liikennekäytävä Kurikassa. Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kehityskäytävän Kauhajoki –Seinäjoki –Kauhava erityispiirteet; kasvava työmatka- ja raskas liikenne, kehittyvä joukkoliikenne sekä maa- ja metsätalouden liikennetarpeet. Tieyhteyksillä tulee varautua rinnakkaistieverkoston rakentamiseen. Tielinjaus on sovitettava ympäristöön ja maisemaan. Tiesuunnittelussa ja maankäytön suunnittelussa tulee varautua kevyen liikenteen järjestelyihin erityisesti taajamien ja kyläasutuksen kohdalla. Suunnittelussa on huomioitava arvokkaat maisema-alueet, ympäristö ja melunsuojaus. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Vt 19 Seinäjoki-Lapua , kt 67 Ilmajoki-Seinäjoki ja vt 3/ vt 67 Kurikka Selvitykset Kauhajoki-Kauhava palvelutasoselvitys (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (2014), Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014
Tieluokan muutos <u>vt-st</u> <i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan tieluokan muutos valtatiestä seututiekse vt18 nykyisellä linjauksella tiejaksolla Ähtärin Myllymäki - Keski-Suomen raja. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Vt 18 Ähtärin Myllymäki - Keski-Suomen raja. Selvitykset NECL, Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.
Uusi valtatie	

Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan liikenneverkon palvelutason parantamisen kannalta olennaiset valtateiden uudet linjaukset. Suunnittelumääräys Tielinjaus on sovitettava ympäristöön ja maisemaan. Tiesuunnittelussa ja maankäytön suunnittelussa tulee varautua kevyen liikenteen järjestelyihin taa- jamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Vt18 Pelmaan risteys, Vt18 Koura, Vt18 Sydänmaa, Vt18 Töysä, Vt18 Myllymäki-Multia Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Merkinnät löytyvät seutukaavoissa 1988 ja 1995: Pelmaan risteys (1995) Koura (1988) Sydänmaa (1988) Töysä (1988) Myllymäki-Multia (1995)
Uusi eritasoliittymä tai merkittävästi pa- rannettava liittymä Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantateiden uudet eritasoliittymät, kevennetyt eritasoliittymät tai olemassa olevien eritasoliittymien ja liittymien paran- tamiset. Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon päätieverkon liikennemäärät, liikenteen sujuvuus ja kasvu sekä liikenneturvallisuus. Uusia eritasoliittymiä ja merkittävästi parannettavia risteysjärjestelyjä ja muita parannustoimenpiteitä on mahdollista toteuttaa kevennetysti edellä mainittu- jen näkökohtien perusteella huomioiden nykyinen ja tuleva tarve. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet ▪ Vt 3 ja vt 9 risteys, etl Jalasjärvellä, vt:n 3 ja kt:n 67 risteys (eteläinen) ja vt:n 3 ja kt:n 67 risteys (pohjoinen) Kurikassa. ▪ Vt 18: Pohjankaaren etl/risteyssilta Seinäjoella, Tanelinrannan eritasoliittymä Seinäjoella, vt:n 18 ja kt:n 68, etl (uusi paikka) Ähtärissä, Halkosaa- ren eritasoliittymä Seinäjoella(Ylistaro), vt:n 18 ja vt:n 16 risteys merkittävästi parannettava risteys, Putulan merkittävästi parannettava risteys Alavudella ja Tuurin etl Alavudella. ▪ Vt 19: Tepon merkittävästi parannettava liittymä /risteyssilta Seinäjoella, Jouttikallio ja Muurimäki Lapualla, Lapuan Koveron risteys, vt:n 19 ja

	kt:n 63 risteys, merkittävästi parannettava liittymä Kauhavalla, Leinosentie uusi eritasoliittymä Ylihärmän keskustan alueella ja Alahärmä 2 kpl eritasoristeyksiä / Powerpark ja keskusta. ▪ Kt 67: Seinäjoen Jouppi, Suupohjan eritasoliittymä Seinäjoen Alakylässä, Ilmajoen Ahonkylä ja Ilmajoen keskusta, kt:n 67 ja kt:n 44 risteys Kauhajoen Aronkylässä. ▪ Kt 66 Mäyryn merkittävästi parannettava liittymä, Kuortane Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Merkinnät seutukaavoissa 1988 ja 1995: ▪ vt 3 ja vt 19 risteys, etl Jalasjärvellä (eri muotoisina vuodesta 1988) ▪ vt 3 ja kt 67 risteys (eteläinen) Kurikassa (1988) ▪ vt 3 ja kt 67 risteys (pohjoinen) Kurikassa (1995) ▪ vt 18: Pohjankaaren etl/risteyssilta Seinäjoella (1995) ▪ Vt 18 Tanelinrannan eritasoliittymä Seinäjoella (1995) ▪ Vt 18 ja kt 68, etl (uusi paikka) Ähtärissä (1995) ▪ Vt 18 Halkosaaren eritasoliittymä Seinäjoella(Ylistaro) (1995) ▪ vt 18 ja vt 16 risteys merkittävästi parannettava risteys (1995) ▪ vt 18 Putulan merkittävästi parannettava risteys Alavudella (eri muodossa 1995) ▪ vt 18 Tuurin etl Alavudella (1995) ▪ vt 19: Tepon merkittävästi parannettava liittymä /risteyssilta Seinäjoella (1995) ▪ vt 19 Jouttikallio ja Muurimäki Lapualla (1995) ▪ vt 19 Lapuan Koveron risteys (1995) ▪ vt 19 ja kt 63 risteys, merkittävästi parannettava liittymä Kauhavalla (1995) ▪ vt 19 Leinosentie uusi eritasoliittymä Ylihärmän keskustan alueella (1995) ▪ vt 19 Alahärmä 2 kpl eritasoristeyksiä / Powerpark ja keskusta (1995 ja 2016) ▪ Kt 67: Seinäjoen Jouppi (2005) ▪ kt 67 Suupohjan eritasoliittymä Seinäjoen Alakylässä (1988) ▪ kt 67 Ilmajoen Ahonkylä (2005) ▪ kt 67 Ilmajoen keskusta (1988) ▪ kt 67 ja kt 44 risteys Kauhajoen Aronkylässä (1988) ▪ Kt 66 Mäyryn merkittävästi parannettava liittymä, Kuortane (xxxx)
Eritasoliittymä <i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe</i> <i>maakunta- kaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat eritasoliittymät. Suunnittelumääräys - Kohteet (14 kpl) ▪ vt 19 / vt 16 Lapua ▪ vt 19 / kt xx Lapua

	- vt 19 Atria - vt 19 / kt 67 Seinäjoki (Nurmo), itäväylä - vt 19 / vt 18 Seinäjoki itäväylä - vt 19 Rekkaväylä, itäväylä - vt 19 Rautatienkatu, itäväylä - vt 19 / kt xx Peräseinäjoentie - vt 19 st xxx Ilmajoki - kt 67 Hyllykallio - vt 18 / kt 67 Seinäjoki - vt 18 Päivölä - vt 18 / vt 19 Seinäjoki ohitustie - kt 67 Ravirata - kt 67 Seinäjoki sisäänvalo Ruukintie ja Vaasantie - vt 18 / kt 66 Alavus
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014, Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.
Valtakunnallisesti merkittävä päärata 	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan kaksoisraideosuudet Seinäjoki–Ruha sekä Seinäjoki–Pohjois-Louko. Suunnittelumääräys Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
<i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- maakunta- kaava</i>	Kohteet Seinäjoki–Ruha, Seinäjoki–Pohjois-Louko.
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014, Liikennevirasto.
Rautatie 	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan muut henkilö- ja / tai tavaraliikenteen radat. Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava liikennemäärien kasvuun. Liikennepaikkoja ja pysäkkejä kehitettäessä huomioidaan tavara- ja joukkoliikenne sekä toimivuus matkaketjujen osana. Seinäjoki-Vaasa rataosuudella tulee varautua kohtaamispaikkaan tai -paikkoihin, tasoristeysten poistamiseen, radan perusparannukseen sekä nopeuden nostamiseen. Seinäjoki-Kaskinen ja Seinäjoki-Jyväskylä-rataosuuksilla tulee varautua tarpeen mukaisesti perusparantamistoimenpiteisiin perustuen liikenteellisiin selvityksiin. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus
<i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- maakunta- kaava</i>	Kohteet

TEN-T-rata TEN <i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- maakunta- kaava</i>	Seinäjoki-Kaskinen, Seinäjoki-Vaasa, Seinäjoki-Haapamäki
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014, Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaprojekti. Liikennevirasto. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.
	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan TEN-T -ydinverkkoon kuuluva päärata, joka on osa ja suunnitteluperiaate kansainvälisesti merkittävää Bothnian-käytävää.
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet Maakunnan raja (Pirkanmaa) - Seinäjoki, Seinäjoki-maakunnan raja Selvitykset Tampere-Seinäjoki tarveselvitys (Väylä 38/2019), Tampere - Oulu nopeudennostoseelvitys (Oulu, Kokkola, Ylivieska, Tampere, Seinäjoki / NRC Group Finland Oy 2019). Liikennevirasto.
Valtakunnallisesti merkittävä päärata, merkittävä parantaminen <i>Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe- maakunta- kaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon kuuluva, nopeaa henkilöliikennettä ja raskasta tavaraliikennettä palveleva sähköistetty päärata, joka on osa TEN-T -rataa Helsingistä Ouluun (Tornio) sekä Bothnian käytävää. Merkinnällä osoitetaan puuttuvat kaksois-raideosuudet ja/tai kohtaamispaikkaosuudet tai muut parantamistoimenpiteet, yhteysvälit Pohjois-Louko–Jalasjärvi (eteläinen maakunnan raja) ja Ruha–Kauhava (pohjoinen maakunnan raja)
	Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava tavar- ja joukkoliikenteen välityskyvyn parantamiseen kaksoisraideosuuksien tai muihin parantamistoimenpiteisiin väleillä Pohjois-Louko–Jalasjärvi (eteläinen maakunnan raja) sekä Ruha–Lapua–Kauhava (pohjoinen maakuntaraja). Rataa tulee kehittää TEN-T-tasoisena eurooppalaisena ja kansainvälisenä ratayhteytenä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon liikenteen sujuvuus, asemien kehittäminen, liityntäpysäköinti ja joukkoliikenne. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	Kohteet yhteysvälit Pohjois-Louko–Jalasjärvi (eteläinen maakunnan raja) ja Ruha–Kauhava (pohjoinen maakunnan raja)
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014. Liikennevirasto..
Matkakeskus 	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan Seinäjoen, Lapuan, Kauhavan ja Ähtärin matkakeskukset.
	Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon palvelutason parantaminen, matkaketjujen vaihtoyhteyksien kehittäminen eri liikenne- muotojen ja linjojen välillä. Tulee edistää alueiden liityntäpysäköintiä ja kevyen liikenteen saavutettavuuden edistämistä. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava	Kohteet Seinäjoen, Lapuan, Kauhavan ja Ähtärin asemat
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014, Matkaketjuseelvitys Vaasa-Seinäjoki. Kokkola (Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto / Ramboll 02/2016), Joukkoliikenteen palvelutason määrittely (Liikennevirasto, 2015), Liityntäpysäköinti suurimmilla henkilöliikenne- asemilla, Nykytilakartoitus (Ratahallintokeskus / Sito 2009).
Joukkoliikenteen laa- tukäytävä Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan työ-, opiskelu- ja asiointimatkojen sekä matkailun kannalta tärkeimmät joukkoliikenteen laatuikäytävät päätie- ja rataverkolla.
	Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa joukkoliikenteen tarpeet huomioon mahdollistamalla eri liikennemuotoja ja -linjoja yhdisteleviä mat- kaketjuja. Palvelutasoa tulee kehittää joukkoliikenteen saavutettavuutta, pysäkkiäiheyttä, esteettömyyttä, infrastruktuuria ja vuorotarjontaa kehittämäl- lä.
	Kohteet Päätieverkolla Seinäjoki–Vaasa, Kauhajoki–Seinäjoki–Kauhava, Seinäjoki–Ähtäri, Seinäjoki–Jalasjärvi (eteläinen maakunnan raja) ja Lapua-Alajärvi. Rataverkolla joukkoliikenteen laatuikäytäviä ovat osuudet Seinäjoki–Vaasa, Seinäjoki–Tampere, Seinäjoki–Kokkola ja Seinäjoki–Jyväskylän.
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014, Kauhajoki-Kauhava palvelutasoseelvitys (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (2014))
Lentoasema ja lento- paikka Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnöillä osoitetaan lentoliikenteen siviili-ilmailua, sotilaslentotoimintaa tai harrastustoimintaa palvelevia alueita.
	Suunnittelumääräys Lentomelualueet rakentamismääräyksineen ja ääneneristysarvoineen sekä lentoesteiden korkeusrajoitukset tulee huomioida yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	Kohteet Seinäjoki, Kauhava, Alajärvi, Alavus ja Kauhajoki sekä Jalasjärven ja Ähtärin kevytlentopaikat
	Selvitykset Kuntien esitykset / Etelä-Pohjanmaan venesatamat, lentoasemat ja -paikat (2015)
Venepaikka 	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät veneilysatamat: Evijärven Sillankorva, Lappajärven Vanhalanranta ja Katajalahti, Ähtärinjärven Su- ninsalmi, Mekkoranta ja Ähtärinsalmi.
	Suunnittelumääräys

Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe	Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	Kohteet Evijärven Sillankorva, Lappajärven Vanhalanranta ja Katajalahti, Ähtärinjärven Suninsalmi, Mekkoranta ja Ähtärinsalmi
	Selvitykset Kuntien esitykset / Etelä-Pohjanmaan venesatamat, lentoasemat ja -paikat (2015)
Veneväylä Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe	Merkinnän kuvaus Merkinillä osoitetaan vesiväylärekisterin mukaiset yleiset kulkuväylät.
	Suunnittelumääräys -
	Kohteet Ähtärinjärvi, Lappajärvi
Melualue Laadintavuosi: 2016, 2.vaihe	Selvitykset Merenkululaitos, kunnat
	Merkinnän kuvaus Merkinillä osoitetaan alueet, joilla lentoliikenne saattaa aiheuttaa meluvaikutuksia. Melualueeksi on merkitty Seinäjoen ja Kauhavan lentoasemien ympäristö. Kauhavan lentoaseman melualue perustuu aikaisemman sotilaslentotoiminnan aiheuttamaan meluarvioon. Seinäjoen lentoaseman melualue on määritetty Lden 55 dB 21.3.2012 tilanteen mukaisesti.
	Suunnittelumääräys Melualueen tarkempi rajausta tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määrittää lentoasemien tulevan käytön mukaisesti. Alueelle ei tule suunnitella sijoitettavaksi uusia toimintoja, jotka ovat herkkiä meluhaitoille. Yleis- ja asemakaavoituksessa ja rakennussuunnittelussa tulee ottaa huomioon valtionneuvoston antamien melutason ohjeiden vaatimukset.
Puuterminaali Laadintavuosi:	Kohteet Kauhavan kenttä, Seinäjoen kenttä
	Selvitykset Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014
	Merkinnän kuvaus Kohdemerkinnällä osoitetaan raakapuun ja bioenergiaraaka-aineiden kuljetuksiin liittyvän raide- ja tieliikenteen yhdistävän maakunnallisesti merkittävän terminaalin yleispiirteinen sijainti.
Laadintavuosi:	Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava terminaalien liikennejärjestelyjen toimivuudesta sekä niiden sovittamisesta asumiseen, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muuhun maankäyttöön.

2018, 3.vaihemaakunta-kaava (ei voimassa)	Kohteet Kauhava Alahärmän asema (junalastausasema), Kauhava Ylihärmä Helppo Lämpö Oy:n puutermiinaali, Ilmajoki Laskunmäki JH-Metsäenergian puutermiinaali, Seinäjoki Kurjenneva Vaskiluodon Voiman puutermiinaali, Teuvan asema junalastausasema, Kauhajoen Aronkylän teollisuusalue, Alavuden aseman junalastausasema, Alavuden Rantatöysän teollisuusalue ja Ähtärin Myllymäen asema Selvitykset Rataverkon raakapuun terminaali- ja kuormauspaikkaverkon kehittäminen - Kaikki kuljetusmuodot kattava selvitys (31/2011)
Logistiikka-alue, kohdemerkintä (lo) Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta-kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät eri liikennemuotoja yhdistävät tavaraliikenteen terminaalit Ilmajoen Rengonharjulla ja Seinäjoen Roveksessa. Suunnittelumääräys Logistiikka-alueelle on varattava riittävä terminaali- ja varastotoimintoja harjoittavia kuljetusyrityksiä varten sekä sujuva pääsy yleiseltä tie- ja rataverkolta. Yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa tulee turvata logistiikka-alueen ja siihen liittyvän muun toiminnan kehittämisedellytykset. Logistiikka-alueelle saa sijoittaa käyttötarkoitusta tukevia teollisia, kaupallisia, hallinnollisia tai koulutukseen liittyviä toimintoja. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Kohteet Ilmajoen Rengonharju ja Seinäjoen Roves. Selvitykset Etelä-Pohjanmaan pääteiden logistiikka- ja maankäyttöselvitys (Liikennevirasto 2011), Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Kunnat.
Logistiikan kehittämissen vyöhyke Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta-kaava	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan kehitettävät logistiikan vyöhykkeet Seinäjoen Itäväylän ja Kauhavan LSK Business Park:in alueilla. Suunnittelumääräys Yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa tulee turvata alueiden kehittämisedellytykset multimodaalisina logistiikan kehittämisen vyöhykkeinä. Tavoitteena on alueiden kehittyminen tavaraliikenteen kansainvälisinä raide-, lento- ja tieliikenteen yhteyksinä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee mahdollistaa yhdys- tai sivuradan sijoittuminen alueelle. Logistiikka-alueelle saa sijoittaa teollisia, kaupallisia, hallinnollisia tai koulutukseen liittyviä toimintoja. Kohteet Seinäjoen Itäväylän alue, Kauhavan LSK Business Park:in alue Selvitykset Etelä-Pohjanmaan pääteiden logistiikka- ja maankäyttöselvitys (Liikennevirasto 2011), Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Kunnat.
Kauhajoki–Seinäjoki–Kauhava-käytävän kehittämisalue	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan Kauhajoki–Seinäjoki–Kauhava-vyöhykkeen kasvualueet, jossa sijaitsevat merkittävimmät asutus-, työpaikka- ja palvelukeskitty-

 Laadintavuosi: 2016, 2.vaihemaakunta- kaava	mät. Alueet rakentuvat yhä tiiviimmäksi tie- ja yritys- sekä asuinalueiden vyöhykkeeksi.
	Suunnittelumääräys Alueiden maankäyttö- ja liikennetarkoituksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta varmistetaan lähi- ja kaukoliikenteen sekä maankäytön toimiva ja turvallinen yhteensovittaminen siten, että alueiden läpi kulkevan päätieverkon (vt 19 ja kt 67) liikennöitävyys säilyy korkeatasoisena. Suunnittelussa on huomioitava arvokkaat maisema-alueet, ympäristö ja melunsuojaus.
	Kohteet Kauhajoki–Seinäjoki–Kauhava-käytävä
	Selvitykset Kauhajoki-Kauhava palvelutasoselvitys (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (2014)

Arvio ajantasaisuudesta

Liikenteen merkinnät ovat vaihemaakuntakaava II:sta (2016). Merkinnät ovat pääosin ajan tasalla, joitain yksittäisiä kohteita on ehditty vuoteen 2020 mennessä toteuttaa. Vanhoja kehittämistarvemerkeitä karsittiin vaihemaakuntakaavasta, mutta siinä on edelleen useita kohteita, joiden alkuperä on (vähintään) vuoden 1988 seutukaavasta. Esimerkiksi valtatie 18:n oikaisuista ei ole olemassa tuoreempia suunnitelmia. Mikäli vt 18:n yhteysväliselvitys toteutetaan ennen kaavan valmistumista tulisi riittävällä tarkkuudella selvittää linjausten ajanmukaisuus. Liittymän parannustarvemerkinnot tulevat pääosin vuoden 1988 seutukaavasta. Voimassa olevassa kaavassa ei ole eritelty, onko parannuksen tavoitteena taso- vai eritasoliittymä. Aiemmissa kaavoissa liittymien mallit on eritelty kahdeksi merkinnäksi. Merkinnän sisältöä tulee pohtia.

Logistiikan kehittämisvyöhykkeen toteuttaminen etenee voimakkaasti Seinäjoella ja maltillisemmin Kauhavalla. Kauhajoki–Seinäjoki–Kauhava -käytävän kehittämisalueen suunnittelu ja toteutuminen edennyt joltain osin. Puuterminaalialueen sijainnin selvitystyö jatkuu.

Kaavassa on joitain liikenteeseen liittyviä merkintöjä, jotka koskevat vain yhtä kohdetta ja joiden mielekkyyttä tulee pohtia. Merkinnät voidaan yhdistää ja sijoittaa kehittämismerkinnän suunnittelumääräyksen alle. Joidenkin olemassa olevien tiemerkkien (esim. 2-ajorainen valtatie) ja eritasoliittymien liittymämerkintöjen mielekkyyttä ja niiden antamaa informaatioarvoa tulee selvittää. Kaavamerkinnällä ”Tärkeä yhdystie” on merkitty kaikki maakunnan yhdystiet lukuun ottamatta kolmea rautatien seisakkeelle johtavaa lyhyttä yhteyttä. Vähintään merkinnän kuvausta tulee tarkentaa. Yhdystieverkon laajuutta voidaan tutkia kyläverkon laajuuden selvityksen osana. Liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitystyöstä voi nousta kaavaan uusia merkintätarpeita tai olemassa olevien merkintöjen ja suunnittelumääräysten muutostarpeita.

Kauhavan lentoaseman melualue on nykykäyttöön liian laaja. Maakuntakaavatyössä on selvitettävä lentoaseman käyttösuunnitelmat ja päivitettävä melualuemerkintä.

Taulukko 12. Maakuntakaavan merkittävästi parannettavat valta- tai kantatiet, seututiet tai yhdystiet (tilanne 05/2020).

Yhteyden nimi	Suunnittelutilanne 5/2020	Toteutustilanne 5/2020
Valtatie 19 / Seinäjoki - Lapua	1. vaiheen tiesuunnitelmat valmiit	1. vaiheen rakentaminen 2020-21
Kantatie 67 / Seinäjoki - Ilmajoki	Yleissuunnittelu aloitettu 2020	
Valtatie 3 / Jalasjärvi - Pirkanmaan maakuntaraja	Vt19/vt 3 risteys, Rajalanmäen ja Koskueen ohituskaistat	
Valtatie 19 / Lapua - Alahärmä	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Kantatie 44 / Kauhajoki (Havuskylä) - Satakunnan maakuntaraja	Toteutettu	
Kantatie 63 / Evijärvi - Keski-Pohjanmaan maakuntaraja	Toteutettu	Toteutettu
Kantatie 67 / Ilmajoki - kt 67 / vt 3 liittymä	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Kantatie 68 / Ähtäri-Lehtimäki	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Seututie 661 / Isojoki - Pöntäne	Tiesuunnitelmat valmiit	Toteutettu osa Pöntäneen päästä
Seututie 687 / Teuva - Karijoki	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Seututie 711 / Ruona (Kuortane) - Alajärvi - Lappajärvi	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Seututie 750 / Vimpeli - Keski-Pohjanmaan maakuntaraja	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Yhdystie 7140 / Soini - Vehu / Keski-Suomen maakuntaraja	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Yhdystie 7421 / Vimpeli - Kurejoki	Ei ole toteutettu	Tarpeellinen merkintä edelleen

Taulukko 13. Maakuntakaavan merkittävästi parannettavat 2-ajorataiset valta- tai kantatiet (tilanne 05/2020).

Yhteyden nimi	Suunnittelutilanne 5/2020	Toteutustilanne 5/2020
Valtatie 19 / Seinäjoki - Lapua	1. vaiheen tiesuunnitelmat valmiit	1. vaiheen rakentaminen 2020-21
Kantatie 67 / Seinäjoki - Ilmajoki	Yleissuunnittelu aloitettu 2020	
Kantatie 67 / vt 3 osuus Kurikka	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	

Taulukko 14. Maakuntakaavan uusi valtatie -kohteet (tilanne 05/2020).

Yhteyden nimi	Suunnittelutilanne 5/2020	Toteutustilanne 5/2020
Vt18 Pelmaan risteys	Suunnittelu valmis 2019	Toteutus 2020
Vt18 Koura	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Vt18 Sydänmaa	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Vt18 Töysä	Ei yleis- / tiesuunnitelmia	
Vt18 Myllymäki-Multia	Aluevaraussuunnitelma / kaavavaraus	

Taulukko 15. Maakuntakaavan Uusi eritasoliittymä tai merkittävästi parannettava liittymä (tilanne 05/2020).

Yhteyden nimi	Suunnittelutilanne 5/2020	Toteutustilanne 5/2020
vt 3 ja vt 19 risteys, etl Jalasjärvellä	Suunnittelu valmis 2019	Toteutus 2019
vt 3 ja kt 67 risteys (eteläinen) Kurikassa	Ei suunnitelmaa	
vt 3 ja kt 67 risteys (pohjoinen) Kurikassa		
vt 18 Pohjankaaren etl/risteyksiltä Seinäjoella	Suunnittelussa	
Vt 18 Tanelinrannan eritasoliittymä Seinäjoella	Ei suunnitelmaa	
Vt 18 ja kt 68, etl (uusi paikka) Ähtärissä	Ei suunnitelmaa	Toteutus 2020
Vt 18 Halkosaaren eritasoliittymä Seinäjoella(Ylistaro)	Ei suunnitelmaa	
vt 18 ja vt 16 risteys merkittävästi parannettava risteys		
vt 18 Putulan merkittävästi parannettava risteys Alavudella	Ei suunnitelmaa	
vt 18 Tuurin etl Alavudella	Ei suunnitelmaa	
vt 19: Tepon merkittävästi parannettava liittymä /risteyksiltä Seinäjoell	Ei suunnitelmaa	Toteutettu 2019
vt 19 Jouttikallio ja Muurimäki Lapualla	Suunnittelussa	
vt 19 Lapuan Koveron risteys		
vt 19 ja kt 63 risteys, merkittävästi parannettava liittymä Kauhavalla	Ei suunnitelmaa	
vt 19 Leinosentie uusi eritasoliittymä Ylihärman keskustan alueella	Ei suunnitelmaa	
vt 19 Alahärmä 2 kpl eritasoristeyksiä / Powerpark ja keskusta	Ei suunnitelmaa	Toteutus 2020
Kt 67: Seinäjoen Jouppi		
kt 67 Suupohjan eritasoliittymä Seinäjoen Alakylässä	Ei suunnitelmaa	
kt 67 Ilmajoen Ahonkylä	Ei suunnitelmaa	
kt 67 Ilmajoen keskusta	Ei suunnitelmaa	
kt 67 ja kt 44 risteys Kauhajoen Aronkylässä	Ei suunnitelmaa	Toteutus 2020
Kt 66 Mäyryn merkittävästi parannettava liittymä, Kuortane	Ei suunnitelmaa	

5.5 Kulttuuriperintö

5.5.1 Muinaisjäännökset, rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema-alueet

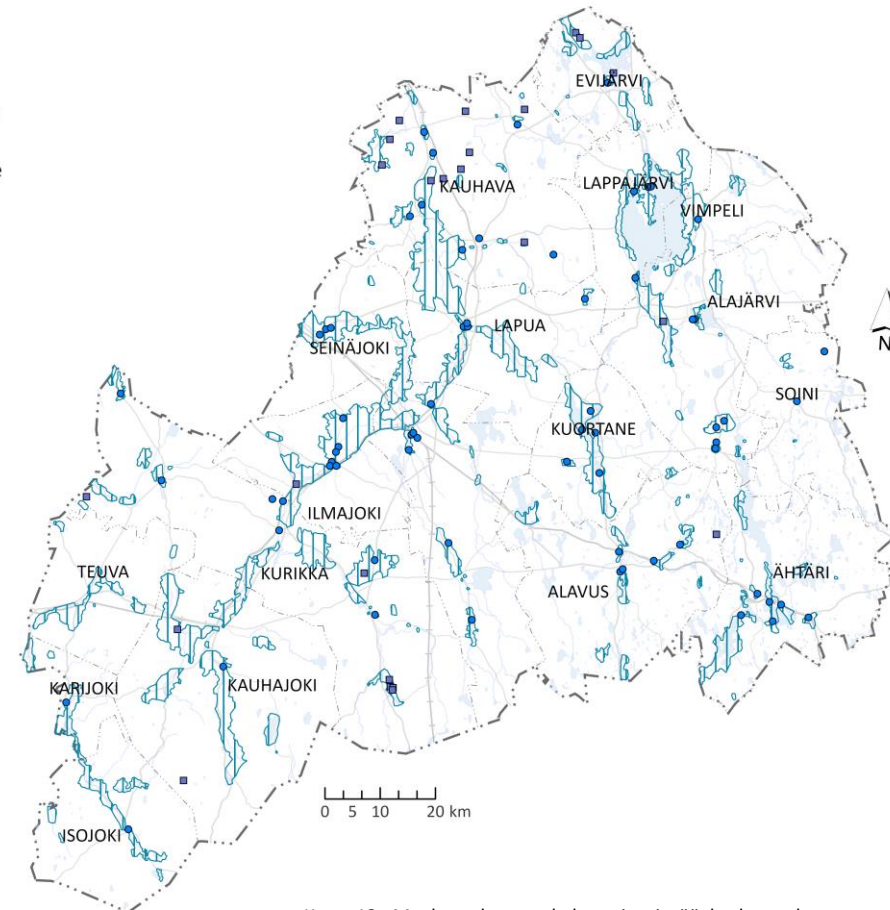
Kulttuuriperinnön kokonaisuus on käsitelty kokonaismaakuntakaavassa 2005. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on käytetty kolmea merkintää; merkittävä muinaisjäännös / I luokka, valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue. Kaksi ensimmäistä on kohde-merkintöjä ja jälkimmäinen alueen erityisominaisuutta osoittava osa-aluemerkintä.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (1995) sisältyvät maakuntakaavan aluemaiseen kohteeseen maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ohella. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (1993) sisältyvät kohde-merkintään, johon sisältyy myös joitakin maakunnallisesti merkittäviä kohteita. Muinaisjäännökset edustavat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Kulttuuriperinnön merkinnät perustuvat useaan eri selvitykseen ja sisältävät osin ristiin sekä valtakunnallisesti arvokkaita että maakunnallisesti arvokkaita kohteita.

Kulttuuriperintö

Maakuntakaavamerkinnot

- Merkittävä muinaisjäännös / I luokka
- Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde
- ▨ Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Kuva 13. Maakuntakaavan kulttuuriperintöä koskevat kaavamerkinnot.

KULTTUURIPERINTÖ (voimassa kokonaismaakuntakaavasta 2005)

Merkittävä muinaisjäännös / I-luokka <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä osoitetaan merkittävät muinaisjäännökset / I-luokka 24 kpl, joista 2 kpl on valtakunnallisesti merkittäviä muinaisjäännöksiä. Suunnittelumääräys Arkeologiset, muinaismuisto- ja muut arvot on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Muinaisjäännöskohteisiin vaikuttavista hankkeista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Kohteet (24 kpl) Heikinkangas ja Rasinmäki Alajärvi, Sepposenmäki /Vasikkahaka Alavus, Timonen 1 Evijärvi, Kettusaari Evijärvi, Kotikangas Evijärvi, Honkalanmäki Ilmajoki, Majamäki / Sikaniemi Jalasjärvi, Hautakangas 1 Jalasjärvi, Laulaja Jalasjärvi, Viitaniemi Jalasjärvi, Alanen Jalasjärvi, Koppelokallio Jurva, Korkiamäki Kauhajoki, Vanhanpruukin kivijata Kauhajoki, Haarakangas Kauhava (Alahärmä), Korkeamäki Kauhava (Alahärmä), Majasaarenmäki Kauhava (Alahärmä), Porre/Perämäk Kauhava (Alahärmä), Ekosimsio Kauhava (Alahärmä), Vuoskoski / Katiska 2 Kauhava (Alahärmä), Vilkkilänkytö Kauhava (Alahärmä), Ro-poisenuoma Kauhava (Alahärmä), Perttulanmäki Kauhava, Reiskinkallio Kauhava (Kortesjärvi) Selvitykset Esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla (1988), Valtakunnallisesti merkittävät muinaisjäännökset perustuvat Museoviraston julkaisuun ”Maiseman muisti” (2001)
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde <i>Laadintavuosi: 2005, kokonaismaakuntakaava</i>	Merkinnän kuvaus Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistoriallisesti rakennetut kulttuuriympäristöt. Kohteella voi olla historiallista tai kulttuurihistoriallista merkitystä. Sillä voi olla myös arkkitehtonista tai muuta rakennushistoriallista arvoa. Kohteen arvo voi nousta korkealle myös maisemallisen tai ympäristöllisen merkityksen mukaan. Suunnittelumääräys Rakennetut kulttuuriympäristöt on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin vaikuttavista hankkeista on pyydettävä museoviranomaiselta ja ympäristökeskukselta lausunto. Kohteet (67 kpl) Maakuntakaavan kohteet liitteessä 1 Selvitykset Rakennettu kulttuuriympäristö, Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt (1993), Rakennettu kulttuuriympäristö 2000, Maakunnallisesti arvokkaat maisema- ja kulttuurialueet (2001), Museoviraston lausunto 2002
Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue	Merkinnän kuvaus Osa-aluemerkinnällä on osoitettu Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaiset arvokkaat maisema-alueet ja valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöalueet. Rajauksia voidaan tarkentaa yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä.

Laadintavuosi:
2005, kokonaismaakun-
takaava

Suunnittelumääräys

Kulttuuriympäristön ja maiseman arvot on otettava huomioon siten, että varmistetaan näihin liittyvien arvojen säilyminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Valtakunnallisesti arvokkaihin kohteisiin vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä museoviranomaiselta ja ympäristökeskukselta lausunto.

Kohteet (5 kpl)

Selvitykset

Valtioneuvoston vuonna 1995 periaatepäätöksellä hyväksymä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointi, Maakunnallisesti arvokkaat maisema- ja kulttuurialueet 2001.

Arvio ajantasaisuudesta

Kulttuuriperinnön merkintäkokonaisuus on käsitelty kokonaismaakuntakaavassa 2005. Laadintavuoden jälkeen on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti laadittu uutta inventointitietoa, mikä tulee jatkossa huomioida maakuntakaavassa. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on inventoitu vuosina 2013-2014. Valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista odotetaan yhä Valtioneuvoston päätöstä. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet on inventoitu vuosina 2016-2020. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteista on Valtioneuvoston päätös 1.1.2010.

Kartassa 14 on esitetty maakuntakaavan kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet sekä uusimmat valtakunnallisen ja maakunnallisen maisema-alueinventoinnin mukaiset alueet. Uudet ehdotukset valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi ovat yhtenevät maakuntakaavan nykyisen merkinnän kanssa, mutta maakunnallisesti arvokkaissa maisema-alueissa on eroavaisuutta.

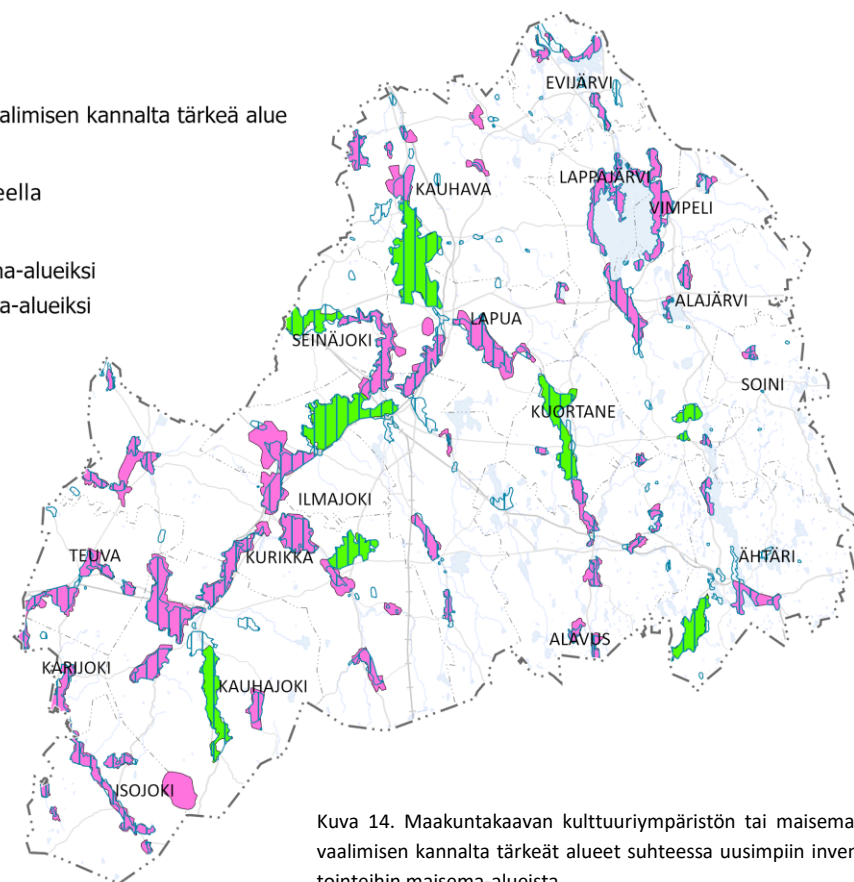
Kokonaismaakuntakaava 2005

☐☐☐ Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Maisema-alueiden inventointien perusteella annetut ehdotukset uusiksi...

■ valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi

■ maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi

Kuva 14. Maakuntakaavan kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet suhteessa uusimpiin inventointeihin maisema-alueista.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet tulee merkitä maakuntakaavaan. Valtakunnallisesti arvokaiden maisemien säilyminen ja niiden huomioiminen muussa alueiden käytössä toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat mahdollisesti tarpeen etenkin eteläpohjalaisen viljelymaiseman arvojen säilyttämisessä. Samalla turvataan maakunnan keskeisten laajojen peltoalueiden säilymistä viljelykäytössä. Arvokkaaksi merkittyjen alueiden maisemallinen ja kulttuurihistoriallinen arvo on saattanut rakentamisen ja maankäytön muutosten seurauksena heikentyä tai vaarantua. Toisaalta uusien inventointien ja arvotustyön myötä rajaukset ja kohteet ovat saattaneet muuttua.

Muinaismuistot on suojeltu erityislailla. Siten niihin kaajoaminen on kielletty riippumatta siitä, ovatko ne maakuntakaavassa. Valtakunnallisesti merkittävien ja I-luokan muinaisjäännösten merkitsemisellä maakuntakaavaan voidaan kuitenkin arvioida olevan tietty informatiivinen merkitys muun alueidenkäytön ohjaamisessa. Tieto muinaismuistojen sijainnista ja niiden arvosta on tärkeää alueidenkäytön ohjaamisessa. Maakuntakaava ei kuitenkaan tuo lisäarvoa niiden suojelulle suhteessa Muinaismuistolain (295/1963) säädöksiin. Maakuntakaavassa voidaan viitata Museoviraston ylläpitämään muinaismuistorekisteriin (https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx). Mikäli maakuntakaavassa jatkossakin osoitetaan valtakunnallisesti merkittäviksi arvioidut muinaisjäännökset, maakuntakaavaan osoitettujen muinaismuistojen nykytila tulisi tarkistaa ja päivittää vastaamaan uusinta tietoa.

Kokonaismaakuntakaava 2005

■ Merkittävä muinaisjäännös / I luokka

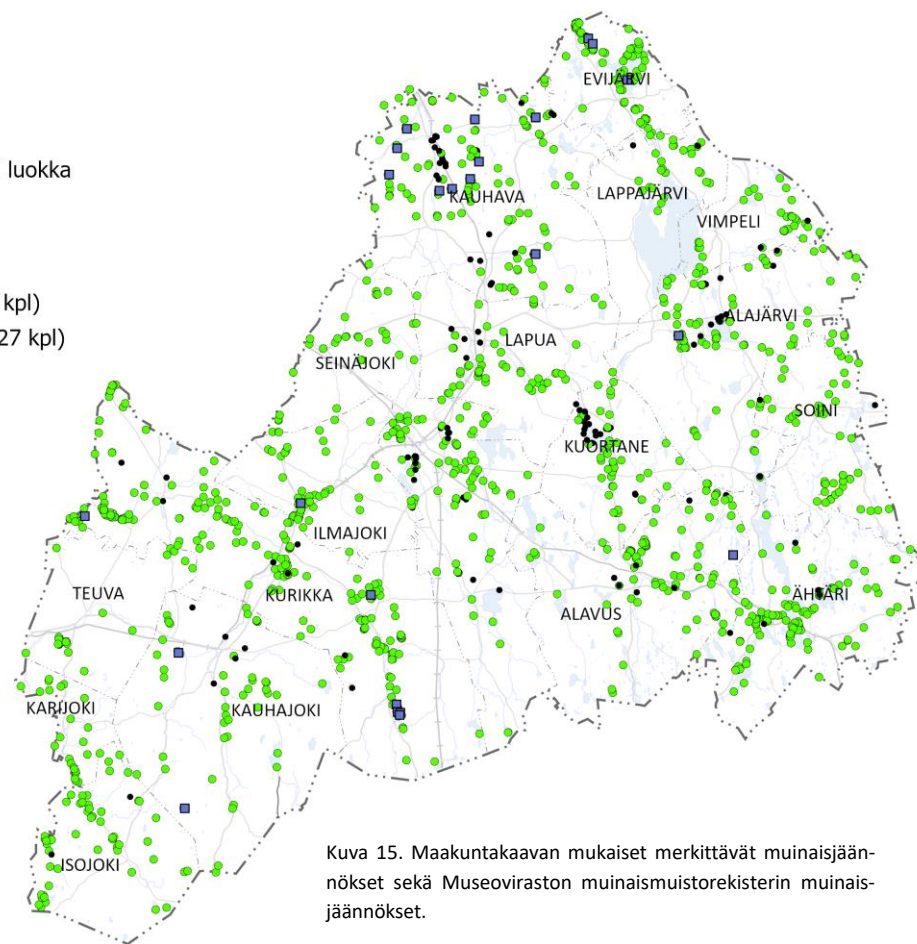
Muinaisjäännökset

Laji

● kiinteä muinaisjäännös (1200 kpl)

• muu kulttuuriperintökohde (127 kpl)

■ Muinaisjäännösalue (540 kpl)

Kuva 15. Maakuntakaavan mukaiset merkittävät muinaisjäännökset sekä Museoviraston muinaismuistorekisterin muinaisjäännökset.

Ympäristöministeriön 2.4.2020 ohjeen mukaan maakuntakaavoituksessa on valtakunnallisesti arvokkaiksi määriteltujen rakennettujen kulttuuriympäristöjen aluerajaukset merkittävä sellaisenaan. Voimassa olevan maakuntakaavan merkinnät ovat kokoelmaa kohteista, joita ei voida selkeästi palauttaa mihinkään aikaisempaan viralliseen selvitykseen tai päätökseen. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetun ympäristön kohteet tulee tarkistaa ja merkitä maakuntakaavaan Valtioneuvoston päätöksen (1.1.2010) mukaisina. Etelä-Pohjanmaalla kohteita on sen mukaan 55, kun maakuntakaavassa kohteita on 67.

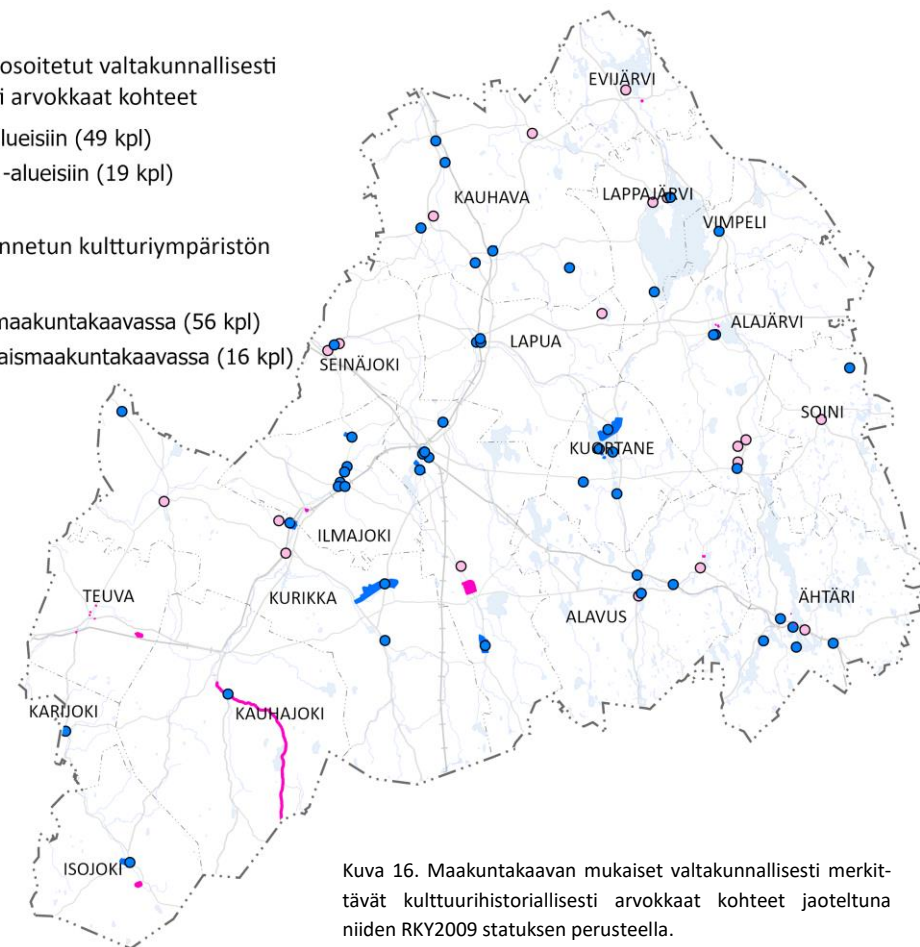
Maakuntakaavassa aluemainen merkintä koostuu sekä maisema-alueista että rakennetun kulttuuriympäristön alueista. Jatkossa maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet on eroteltava temaattisesti toisistaan.

Kokonaismaakuntakaavassa 2005 osoitetut valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

- Kohteet sisältyvät RKY 2009 -alueisiin (49 kpl)
- Kohteet eivät sisälly RKY 2009 -alueisiin (19 kpl)

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (2009)

- Kohteet on osoitettu kokonaismaakuntakaavassa (56 kpl)
- Kohteita ei ole osoitettu kokonaismaakuntakaavassa (16 kpl)

Kuva 16. Maakuntakaavan mukaiset valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet jaoteltuna niiden RKY2009 statuksen perusteella.

6. ARVIOINTI SUHTEESSA LAINSÄÄDÄNNÖN KEHYKSIIN

Tässä kappaleessa arvioidaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa suhteessa nykyisiin, 1.4.2018 voimaan tulleisiin, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä maankäyttö- ja rakennuslain maakuntakaavan sisältövaatimuksiin. Maakuntakaavoitusta on tehty aiemmin edellisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti ja tämä arviointi pyrkii vastaamaan, kuinka hyvin voimassa oleva maakuntakaava vastaa nykyisiin tavoitteisiin.

6.1 Maakuntakaavan sisältövaatimukset

Sisältövaatimus	Toteutuminen
Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne	Kaupunki- ja kuntakeskusten, kylien, palvelukeskusten ja niitä ympäröivien taajamatoimintojen kokonaisuus sekä näitä yhdistävät liikenneverkot on suunniteltu tarkoituksenmukaisesti
Alueiden käytön ekologinen kestävyys	- Alueidenkäyttö tukeutuu olemassa olevaan rakenteeseen ja pyrkii tiivistämään sitä, mikä edistää myös alueiden käytön ekologista kestävyyttä - Ekologisten yhteyksien toimivuuteen esim. yhtenäisten metsäalueiden, luonnon ydinalueisiin ja niitä yhdistäviin ekologisiiin käytäviin on nykyisessä maakuntakaavassa kiinnitetty vähäisesti huomiota
Ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin	Liikenneväylien kehittämisessä pyritään kestävien kulkumuotojen edistämiseen ja teknisen huollon verkostoissa esim. voimalinjoissa pyritään hyödyntämään olemassa olevia johtokäytäviä.
Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävään käyttöön	- Vesi- ja maa-ainesvarat on osoitettu maakuntakaavassa perustuen niiden kestäväen käytön yhteisselvitykseen - Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä edistetään vesivarojen ja arvokkaimpien geologisten muodostumien säilymistä.
Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin	- Maakuntakaava luo hyvät edellytykset elinkeinoelämän toiminnalle eri sektoreilla - Maakuntakaavassa on varattu elinkeinotoiminnalle alueita ja kaavamääräyksiin pyritty edistämään toimintamahdollisuuksia niin kaupunkikeskuksissa kuin maaseutualueilla
Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen	- Maiseman ja kulttuuriperinnön maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät alueet on osoitettu maakuntakaavaan, mutta merkinnät ovat päivityksen tarpeessa uusimpien inventointien mukaisiksi - Luonnonarvojen säilyminen toteutuu luonnonsuojelualueiden kautta
Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyteen	Maakunnan kannalta merkittävät virkistysalueet ja -yhteydet on osoitettu maakuntakaavassa, mutta merkinnät ovat päivityksen tarpeessa

6.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteita (VAT) sovelletaan käytännössä kaavoituksen kautta, missä maakuntakaava on keskeinen suunnittelumuoto niiden konkretisoinnissa. Tavoitteista päättää valtioneuvosto ja ne tulee huomioida maakunnan suunnittelussa. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päättös korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön ohjausjärjestelmää. Valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteuttamista. Valtion viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. Pääsääntöisesti valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kuntien alueidenkäytön suunnitteluun maakuntakaavan ohjausvaikutuksen kautta sen jälkeen, kun ne on asianmukaisesti määritelty maakuntakaavoituksessa. Maakuntakaavassa tavoitteet otetaan huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu viiteen kokonaisuuteen:

- 1) toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- 2) tehokas liikennejärjestelmä
- 3) terveellinen ja turvallinen ympäristö
- 4) elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- 5) uusiutumiskykyinen energiahuolto

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakentamiseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmienkannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Arvio maakuntakaavan vastaavudesta tavoitteeseen:

Voimassa oleva maakuntakaava luo hyvän pohjan toimivan yhdyskunnan ja kestävän liikkumisen tavoitteille. Edellytykset monipuolisen elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi on hyvät. Maakuntakaava sisältää monipuolisesti elinkeinoelämää tukevia kaavamerkintöjä alkutuotannon, teollisuuden ja palveluiden sektoreilla. Maatalouden ja teollisuuden asema on vahva, kuten myös kaupan, palvelujen ja matkailun. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan kehittämisellä tulee luoda edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa vaatimukset näihin liittyen on jokseenkin vähäisempiä. Teollisuuden kehittämisen vyöhykkeellä sekä taajama- ja keskustatoimintojen alueita koskevissa suunnittelumääräyksissä on annettu ohjeita alueiden yhdyskuntarakenteen tiivistämisestä. Teollisuuden kehittämisvyöhykkeellä alueita tulee laajentaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti olevaa rakennetta hyödyntäen.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyviä suunnittelumääräyksiä on annettu keskustatoimintojen alueille. Maakuntakaavan ohjaus merkittävien uusien asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueiden sijoittamiseen joukkoliikenteen ja kävely- ja pyöräily-yhteyksien saavutettaviin on melko vähäistä. Maakuntakaavassa ei ole ohjattu taajamatoimintojen ja sen sisälle sijoittuvien työpaikka-alueiden laajentumisesta.

Tehokas liikennejärjestelmä

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle. Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

Arvio maakuntakaavan vastaavudesta tavoitteeseen:

Maakuntakaavassa osoitettu liikennejärjestelmä perustuu olemassa olevien yhteyksien kehittämiseen, jolloin se edistää tarkoituksen mukaisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta. Etelä-Pohjanmaan liikennejärjestelmä luo alueidenkäytön näkökulmasta toimivan lähtökohdan eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille. Maakuntakaavassa osoitetut matkakeskukset on tarkoitettu eri liikennemuotoja yhdistäviksi solmukohdiksi ja esim. merkittävän joukkoliikenteen kehittämisvyöhyke on osoitettu erillisellä joukkoliikenteen laatukäytävän merkinnällä. Etelä-Pohjanmaan toimintaympäristössä eri liikennemuotoja yhdistävät sujuvat matka- ja kuljetusketjut vaativat kuitenkin toimiakseen myös toiminnallisia ratkaisuja ja valtakunnallisia alustoja.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on osoitettu ja siten turvattu merkittävimpien satamien ja lentoasemien kehittämismahdollisuudet. Nämä toiminnot eivät Etelä-Pohjanmaalla yllä kansainvälisesti merkittäviin yhteyksiin ja valtakunnallisestikin melko rajoitetusti.

Terveellinen ja turvallinen ympäristö

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista. Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Arvio maakuntakaavan vastaavuudesta tavoitteeseen:

Yleisesti Etelä-Pohjanmaan nykyinen maakuntakaava vastaa hyvin terveellisen ja turvallisen ympäristön tavoitteisiin. Maakuntakaavan merkinnät tarkentuvat näiden tavoitteiden osalta yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Maakuntakaavassa osoitettu maankäyttö sijoittuu tulvavaara-alueiden ulkopuolelle ja suunnittelussa on yleisellä tasolla huomioitu toimintojen aiheuttamat muut mahdolliset ympäristöhäiriöt esim. tarpeelliset melualueet on osoitettu. Maanpuolustuksen tarpeet on turvattu ja merkinnät ovat ajantasaisia voimaan tullessaan.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

Arvio maakuntakaavan vastaavuudesta tavoitteeseen:

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on turvattu valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvot niitä vastaavin kaavamerkinnoin. Kulttuuri-perintöä koskevat kaavamerkinnät eivät kuitenkaan enää vastaa uusimpia inventointeja ja päätöksiä, joten merkinnät on päivitettävä. Luonnon moni-

muotoisuuden ja ekologisten yhteyksien säilymisestä ei ole määrätty maakuntakaavassa. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi on osoitettu tuulivoimakkaan yhteydessä yksi kohde Suupohjan seutukunnassa. Kokonaiskuvaa maakunnan tasolla ei ole. Virkistyskäyttöön soveltua aluetta on osoitettu runsaasti ja niiden yhdessä voidaan katsoa muodostavan viheralueverkoston. Luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen tähtääviä merkintöjä on osoitettu maa- ja kiviaineshuollon sekä pohjavesialueiden osalta. Maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksistä on maakuntakaavassa säädetty niin kehittämisperiaatemerkinnoissa kuin esimerkiksi kulttuurimaisemien yhteydessä. Näiden alueiden yhtenäisyydestä tai pirstaloitumisesta ei kuitenkaan ole tarkempaa selvitystietoa.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetyksi usean voimalan yksiköihin. Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

Arvio maakuntakaavan vastaavuudesta tavoitteeseen:

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on osoitettu seudullisia yli 10 voimalan tuulivoima-alueita, mitkä edistävät uusiutuvan energian tuotantoa ja keskittävät tuulivoimalat suunnitellusti tietyille alueille. Voimajohtokäytävät perustuvat olemassa oleviin linjauksiin.

LIITE 1. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde			
Kaava-merkintä	Nimi	Kunta	Kaava
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Lehtimäen pappila	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Lehtimäen kirkko ja tapuli	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Alajärven kirkon miljö	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Alajärven Aaltokeskus	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Rasinmäen asutus	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Suokonmäen asutus	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Reservikomppanian alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Alavuden rautatieaseman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Alavuden kirkon ympäristö	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Töysän kirkon ympäristö	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Tuurin rautatieasema	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Evijärven kirkon miljö	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Könnien talot	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Yli-Laurosela	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ilmajoen kirkko ja kellotapuli	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Herkooli (Herrgård)	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Röyskölä ja Pirilä	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ilmajoen rautatieaseman alue	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Isojoen kirkko ja kellotapuli, hautausmaa	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Karijoen kirkko ja Palkkamäen pappila	Karjajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Hämes-Havunen	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Sippolanmäen taloryhmä	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Knuuttilan raitti	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ylihärjän kirkonseutu	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kantolankylän raittiasutus	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Alahärjän kivikirkko 1903	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ilmasotakoulun alue	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Härjän sairaala-alue	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kortesjärven kirkko ympäristöineen	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kuortaneen kirkonmäki	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Länsirannan pohjalaistalot	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005

Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ruonan kylä	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ruismäki	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kuhajärvi/Lapuanjokilaakso	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Iso-Ojalan pihapiiri	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Luopajärven kyläasutus	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Riskun talo	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Jalasjärven kirkko ja ympäristö	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kurikan kirkko	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Panttilan kylä	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Jurvan kirkko ja vanha hautausmaa ympäristöineen	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Lappajärven Käräjätalo	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Tarvolan taloryhmä	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Lappajärven kirkkoniemi	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ylipään raitti	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Lapuan tuomiokirkko ympäristöineen	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Vanhan Paukun kulttuurikeskus	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kauhajärven kyläraitti	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Lapuan rautatieasema	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ylistaron kirkko	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Pelmaan mylly	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Valtion viljavarasto	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Aalto-keskus	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Törnävän kartanon ja sairaalan alue	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Viitalan kylä	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Nurmon kirkko ja tapuli	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kihniänkylä	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Kriikun mylly	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Seinäjoen rautatieaseman alue	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Pesolan taloryhmä	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Soinin kirkko ympäristöineen	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Vimpelin kirkon miljö	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Vääräkosken kartonkitehtaan alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Tuomarniemen metsäopisto	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Inhan tehtaant	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Myllymäen asema	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005

Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Inhan asema	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde	Ähtärin kirkko	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005

LIITE 2. Virkistys-/matkailukohteet				
Kaavamerkintä	Nimi	Kuvaus	Kunta	Kaava
Virkistys-/matkailukohde	Pyhävuori	Virkistyskohde	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Sepänniemi	Virkistyskohde	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Sapsalampi	Leirintäalue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kirkkovuori	Virkistyskohde	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kuivasjärvi	Luontomatkailukohde	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Tuuri	Hevosurheilukeskus	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Mutka	Luontomatkailukeskus	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kalliorinne	Virkistyskohde	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Sillankorva (Salmiaho)	Leirintäalue	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Ruurikkala	Matkailukeskus	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Alajoki	Perinnekohde	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kangasjärvi	Leirikeskus	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Paarmanninvuori	Virkistyskohde	Karjajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Peurajärvi	Virkistyskohde	Karjajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Myrkky	Hevosurheilukeskus	Karjajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Muurahainen	Luontomatkailukeskus	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Botniagolf	Golfkenttä	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Asuuli	Leirikeskus	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Hämes-Havunen	Matkailukohde	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kitka	Virkistyskohde	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Haarusjärvi	Virkistyskohde	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Yliviitala	Hiihtokeskus	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Mäenpää	Hiihtokeskus	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Ojutjärvi	Virkistyskohde	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Loma-Kesra	Virkistyskohde	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005

Virkistys-/matkailukohde	Kuntokeskuksen alue	Virkistyskohde	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Vallami	Hiihtokeskus	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Saarijärvi	Virkistyskohde	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Mäyry	Golfkenttä	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Sarvikkaankoski	Virkistyskohde	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kaatiala	Virkistyskohde	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kivi- ja Levalammen alue, Tainuskylä	Hiihtomaja	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kiuaskallio	Virkistyskohde	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Saarijärvi	Virkistyskohde	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Pirunpesä	Luontomatkailukohde	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Sarvijoki	Virkistyskohde	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Niinistönjärvi	Virkistyskohde	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Ukonniemi	Veneilyn tukikohta	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Rovastila (ent. Käpykankaan ranta)	Virkistyskohde	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Ruuhikoski	Golfkenttä	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Mäkipohjo	Hevosurheilukeskus	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Järviranta	Ampumaurheilualue	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Kärkimäki	Hiihtokeskus	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Veneskoski	Virkistyskohde	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Routakallio	Virkistyskohde	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Orisberg	Virkistyskohde	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Hankanen	Leirintäalue	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Vehu	Luontomatkailukeskus	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Lomaopintola	Leirikeskus	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Huopana	Virkistyskohde	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Hietojenlahti	Virkistyskohde	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Mustikkavuori	Hiihtokeskus	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Arpainen	Virkistyskohde	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Ohrakoski	Virkistyskohde	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Peränne	Virkistyskohde	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Virkistys-/matkailukohde	Honkiniemi	Leirikeskus	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005

LIITE 3. Ohjeelliset ulkoilureitit			
Kaavamerkintä	Nimi	Kunta	Kaava
Ohjeellinen ulkoilureitti	Mutka-Sepänniemi-Alavus	Alajärvi, Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Valkealampi-Moksunniemi	Alajärvi, Alavus, Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lappajärvi-Pyhävuori	Alajärvi, Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lehtimäki-Vuorenmaa	Alajärvi, Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Sapsalampi-Sarvikankaankoski-Kuortane	Alavus, Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Alavus-Peräseinäjoki	Alavus, Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Evijärvi-Pietarsaari	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lipsunniemi-Lakeaharju	Evijärvi, Lappajärvi, Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kalajaisjärvi-Ilmajoki	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kurikka-Huissi	Ilmajoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lauhansarvi-Kangasjärvi	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Konkari-Lauhanvuori	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Isojoki-Honkajoki	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kangasjärvi-Peurajärvi	Isojoki, Karijoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lauhansarvi-Muurahainen	Isojoki, Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Peurajärvi-Paarmanninvuori	Karijoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Perälä-Kristiinankaupunki	Karijoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Paarmanninvuori-Lauhansarvi	Karijoki, Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Peurajärvi-Sotka	Karijoki, Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Paarmanninvuori-Teuva	Karijoki, Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Muurahainen-Nummijärvi	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Nummijärvi-Karvia	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kauhajoki-Nummijärvi	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kauhajoki-Kurikka	Kauhajoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kauhajoki-Parra	Kauhajoki, Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Haaruskangas-Mäenpää	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Haaruskangas-Kitka	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kitka-Palojärvi	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Härmän kuntokeskus-Norvalla	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005

Ohjeellinen ulkoilureitti	Aholankangas-Valkealampi	Kuortane, Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kuortane-Hirvijärvi-Seinäjoki	Kuortane, Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kurikka-Säläisjärvi	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Niinistöjärvi-Levaneva	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Levaneva-Kalajaisjärvi	Kurikka, Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Pitkämä-Joupilanvuori-Kyrkösjärvi	Kurikka, Ilmajoki, Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Jalasjärvi-Peräseinäjoki	Kurikka, Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Säläsjärvi-Teuva-Myrkky	Kurikka, Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Kurikka-Lomaopintola	Kurikka, Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lappajärvi-Palojärvi-Mäenpää-Ylihärmä	Lappajärvi, Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Simpso-Mäenpää	Lapua, Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lapua-Ylihärmä	Lapua, Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Hirvijärvi-Lapua	Lapua, Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Simpso-Malkakoski	Lapua, Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Mäkipohjo-Malkakoski	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Mäkipohjo-Orisberg	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Jouppilanvuori- Kalajärvi	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Ylistaro-Norvalla	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Orisberg-Kalajaisjärvi	Seinäjoki, Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Peräseinäjoki-Kihniö	Seinäjoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Hankanen-Vuorenmaa	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Hankanen-Alajärvi	Soini, Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Teuva-Parra-Äystö	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Parra-Peurajärvi	Teuva, Karijoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Vimpeli-Perho	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Vimpeli-Veteli	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Lakeaharju-Valkealampi	Vimpeli, Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Arpainen-Pylkönmäki	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Moksunniemi-Vuorenmaa	Ähtäri, Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Ohjeellinen ulkoilureitti	Moksunniemi-Virrat	Ähtäri, Virrat	Kokonaismaakuntakaava 2005

LIITE 4. Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet ja joet				
Kaavamerkintä	Nimi	Kuvaus	Kunta	Kaava
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Iso Narunneva	SCI	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Käärmekalliot	SCI	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Ukonmäki	SCI	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pohjoisneva	SCI	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Hötölamminneva	SCI	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Kuivasjärvi	SCI	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Edesjärvi	SPA	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Haukkaneva	SCI	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Larvanneva	SPA/SCI	Alavus, Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Jokisuunlahti ja Valmosanneva	SPA/SCI	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva joki	Ähtävänjoki	SCI	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Kivistönmäki	SCI	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Tuoresluoman lehdot	SCI	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Hanhikeidas	SPA/SCI	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Kodesjärvi	SPA	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Lassinharju	SCI	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Haapakeidas	SPA/SCI	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva joki	Lapväärtinjokilaakso	SCI	Isojoki, Karijoki, Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Lauhanvuori	SCI	Isojoki, Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Iso Kaivoneva	SCI	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Iso Koihnanneva	SPA/SCI	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Ylimysjärvi	SPA/SCI	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Kauhaneva - Pohjankangas	SPA/SCI	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva joki	Karvianjoen kosket	SCI	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva joki	Karvian luomat	SCI	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Mustasaarenneva	SCI	Kauhajoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Viitaneva - Storholmanneva	SCI	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Lummukkakangas	SCI	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pökkäsaaret	SCI	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Paljakanneva - Åkantmossen	SCI	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Iso Kakkurinneva	SCI	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pitkämönluoma	SCI	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Isokorpi	SCI	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Metsäkylän metsä	SCI	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Levaneva	SPA/SCI	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pässilänvuori	SCI	Kurikka, Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Vanhaneva	SPA/SCI	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Simpso	SCI	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Järvinevan metsä	SCI	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Paukaneva	SCI	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Nättypii	SCI	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pelman metsä	SCI	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pirjatanneva	SPA/SCI	Seinäjoki, Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Haukilamminneva	SCI	Seinäjoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Peränevanholma	SCI	Seinäjoki, Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Matosuo	SCI	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pitkämännikönneva	SCI	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Mäntykangas	SCI	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Matosuonniemi	SCI	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Haukisuo - Härkäsuo - Kukkoneva	SPA/SCI	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Harjaisneva - Pilkoonneva	SCI	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Lutakkoneva	SCI	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Varisneva	SCI	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Pässinrämäkkä	SCI	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Kurpanneva	SCI	Teuva, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Ruokkaanneva	SCI	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Huosianmaankallio	SCI	Vimpeli, Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Maaherransuo	SCI	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Niinineva	SCI	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Sappionjärvet	SCI	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Miilu	SCI	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	Mäkelänmäki	SCI	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005

LIITE 5. Luonnonsuojelualueet (SL-1 - SL-9)

Kaava-merkintä	Nimi	Kuvaus	Kunta	Kaava
SL-1	Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuisto	kansallispuisto	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-1	Lauhanvuoren kansallispuisto	kansallispuisto	Isojoki, Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Rasiahonkangas	soidensuojeluohjelman alue	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Viitaneva-Storholmanneva	soidensuojeluohjelman alue	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Moskovankallion-Hosionmaankallio	soidensuojeluohjelman alue	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Ylimmäisennevan aarnialue	soidensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Kuparinkallion-Kalkkikangas	soidensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Ahvenlamminnevan aarnialue	soidensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Vanhaneva	soidensuojeluohjelman alue	Lappajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Paukaneva	soidensuojeluohjelman alue	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Matosuo	soidensuojeluohjelman alue	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Kurpannevan aarnialue	soidensuojeluohjelman alue	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Varisnevan aarnialue	soidensuojeluohjelman alue	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Lutakkoneva	soidensuojeluohjelman alue	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Mortikannevan eli Tarkankeitaan aarnialue	soidensuojeluohjelman alue	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Iso-Koihnanneva-Lutakkokeitaat	soidensuojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Lammineva eli Iso Kakkurineva	soidensuojeluohjelman alue	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Iso Kaivoneva	soidensuojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Majaletto	soidensuojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Hanhikeidas	soidensuojeluohjelman alue	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Siioninkeidas-Mustakeidas	soidensuojeluohjelman alue	Isojoki, Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Kampinkeidas	soidensuojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Kauhanevan alue	soidensuojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Valmosanneva	soidensuojeluohjelman alue	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Ponsineva-Ponsijärvi	soidensuojeluohjelman alue	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Mustasaarenneva-Hakoneva	soidensuojeluohjelman alue	Kauhajoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005

SL-2	Suppelonneva	soidensuojeluohjelman alue	Seinäjäki, Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Ruokkaanneva	soidensuojeluohjelman alue	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Haukilamminneva-Murtomaanneva	soidensuojeluohjelman alue	Seinäjäki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Harjaisneva-Pilkoonneva	soidensuojeluohjelman alue	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Iso Naruneva	soidensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Maaherransuo	soidensuojeluohjelman alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Niininevan aarnialue	soidensuojeluohjelman alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Larvanneva	soidensuojeluohjelman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Levaneva-Kuuttoneva	soidensuojeluohjelman alue	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
	Haapakeitaan-Huidankeitaan-			
SL-2	Mustasaarenkeitaan alue	soidensuojeluohjelman alue	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Haukkaneva-Nikulinneva-Ruuhinevat	soidensuojeluohjelman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Pohjoisneva-Haapineva	soidensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Hötölamminnevan-Mittarinnevan alue	soidensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-2	Paljakanneva-Åkantmossen	soidensuojeluohjelman alue	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Särkisenjärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Evijärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Nisosjärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Mulkujärvi ja Vähä-Mulkujärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Kuivasjärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Edesjärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Ylimysjärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-3	Kodesjärvi	lintuvesien suojeluohjelman alue	Isojoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Huosianmaankallion lehtoalue	lehtojensuojeluohjelman alue	Vimpeli	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Kalkkikankaan lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Simpsonin lehdot	lehtojensuojeluohjelman alue	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Ukonmäen lehdot	lehtojensuojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Paratiisinpenkan lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Tuomimaan lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Niinimaan rinnelehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Pässilänvuoren-Äijänpellon lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Ilmajoki, Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Katajankorven lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Kuortane	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Tuoresluoman lehdot	lehtojensuojeluohjelman alue	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Isokorven lehtokorpi	lehtojensuojeluohjelman alue	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005

SL-4	Etelä-Majasaari	lehtojensuojeluohjelman alue	Alavus	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Pitkämönluoman suun lehdot	lehtojensuojeluohjelman alue	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Sikamäen lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Kurikka	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-4	Näsiänmäen lehto	lehtojensuojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-5	Sappionjärvet	rantojensuojeluohjelman alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Lummukkakangas	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Kauhava	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Käärmekalliot	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Alajärvi	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Mäntykangas	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Soini	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Nättypii	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Seinäjoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Kivistönmäki	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Ilmajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Peränevanholma	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Lapua	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Pässinrämäkkä	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Teuva	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Paloharjunkangas	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Mäkelänmäki	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Miilu	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Ähtäri	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-6	Perkiökorven metsät	vanhojen metsien suojeluohjelman alue	Kauhajoki	Kokonaismaakuntakaava 2005
SL-7	Vähäjärven neva	soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde	Kurikka	Vaihemaakuntakaava III
SL-7	Vehmaskankaan länsipuolinen lähdesuo	soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde	Alajärvi	Vaihemaakuntakaava III
SL-8	Karvasuo	soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde	Seinäjoki	Vaihemaakuntakaava III
SL-9	Sahaneva	arvokas suokohde	Seinäjoki, Ilmajoki	Vaihemaakuntakaava III

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

WWW.EPLIITTO.FI

